

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 179 (13.410)

Trst, sreda, 2. avgusta 1989

Ves svet ogorčeno obsoja umor podpolkovnika ameriških marinsov Higginsa

Hezbollahi odložili naslednjo usmrtitev Izrael pa noče osvoboditi šejka Obeida

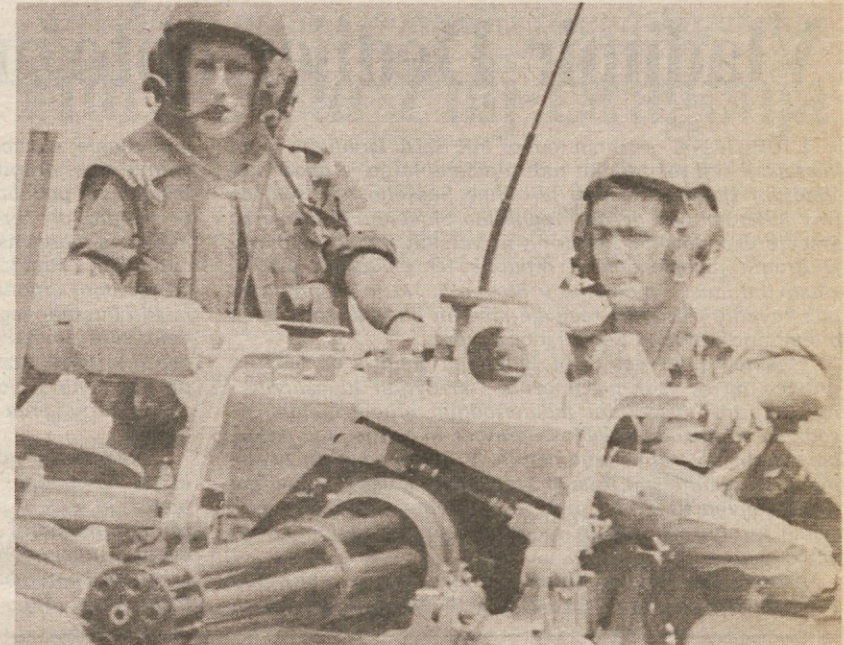
Dvodnevno odložitve je baje v Teheranu izposloval sovjetski zunanji minister Ševardnadze - V Washingtonu prihaja do izraza vsa nemoč administracije in srd nad Izraelom - Šamir vztraja pri globalnih pogajanjih za osvoboditev vseh jetnikov in talcev



BEJRUT, JERUZALEM, WASHINGTON — Usmrtitev ameriškega talca Josepha Jamesa Cicippia so odložili za 48 ur. Če pa ne bodo v tem roku Izraelci brezpogojno osvobodili šejka Abdela Karima Obeida, bodo Cicippia usmrtili. To je navedel glasnik hezbollahov, ki je obenem poudaril, da so sklep sprejeli po posegu »prijateljev«. Kdo so ti »prijatelji«, je lahko vsakomur jasno. Še najbolj Bushevi administraciji, ki je pred sinočnjim ob odhodu sovjetskega zunanjega ministra Ševardnadzeja na obisk v Teheran Moskvo prosila, naj posreduje pri iranskih oblasteh. Hezbollahi pa se ne odpovedujejo svoji grožnji, saj navajajo, da ne bo drugih odložitve. Glasnik ni niti z besedico omenil anglikanskega pastora Terryja Waita, kar daje slutiti, da so bile pred sinočnje grožnje delo običajnih »šakalov«. Pred tem nepričakovanim sporočilom pa je isti glasnik ocenil kot »smešno in neodgovorno« izraelsko ponudbo, da bi v zameno za v Izraelu priprte šiite s posredovanjem rdečega križa hezbollahi osvobodili vse zahodne talce in zajete izraelske vojake.

Položaj je torej še vedno skrajno dramatičen, saj bi lahko Cicippia usmrtili že jutri ob 17. uri. Izrael je namreč že dal vedeti, da ne bo klonil pred ultimati šiitskih verskih skrajnežev in da bo šejka Obeida osvobodil le v okviru širokopotezne izmenjave vseh jetnikov. Navsezadnje se je Izrael odločil za petkovo ugrabitve šejka Obeida, ker ni imel drugega orožja, s katerim bi izsilil odvoditev zajetih izraelskih vojakov. S tem dejanjem pravega državnega terorizma pa si je Izrael nakopal srd Busheve administracije. Že v petek je Washington obsodil izraelsko dejanje, sedaj

NADALJEVANJE NA 2. STRANI



Izraelska vojska je v stalni pripravljenosti

(Telefoto AP)



Uslužbenec bejrutske ameriške univerze Cicippio (zgoraj) in posrednik canterburyskega nadškofa Terry Waite (spodaj)

Ogenj, ki ga je podtaknil človek, se širi s pomočjo maestralske Sardinije pestijo obsežni požari Ognjena fronta povzročila 3 žrtve

RIM — V enem samem dnevu je na italijanskem ozemlju zgorelo devet gozdov, gorelo pa je malodane povsod: na otokih, tudi na najmanjših in na najbolj oddaljenih, v Toskani, v Apuliji. Položaj je še najbolj zaskrbljujoč na Sardiniji, kjer se ognjena fronta premika z neverjetno hitrostjo, saj je zapihal maestralski. Gasilske enote se trudijo, da bi bile kos impozantnim požarom, ki se ne širijo izključno z logiko, ki jo narekuje veter, pač pa sledijo izkrivljenim načrtom tolikih kriminalov, ki jim ni mar za posledice požigalskih akcij.

Samo na Sardiniji so ugotovili, da je večino požarov, ki pestijo Galluro, podtaknil človek. V pokrajini Sassari gori več kot tisoč hektarov poraščene-ga ozemlja, ogenj pa je v nekaj urah povzročil tri žrtve, čeprav menda še pogrešajo dve osebi. V ognjenih zubljih je umrl 12-letni fantek, ki so mu gasilci zaman skušali rešiti življenje. V plamenih sta umrla tudi dva pastirja, ki sta prav tako še vedno brez ime-

na. Žrtvi sta bili menda brata, kraj, v katerem je izbruhnil požar, pa je bil pašnik, zato ni izključeno, da sta pastirja umrla, ko sta skušala pomagati čredi na varno.

Požari so se tudi zelo nevarno približali hišam. Že proti poldnevju so se prvi zublji pojavili v predmestju večjih vasi Berchiddedduja in Loirija. Prebivalstvo Loirija je moralo na vrat na nos zapustiti vas in se je zateklo v bližnje vasi.

Župan iz Olbije je prosil civilno zaščito za pomoč, saj grozijo požari tudi uglednim turističnim središčem v Galluri. Nekateri turisti so že morali k zdravniku zaradi opeklin, požarom pa je treba vsekakor čim prej zaustaviti pot. Zato so ponekod izključili električni tok in zaprli nekaj prometnic. Proti večeru so še ojačili delo posebnih letal, ki rušijo ognjene zidove z vodo in posebnimi priletnimi snovmi, danes pa bi morali prileteti na Sardinijo še druga letala civilne zaščite.

Na Korziki umrla dva italijanska turista

PARIZ — Šele včeraj so lahko ugotovili imena dveh Italijanov, ki sta izgubila življenje v enem od požarov, ki pestijo Korziko. Žrtvi sta 40-letni Raffaele Gaeta, univerzitetni profesor, in 34-letna sociologinja Laura Brigida Reboulaz, v Marseillu in Lionu pa se borita za življenje njuna dva prijatelja, 40-letni Roberto Biorcio in 42-letna Paola Caciari. Gaeta in Reboulazova sta ostala zaprta v roverju in sta umrla v ognjenih zubljih, Biorcio in Caciarijeva pa sta iz obupa skočila s skale v morje, njuno zdravstveno stanje pa je zelo zaskrbljujoče, saj sta oba težko opečena po vsem telesu.

Skupina italijanskih turistov bi se bila morala vrniti domov prav danes, v družini Gaeta pa je imela Raffaeleova smrt še posebno tragičen prizvok, saj si je pred leti eden od njegovih bratov za las rešil življenje v kampingu, ki ga je popolnoma razdejal močan požar. Tudi takrat je šlo za posledico požigalske akcije, ki pesti tudi severno območje francoskega otoka.

Ocene dvodnevne zasedanja CK ZKJ o mednarodnih odnosih Srbija zavrača obtožbe na njen račun

LJUBLJANA — Ali je mogoče tako neovirano z najpomembnejšega govorniškega odra v SFRJ blatiti naš narod, omalovaževati njegovo zgodovino, svetle tradicije in vse žrtve za to Jugoslavijo? Je mogoče še naprej sejati nestrpnost, sovraštvo in kregati narode na osnovi konstruiranih obtožb in montiranih scenarijev, brez kakršnihkoli dokazov za trditve?

To je objavljeno v včerajšnji Politiki v rubriki »reagiranj na dvodnevno sejo CK ZKJ o mednarodnih odnosih«, napisali pa so delavci inštituta Mihailo Pupin v telegramu temu beograjskemu dnevniku. V isti rubriki so »najbolj energično protestirali proti napadom na Srbijo, njene narode in vodstvo« borci beograjske krajevne skupnosti Trg republike.

Tako kot na sami dvodnevni seji, so ljudje v Srbiji - tako je razbrati iz Politike - z ogorčenjem sprejeli razprave

nekaterih članov CK ZKJ, zlasti še Abadžića iz BiH ter Dragosavca iz Hrvatske (njune misli smo včeraj v Primorskem dnevniku povzeli), ki sta brez ovinkarjenja povedala, da je največ nacionalizma v največji republiki in da k njemu veliko pripomore tudi njihovo vodstvo.

Sicer pa je bilo v včerajšnjih jugoslovanskih dnevnikih največ poročanja z drugega dne seje CK ZKJ, iz komentaričnih tonov pa ga je potrdila že tako jasna »usmeritev« določenih republik in pokrajin ter s tem tudi njihovih glasil.

Srbsko »oceno« izpričuje kajpak Jedinstvo, ki izhaja v Prištini v srbsko-hrvatskem jeziku in ugotavlja, da je »glavni eksploziv prižgal« Dušan Dragosavac in da je 20 replik na njegovo trditev primarna »norma«. Drugi kosovski časopis (v albanščini) Rilindja je zapisal v naslovu »Ogenj razdeli-

tev ne ugaša«, sicer pa meni, da je v razpravah v glavnem manjkala pripravljenost za imenovanje vzrokov velikih mednarodnih delitev in nacionalizma, zlasti pa obsodbe nacionalizma v lastnem okolju.

Sarajevsko Oslobođenje pa v svojem komentarju poudarja, da je tudi na tej seji šlo vse po starem: vsi (ali večina) so ostali v svojem »rovu«, nihče ne popušta, temveč brani svoje stališče in napada druge. Ta CK ni sposoben zagotoviti enotnosti v svojih vrstah, kaj šele, da bi vodil ljudstvo, ugotavlja bosanskohercegovski dnevnik.

Na odmeve iz drugih republik bo treba še nekoliko počakati, saj se je ponedeljkova seja CK končala tako pozno, da je prve izdaje dnevnikov niso ujele. Po drugi strani pa je simptomatično, da je jugoslovanska

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Mati v hudi duševni stiski umorila svojo 6-letno hčerko

TURIN — V trenutku nerazsodnosti je 42-letna Somalka Faruma Abdulle umorila svojo šestletno hčerko Annomario. Ženska, ki je poročena z anesteziom Vittorio Michelijem iz Palerma, je tudi sama zdravnica - ginekologinja. Že več časa jo muči hud živčni zlom, zato jo je mož, ki je z njo živel in delal v Mogadišu, poslal na počitnice v Italijo. V Turinu živita namreč njena dva mlajša brata.

Faruma Abdulle je včeraj zjutraj poslala brata na tržnico po nakupih, v njegovi odsotnosti pa je odnesla deklico v spalnico in jo zadušila, tako da ji je z rokami zamašila usta. Ko se je zavedala svojega okrutnega dejanja, je poskusila samomor z elektriko, ki pa ji ni uspel, saj si je samo rahlo opekla dlani. Žensko, ki je bila v popolnem zmeden stanju, in trupelce njene hčerke je malo za tem našel brat.

Na sliki (Telefoto AP): Faruma Abdulle



Janez Janša bo izpuščen iz zapora 7. avgusta

LJUBLJANA — Komisija za pogoje odpuste pri republikem sekretariatu za pravosodje in upravo SR Slovenije je na včerajšnji seji obravnavala 21 prošelj za pogojni odpust obsojencev, med njimi tudi prošnja obsojenega Janeza Janše.

Komisija je po proučitvi vseh potrebnih podatkov o posameznih obsojencih ugotovila, da 15 obsojencev izpolnjuje pogoje iz 24. člena kazenskega zakona SR Slovenije, in jih je zato pogojno odpustila s prestajanja kazni. Med njimi je tudi obsojeni Ivan Janša, ki bo pogojno odpuščjen 7. avgusta, to je po prestani tretjini zaporne kazni, sporoča republiška konferenca za informiranje. Od vseh obsojenih na procesu proti četverici je prav Janša prvi odšel na prestajanje kazni. (dd)

Statistike poročajo o pozitivnem trendu, v enem samem dnevu pa je bilo 611 nesreč

Objavili podatke o prvem polletju: več prometnih nesreč, a manj mrtvih

RIM — Kot običajno je oddelek za javno varnost pri notranjem ministrstvu objavil podatke o prometnih nesrečah v prvih šestih mesecih tega leta ter podrobno analizo podatkov o nesrečah v juliju. Številke in statistike imajo seveda svojo relativno vrednost, saj je že res, da se lahko po številu nesreč, mrtvih in ranjenih sestavi precej verodostojno sliko nekega trenda, vendar ne smemo pri tem zanemariti prav tako vplivnih faktorjev, za katere običajno nimamo razpoložljivih podatkov.

Vzemimo na primer podatke o prometnih nesrečah za mesec julij. Število nesreč je naraslo (26.802 nesreč letos, 22.386 lani), padlo pa je število mrtvih in ranjenih. Julija letos je na italijanskih cestah izgubilo življenje 631 oseb, ranjenih pa jih je bilo 17.900. V absolutnih številkah pomeni, da je umrlo 115 ljudi manj, 439 oseb manj pa je bilo ranjenih.

Podatki so nedvomno razveseljivi, vendar ne smemo pozabiti na dejstvo, da

je bilo julija letos pet »vikendov«, ko ne smejo na ceste tovornjaki. V ponedeljek, 31. julija, ko so bili »bizioni« ponovno na cestah, so bili tovornjaki vpleteni v 60 prometnih nesrečah. Pa še tega ne smemo pozabiti, da je zadnji dan v mesecu zabeležil absolutni rekord prometnih nesreč v enem samem dnevu (611); umrlo je 33 ljudi, ranjenih pa 476.

Trend ostaja vsekakor pozitiven, posledice prometnih nesreč pa so za približno 20 odstotkov manj težke, kot pred letom dni. Najbrž je še prezgodaj za sleherno interpretacijo podatkov, vendar očitno ne moremo pripisati vseh zaslug odloku o 110 kilometrov na uro. Odlok je bil v veljavi tudi lani, število mrtvih pa je ostalo nespremenjeno. Novost predstavlja torej uvedba obveznih varnostnih pasov, pozitivni učinki pasov pa so večkrat otipljivejši prav v mestih, ki ostajajo še vedno najbolj nevarno območje za slehernega avtomobilista.



Dolga kolona vozil na avtocesti A 14 pri Bologni

(Telefoto AP)

Vladimir Dedijer obtožuje Slovenijo

LJUBLJANA — Izvršni odbor MK SZDL Ljubljana je na včerajšnji seji razpravljal tudi o pismu, ki ga je akademik Vladimir Dedijer naslovil na člane Russellovega sodišča in v katerem med drugim republiko Slovenijo obtožuje za kršenje ekonomskih, kulturnih in verskih pravic delavcev iz drugih jugoslovanskih republik ter človeških pravic, zlasti italijanske manjšine v Sloveniji. Na to razpravo so nas navedle prizadete reakcije mnogih ljudi, ki so mnenje o tem terjali tudi od Socialistične zveze.

Mestna konferenca SZDL Ljubljana podpira možnost in pravico, da se vsak posameznik - državljan Jugoslavije - lahko pritoži ustreznim mednarodnim organizacijam, če sodi, da so prizadete njegove pravice in če njegova pritožba temelji na trdnih argumentih. V tem smislu se zavzemamo za čimprejšnji pristop Jugoslavije k ustreznim mednarodnim konvencijam. Po tej plati je Dedijerjevo ravnanje legitimno in nanj ni mogoče reagirati vnaprej odklonilno ali emocionalno.

Narava Dedijerjevih obtožb zahteva, da jih v Sloveniji vzamemo resno, saj v MK SZDL Ljubljana sodimo, da za-

gotavljanje ekonomskih, kulturnih in verskih svoboščin delavcev iz drugih republik pri nas vzdrži primerjavo z izvajanjem podobnih pravic v drugih okoljih v Jugoslaviji in v tujini, pri čemer jih ne idealiziramo, hkrati pa mislimo, da je manjšinska politika SR Slovenije nad siceršnjimi evropskimi standardi. V tem smislu se zavzemamo za to, da pristojni organi Slovenije povabijo k nam ustrežno komisijo Russellovega sodišča in ji omogočijo vse pogoje za delo, kajti Slovenija mora pri teh zahtevah nedvomno vzdržati kriterije razvite Evrope. Nobene potrebe ni, da bi se pri nas ponovil fiasko, ki so ga ob obisku komisije evropskega parlamenta na Kosovu zakrivali tamkajšnji pristojni organi.

Akademik Vladimir Dedijer bo moral dokazati obtožbe, ki jih navaja na bistveno drugačen način kot v svojem pismu, ki temelji predvsem na insinucijah. V nasprotnem primeru bo moral nase prevzeti posledice, ki v normalnem svetu pritičejo obrekovalcem in denunciantom, piše v včerajšnjem sporočilu izvršnega odbora ljubljanske Socialistične zveze. (dd)

Gorbačov je v vrhovnem sovjetu ugodno ocenil politiko zблиževanja med Moskvo in Zahodom



MOSKVA — Sovjetski lider Mihail Gorbačov (na sliki) je v svojem posegu v vrhovnem sovjetu govoril predvsem o politiki zблиževanja med Vzhodom in Zahodom ter o izboljšanju odnosov med Sovjetsko zvezo in Evropo ter posredno z ZDA. Gorbačov je podčrtal, da je lahko osebno preveril, kako se ti odnosi pozitivno razvijajo, ob priliki svojih nedavnih obiskov v Veliki Britaniji, Zahodni Nemčiji in Franciji.

Poslancem vrhovnega sovjeta je Gorbačov razložil, da lahko na odnose z Evropo in ZDA lahko gledajo s previdnim optimizmom. »ZDA v zadnjih treh letih niso povečale izdatkov za oboroževanje, iz Evrope so umaknile veliko jedrskih konic, zmanjšale so proizvodnjo težkih vojaških vozil. Veliko razpoložljivost pa je opaziti tudi na področju prepovedi kemičnega orožja,« je naštel Gorbačov. Previdni

optimizem, o katerem je govoril, pa se je zelo verjetno nanašal na nevarnost, da bi tako Evropa kot ZDA sebi in prid lahko izkoristile politične in gospodarske reforme v socialističnih državah. Kljub temu pa je pozitivno ocenil Bushev obisk na Poljskem in Madžarskem, ki je po njegovem mnenju »naraven premik« v politiki zблиževanja.

Vodstvo vrhovnega sovjeta pa je v drugem delu zasedanja povabilo delegate, naj napnejo vse moči in omogočijo podrobnejši vpogled v dogajanje v posameznih, še tako oddaljenih republikah. Skratka, rudarske stavke in druge delavske manifestacije ter naraščajoče medetnično sovraštvo je »vrhovni sovjet« prisililo, da postavi celotni teritorij tako rekoč pod drobnogled. Gorbačov je v tej zvezi obljubil, da bo vrhovni sovjet »vselej našel čas in prilžnost, da prislunne predstavnikom vseh dežel, zlasti v zvezi z dogodki, ki ogrožajo uresničevanje perestrojke.

PRI: socialisti smešijo boj proti drogi

RIM — Vprašanje zakona o mamilih je sprožilo poslednjo polemiko med republikanci in socialisti. Okoliščine so jo potisnile na strani glasil obeh strank, La Voce Republicanana in L'Avanti, zato pa ni nič manj žolčna.

PRI obsoja PSI, ki je »boj proti drogi« prenesla z ravni omikanega boja na raven politične kampanje, polne ekscesov in demoniziranja. PRI še meni, da je treba zlorabo zatreti predvsem s pomočjo ustrezne zakonodaje, ne pa s smešnim kampanje proti drogi, ki so jo konec koncev začeli socialisti sami. »Žal, so s potjo izgubili čut za mero,« piše La Voce nanašajoč se na članek z naslovom Človeška podzvrst - otroci kokaina (Razza subumana-figli della coca), ki ga je objavil L'Avanti. Člankar glasila PSI opisuje zasvojenca kot »subjekte, ki zastrupljajo sebe in družbo z asocijalnostjo in s stroški, ki jih družbi povzročajo tudi tako, da jo bremenijo s svojimi otroki oziroma z otroki koke«.

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Hezbolahi odložili

pa večina ameriških politikov obtožuje izraelsko vlado, da je posredno kriva za usmrnitev podpolkovnika Higginsa. V Washingtonu obenem navajajo, da je šejk Obeid nepomembna figura, v bistvu neke vrste »kolovodja večje vaške tolpe«. Srd washingtonske administracije je toliko hujši, ker prihaja na dan vsa nemoč in frustracija ob spoznanju, da ne vedo, kako bi preprečili najhujše. Ameriški senat je že zahteval »omejeno represalijo«, ki pa iz dosedanjih izkušenj ni uresničljiva. Že res, da je letalonosilka Coral Sea s svojimi 12 eskortnimi ladjami izplula iz Aleksandrije dan pred napovedanim odhodom, a v krogih Busheve administracije jasno navajajo, da trenutno ne načrtujejo nobenega povračilnega ukrepa. Bush je že ustanovil krizni štab, ki skuša sedaj izluščiti najprimernejše pobude.

V še hujših težavah pa je v teh urah izraelska vlada. Vanjo je plusnil plaz sovražnih reakcij ob posredni odgovornosti za umor podpolkovnika Higginsa. Jeruzalemska protiofenziva pa je do skrajnosti okorna, protislovna in nepretehtana. Glavno skrb so posvetili zavrnitvi ameriških očitkov, da Izrael ruši dosedanje tesno sodelovanje. Premier Šamir je z zanosom navedel, da so s posredovanjem mednarodnega rdečega križa v teku pogajanja za zamenjavo jetnikov in talcev. Niti uro po tej izjavi pa je izraelski radio ugotovil, da na sedežu rdečega križa v Ženevi nimajo pojma o kakih pogajanjih. To pa ni bilo edino včerajšnje protislovje. V dopoldanskih urah je namreč glasnik izraelskega zunanjega ministr-

stva novinarjem z birokratsko pedantnostjo do onemoglosti ponavljal, kar je predsinočnim navedel njegov šef Arens, in sicer, da ne vedo, ali je na video posnetkih res Higginsovo truplo. Dobro uro kasneje pa je Arens dal nepredvidljivo in za marsikoga neokusno izjavo: »Hezbolahi razprodajajo vskladiščena trupla talcev, ki so jih v preteklosti ubili.« Sinoči pa so v Jeruzalemu končno spoznali, da so edina država, ki še ni obsodila umora podpolkovnika Higginsa, in so z izredno zamudo priznali, da je po vsej verjetnosti Higgins mrtev. Šamir je končno navedel, da je pretresen od bolečine in da sočustvuje s trpljenjem Higginsovih svojcev in vsega ameriškega naroda. Taka protislovja z izjemo časopisov pa le redki obsojajo, zaplet je po vsem sodeč zgladil celo spor med Likudom in laburisti, saj so se slednji strinjali z ugrabitvijo šejka Obeida. Časopisje pa se nostalgčno spominja umora Arafatove desne roke Abu Džihada v Tunisu, ko izraelska vlada ni prevzela odgovornosti za tisti politični umor. Podobno bi morala po mnenju številnih komentatorjev vlada ukrepati tudi v tem primeru, ker v libanonskem kaosu ne bi nihče ugotovil, kdo so ugrabitelji. Izraelska vlada je včeraj s precejšnjim poudarkom navajala, da je Obeid priznal, da je bil glavni organizator pri ugrabitvi podpolkovnika Higginsa.

Položaj je vsekakor skrajno napet. Izraelska letala so včeraj večkrat preletela Bejrut, na meji z Libanonom pa izraelska vojska kopicí motorizirane enote. Včeraj je že prišlo do spopada v tampionskem pasu pri reki Litani, Izraelci so ubili tri »teroriste«, Habašijeve Ljudske fronte za osvobo-

ditev Palestine. V južnem Libanonu vlada tako popolna zmeda, saj vsi pričakujejo kako izraelsko vojaško pobudo, da se je že začel beg proti severu. Ceste so popolnoma zatrpane z begunci, saj istočasno bežijo proti jugu prebivalci Bejruta. Prav včeraj so zunanji ministri Tunizije, Savdske Arabije in Maroka nemočno dvignili roke in se odpovedali svojemu posredništvu pri iskanju mirne rešitve libanonske krize.

Kot rečeno, so v zadnjih urah vse države obsodile zločin libanonskih verskih skrajnežev. V obsodbah je bila skrajno odločna Sovjetska zveza, kar bo bržkone pripomoglo, da bosta velesili našli skupni jezik tudi pri reševanju sedanjega bližnjevzhodnega zapleta.

● Srbija zavrača obtožbe

agencija Tanjug v svojem rednem pregledu jugoslovanskega tiska omenila zgolj našete...

Seveda pa so plenumu jugoslovanskih komunistov o mednarodnih odnosih posvetile veliko pozornosti tudi tuje tiskovne agencije, časopisi ter RTV. Največkrat je v teh poročilih oziroma komentarjih razbrati tole osrednjo misel: »Prav v trenutku, ko je sprejela izziv in ko mora vse svoje sile usmeriti predvsem v izvajanje korenitih reform v gospodarstvu, političnem sistemu in v partiji, se Jugoslavija sooča z velikimi delitvami in spori med vodstvi svojih republik ter s prebujanjem nacionalističnih strasti in z mednarodnimi trenji«. Tuji poročevalci tudi opažajo, da osrednje vodstvo jugoslovanskih komunistov, avtorja opelira, naj se končajo mednarodni

spori, vendar pa člani CK iz posameznih republik in pokrajin krivijo za mednarodne razdore prav vodstvo (drugih) republik, te zdrahe pa najprej zajamejo vodstvo partij in šele nato organizacijo ter članstvo.

Francoska AFR meni, da zadnjim mednarodnim incidentom - čeprav niso pomembni - posvečajo v Jugoslaviji ali izjemno veliko ali pa minimalno pozornost, pač odvisno od tega, kdo o njih poroča. Britanski Reuter piše, da vsako rešitev, ki jo ponudi jugoslovanska vlada pri iskanju izhoda iz krize, republike merijo z nacionalnimi interesi in jih v skladu z njimi blokirajo ali pozdravljajo. Ameriška AP poudarja, da je Jugoslavija zdaj v najgloblji ekonomski krizi v svoji zgodovini, ter da je postala žrtev nagle širitve preprirov med republikami zaradi različnih pogledov na poti, ki vodijo iz krize. Zato spori in nesoglasja glede načelnih vprašanj blokirajo vsak ploden poskus uresničevanja nujnih političnih reform, ugotavlja AP.

Tudi UPI meni, da je zadnji plenum še poglubil prepad v vodstvu jugoslovanske KP. Agencija dodaja, da »srbski intelektualci ob neprikritem blagoslovu vodstva Srbije poskušajo Tita predstaviti kot Hrvata ter poudarjajo, da so bili najbližji Titovi sodelavci Hrvati in Slovenci, ki so bili sovražniki Srbov«. UPI dodaja, da srbsko vodstvo zavrača obtožbe, češ da gre v Srbiji za »detitoizacijo«, kljub temu pa v Beogradu in drugod po republik Titove slike zamenjujejo s fotografijami novega srbskega liderja Slobodana Miloševića. (B. L.)

V minulem mesecu nasproti juliju 1988

Inflacija: +7%

Zavod BNL napoveduje znatno zboljšanje

RIM — Mnogi so napovedovali, da bo julija inflacija popustila in njena letna stopnja zdrknila na 6,8-6,9%, v resnici pa so bili življenjski stroški za 7% večji kot julija lani in za 0,2% večji kot v juniju. Stopnja inflacije ni bila tako visoka že od marca 1986, a v lanskem juliju je znašala le 4,9%. Neugodni trend pripisujejo 5,9-odstotnemu porastu uradno določenih cen blaga in storitev ter 7,2-odstotni podražitvi drugih proizvodov. K povečanju druginje so zlasti prispevali: razne dobrine in storitve (+7,5%), prehrana (+6,5%), oblačila (+6,3%), elektrika in goriva (+6,2%) ter stanovanjski stroški (+6,1%). Nasproti juniju pa so se najbolj podražili elektrika in goriva (+0,7%), stanovanje (+0,6%) in oblačila ter razne dobrine oz. storitve (+0,2%), medtem ko so se živila rahlo pocenila (-0,1%). Se bo inflacija znižala vsaj v drugi polovici leta? Banca nazionale del lavoro pravi, da, in to zaradi bistveno ustaljenih cen nafte, razmeroma stabilne tečajne razlike med liri in ameriškim dolarjem ter učvrstitve lire nasproti zahodnonemški marki. BNL meni, da se bo letna stopnja inflacije ustalila pri 6,5%, v isti sapi pa svetuje strožji nadzor nad uradno določenimi cenami in tarifami.

Ameriški dolar še kar naprej drsi navzdol

TOKIO — Na tokijski valutni borzi se je ameriški dolar znova pocenil. Včeraj je zdrknil do najnižje ravni v zadnjih dveh mesecih in pol: 136,65 jena ali 1,75 jena manj kot predvčerajšnjim. To je izzvalo povoljne komentarje pri emisijem zavodu pa tudi pri finančnem ministru, ki je z zdajšnjim tečajem zadovoljno. Če ne pride do posebnih novosti in če bodo petkovi podatki o zaposlenosti v ZDA potrdili "ohlajevanje" ameriškega gospodarstva, pravijo, bo dolar že prihodnji teden zdrsnil pod 135 jenov.

Zeleni bankovec je spet (čeprav rahlo) popustil tudi v Evropi, kar pripisujejo zlasti dejstvu, da so ameriške banke v ponedeljek znižale prime rate za 11% na 10,50%. V Milanu je tečaj dolarja prešel s predvčerajšnjih 1.344,45 na 1.342,75 lire, v Frankfurtu pa za 1,8660 na 1,8663 marke, ker Bundesbank ni posredovala. Pač pa je Banca d'Italia kupila 20 milijonov dolarjev.

Splošna banka Koper v 6 mesecih odobrila 26.096 milijonov dinarjev

Letos živahniješe investiranje na obalnem in kraškem območju

KOPER — SB Splošna banka Koper je v prvi polovici letošnjega leta odobrila 26.096 milijonov dinarjev investicijskih posojil za osnovna in trajna obratna sredstva. Večji del (65 odstotkov) tega denarja bo porabila industrija, 20 odstotkov je bilo namenjenih za promet in zveze, 15 odstotkov ali 3.860 milijonov dinarjev pa je dobil turizem. Predračunska vrednost investicij, ki jih je pomagala investirati ta banka, je v letošnjih šestih mesecih kar za 184 odstotkov večja, kot je bila vse lansko leto.

Iz analize investicijskih virov tudi lahko razberemo, da so se hkrati žal precej zmanjšali lastni deleži investorjev (za 22 strukturnih delov) ter ob istočasem zmanjšanju bančnih posojil (za 11 deležev) precej povečali drugi viri, ki jih je kar za 33 strukturnih deležev več. Med njimi velja poleg blagovnih in komercialnih posojil ter posojil iz sredstev zavarovalnic omeniti predvsem kredite iz italijanskega paketa pomoči (3.844 milijonov dinarjev), sredstva za razvoj (6.615 milijonov dinarjev) in nepovratna sredstva za razvoj ribištva, ki jih je bilo 3.480 milijonov dinarjev.

Letos je bilo za osnovna sredstva investorjem odobrenih 9 posojil. Enega je dobil GH Metropol Portorož za gradnjo treh bazenov in drugih objektov na plaži, bistriški Lesonit je potreboval pomoč pri obnovi in posodobitvi proizvodnje furnirja, Delamaris Izola pa je uresničeval program zamrzovanja rib ter ponudbe polpripravljenih ribjih jedi. Mehano je s posojilom pospešil prestrukturiranje proizvodnje, Marmor Sežana je vlagal v proizvodno linijo v enoti Predelave, medtem ko so se v Kovindu Unec odločili za posodobitev in povečanje proizvodnih zmogljivosti. V Lipici ob podpori banke uresničujejo dve naložbi - jahalnico in klubsko hišo, v Lami Dekani pa so združili denar za razvoj in proizvodnjo fleksibilnih proizvodnih sistemov.

Posojila za trajna obratna sredstva so bila v prvem polletju štiri. Mehano Izola ga je potreboval za prestrukturiranje proizvodnje, sežanski SKIS je s kreditom podprl gradnjo tamkajšnje proste carinske cone, v Kovindu so vlagali v že omenjeno povečanje proizvodnje, v senožeškem Cimosu pa so potrebovali denar za pospešitev začetka proizvodnje avtomobilskih vztrajnikov za francoski trg.

JANEZ ODAR

Zahodna pomoč liberalizaciji na Poljskem (in Madžarskem)

BRUSELJ — Zahod kar tekmuje, kdo bo največ prispeval za uresničitev reform na Poljskem. Državam EGS, ki so že nakazale 130 milijonov dolarjev, in Ameriki, ki je obljubila 60 milijonov dolarjev, sta se zdaj pridružili Avstrija in Švica, ki bosta dobavili Poljakom obilo prehrane. To je prišlo na dan na včerajšnjem zasedanju 24 držav OECD, na katerem je bil govor tudi o siceršnjem trgovinskem in gospodarskem sodelovanju s Poljsko pa tudi Madžarsko - čez nekaj dni bodo parafirali sporazum o takšnem sodelovanju med Poljsko in EGS, ki je bil dosežen pred kratkim prav v Bruslju.

Do konca septembra bodo Poljaki dobili 200.000 ton mehke pšenice (pozneje še 300.000 t), 100.000 ton drugih žit (pozneje še 200.000), 10.000 ton mesa in 5.000 ton olja, a prihodnje leto še večjo količino agrumov. Poljska bo potrebovala za prehrano v prihodnjih dveh letih za milijardo dolarjev živeža na leto. Poljska vlada namerava prihodek od prodaje podarjene hrane nameniti v sklad za preustroj kmetijstva, ki naj bi ga upravljala sporazumno z državami dariteljicami.

Ob vsem tem se postavlja vprašanje, kako bo zahodna pomoč v hrani vplivala na poljsko tržišče, ki je že bilo delno liberalizirano. Liberalizacija prinaša nevarnost inflacije in podarjeni živež bi lahko višanje cen ublažil, toda zadrževanje cen bi spet lahko zavrla nadaljnjo liberalizacijo... Že zdaj so sproščene cene živil v Varšavi naenkrat poskočile za kakšnih 350 odstotkov.

Avtoprevozniki jezni na Dunaj

RIM — Združenja avtoprevoznikov ANITA, FAI, FITA, FIAP, ANCS, UNITAI in Transfrigoroute Italia so pozvala rimsko vlado, naj od Avstrije zahteva spoštovanje dvostranskega sporazuma o tovornem prometu. Trdijo namreč, da Dunaj noče izročiti Rimu pogodbeno predvidenih pooblastil, čeprav je teh dovolj le še do 7. - 8. avgusta. Če bodo Avstrijci še naprej vztrajali pri tem ravnanju, pravijo avtoprevozniki, pa naj Italija sporazum preklicuje. Prizadeti ne izključujejo protestne akcije na meji z Avstrijo, s katero bi ohromili ves tovorni in turistični promet med severno Evropo in Italijo.

Gradili jo bodo s pomočjo tujega kapitala Hitra cesta Pulj-Dragonja

REKA — Pred kratkim so v Zagrebu ustanovili delniško družbo Jadranska avtocesta, v kateri je 14 podjetij in bank. To je prvi korak v prizadevanjih za ustanovitev družbe z mednarodnim kapitalom, brez katerega v danih razmerah praktično ni mogoče izpeljati tako zahtevnega načrta. Jadransko avtocesto so na papirju razdelili na tri dele: Trst-Rupa-Reka, Trst-Pulj in Reka-Zadar-Split-Dubrovnik.

Zdaj pa so končno prižgali tudi zeleno luč za čimprejšnjo izgradnjo hitre ceste Pulj-Dragonja, ki bo dolga 86,5 kilometra in bo - ko jo bodo podvojili oziroma spremenili v pravo avtocesto - praktično sestavljala hrvaški del prometnice Trst-Pulj. Za izgradnjo ceste, ki ji pravijo tudi "istrski ipsilon" (saj bo spričo zahodnoobalnega odseka in odcepa proti Učki res spominjala na to grško črko) bo treba prebroditi hude težave, tako med drugim zgraditi 560 metrov dolg viadukt nedaleč od lemskega zaliva.

Poreška interesna skupnost za ceste je že zaprosila za posojilo po znižani obrestni meri v višini 34 milijonov dolarjev, in sicer iz kreditne linije, ki jo predvideva memorandum Mikulić-Goria. Če bo prošnja sprejeta, bo struktura celovite investicije taka: 10 odstotkov denarja bodo prispevale istrske občine, 20 odstotkov pa republiška skupnost za ceste, a 30 odstotkov naj bi prišlo iz italijanskega kredita. Preostane 40 odstotkov, te pa bi lahko vsaj deloma krili z mednarodnim kapitalom v sklopu delniške družbe za jadransko avtocesto.

Borzni pregled

Banca Agricola
Kmečka banka Gorica

NAJBOLJŠI POSREDNIK ZA
VAŠE FINANČNE INVESTICIJE

TRŽAŠKA BORZA

	28.7.	1.8.		28.7.	1.8.
URADNE KOTACIJE					
Generali	44800	44875	Fidis	7450	7300
Lloyd	18600	18250	Gerolimich	117	117
Lloyd risp.	9930	9930	Gerolimich risp.	92,5	90,25
RAS	30600	30500	SME	3950	4070
RAS risp.	13710	13400	Stet	4670	4690
Sai	19330	19180	Stet W 10	—	—
Sai risp.	8190	8120	Stet W 9	—	—
Montedison	2433	2438	Stet risp.	3570	3595
Montedison risp.	1377	1390	Tripovich	9100	8850
Pirelli	3749	3770	Tripovich risp. nc	3650	3850
Pirelli risp.	3730	3780	Att. Immobiliari	4580	4550
Pirelli risp. nc	2266	2275	FIAT	11185	11085
Snia	3140	3190	FIAT priv.	7430	7378
Snia risp.	3120	3120	FIAT risp.	7345	7300
Snia risp. nc	1620	1600	Gilardini	19200	20300
Rinascente	6300	6320	Gilardini risp.	14950	15700
Rinascente priv.	3300	3280	Dalmine	400	400
Rinascente risp.	3250	3250	Marzotto	8050	8050
Premuda	1970	1970	Marzotto risp.	8300	8250
Premuda risp.	1350	1350	Marzotto risp. nc	5800	5910
SIP	3260	3310	NEURADNO TRŽIŠČE		
SIP risp.	2600	2605	I. C. C. U.	800	800
Bastogi	407	400	SO. PRO. ZOO.	1000	1000
Comau	3800	3800	Carnica Ass.	10000	10000

MILANSKA BORZA: VREDNOTNICE S STALNIM DONOSOM

	1.8. spr. %		1.8. spr. %		1.8. spr. %
VEČLETNI BLAGAJNIŠKI ZAPISI					
BTP junij 1990 10,5%	98,50	—	CCT december 1990 IND	99,90	-0,10
BTP maj 1990	98,50	-0,05	CCT februar 1991 IND	99,50	—
BTP januar 1990	99,20	+0,10	CCT februar 1997 IND	92,70	—
ZAKLADNIŠKA KREDITNA PISMA					
CCT ECU 1982/89 13%	100,35	-0,10	CCT junij 1993 CV IND	96,00	—
CCT ECU 1983/90 11,5%	103,05	-0,24	CCT februar 1992 IND	98,20	+0,20
CCT ECU 1984/91 11,25%	104,40	+0,29	CCT februar 1992 9,8%	99,75	—
CCT ECU 1984/92 10,5%	103,30	+0,78	CCT februar 1995 IND	95,60	+0,10
CCT ECU 1985/93 9%	98,35	-0,66	CCT februar 1996	93,95	+0,11
CCT ECU 1985/93 9,6%	100,50	+0,45	CCT februar 1997 IND	92,70	—
CCT ECU 1985/93 8,75%	98,10	+0,10	CCT jan. 1990 BA 12,5%	100,40	—
CCT ECU 1985/93 9,75%	101,50	+0,30	CCT jan. 1990 BB 12,5%	100,55	—
CCT april 1992 10%	94,80	+0,05	CCT jan. 90 USL 12,5%	100,35	—
CCT julij 1992 IND	98,20	—	CCT januar 1991 IND	101,35	-0,05
CCT januar 1991 IND	99,90	-0,05	CCT januar 1992 IND	99,30	+0,30
CCT julij 1993 IND	92,50	—	CCT januar 1992 11%	98,10	+0,20
			CCT januar 1993 IND	97,40	+0,10
			CCT januar 1996 CV IND	98,00	—
			CCT januar 1997 IND	93,20	—
			CCT januar 1995 IND	—	—
			CCT januar 1996 IND	93,85	—
			CCT julij 1990 IND	100,00	—
			CCT julij 1991 IND	100,45	+0,05
			CCT julij 1995 IND	95,55	+0,05
			CCT julij 1996	94,55	+0,05
			CCT maj 1991 IND	100,60	+0,10
			CCT maj 1992	—	—
			CCT maj 1995 IND	93,10	+0,05
			CCT maj 1996	93,55	+0,05
			CCT maj 1997 IND	—	—
			CCT marec 1991 IND	100,25	-0,05
			CCT marec 1995 IND	92,50	—
			CCT marec 1996	92,90	—
			CCT marec 1997 IND	—	—
			CCT nov. 1990 IND	99,70	-0,10
			CCT nov. 90 EM 83 IND	101,40	—
			CCT nov. 1991 IND	100,35	—
			CCT nov. 1992 IND	97,90	+0,10
			CCT nov. 1995 IND	93,85	—
			CCT nov. 1996 IND	93,45	+0,05
			CCT oktober 1993 IND	98,25	+0,05
			CCT oktober 1990 IND	99,70	+0,10
			CCT oktober 1991 IND	100,40	+0,05
			CCT oktober 1995 IND	93,90	—
			CCT oktober 1996 IND	93,40	+0,05
			CCT sep. 1990 IND	99,55	-0,05
			CCT sep. 1991 IND	100,05	+0,05
			CCT sep. 1995 IND	93,55	+0,11
			CCT sep. 1996 IND	92,80	+0,22
			CTS marec 1994 IND	73,45	+0,07
			CTS april 1994 IND	73,20	+0,07
			ED SCOL 1975/90 9%	105,00	—
			ED SCOL 1976/91 9%	98,40	—
			ED SCOL 1977/92 10%	97,70	—
			REDIMIBILE 1980 12%	101,30	—
			RENTITA — 35 5%	71,60	—

MILANSKA BORZA: VODILNE DELNICE

	1.8. spr. %		1.8. spr. %		1.8. spr. %		1.8. spr. %		
ZIVILSKA INDUSTRIJA - KMETIJSTVO									
Alivar	9020	+0,33	Italcementi	127125	+1,37	Bastogi	399,75	-0,18	
Buttoni	—	—	Unicem	25990	+2,32	Bonifiche Siele	33900	—	
Eridania	6895	-0,93	Unicem risp.	13350	+2,14	Bonifiche Siele risp.	8110	-4,70	
Perugina	—	—	KEMIJSKA INDUSTRIJA - OGLJIKOVODIKI				CIR - Comp. Ind. Riunite	6155	-0,08
ZAVAROVALSTVO - BANČNIŠTVO									
Alleanza Ass.	40000	+0,50	Calp	4000	—	CIR risp.	6100	-0,24	
Alleanza Ass. risp. por.	37900	-1,17	Fidenza Vetrar 1000	8400	-0,11	Cofide	6001	-1,62	
Assitalia	15150	-1,30	Italgas	2301	+0,48	Comau Finanziaria	3801	-1,24	
Ausonia	2199	-0,09	Mira Lanza	54500	-2,15	Editoriale SpA	3799	+3,51	
Latina Ass. ord.	16660	-0,24	Montedison 1000	2445	+1,41	Euromobiliare	7000	+0,71	
Generali Ass.	45000	+0,11	Montefibre	1499	+1,28	Ferruzzi Agric.	2551	+2,04	
Italia Ass.	11620	-1,69	Pirelli	3770	+1,09	Fidis	7365	+0,89	
Abeille	110100	+1,47	Pirelli risp.	3780	-1,81	Fimpar	2560	—	
La Fondiaria spa	60980	+0,89	Recordati ord.	14510	+0,20	Finarte	5660	-0,87	
La Previdente	23800	-0,79	Saffa	10230	+0,54	Fiscambi Holding	6650	+0,91	
Lloyd Adriatico	18250	-0,38	Siossigeno	39000	+0,74	Fiscambi risp.	2230	+1,36	
RAS fraz.	30500	—	Snia BPD	3139	+0,93	Fornara	3040	—	
RAS risp. port.	13400	+0,75	Snia Fibre	1549	-0,06	Gaic	23700	-0,42	
Toro ord.	22800	+0,30	Snia Tecnopolimeri	7280	-0,26	Gemina	2175	—	
Unipol priv.	17790	+0,22	TRGOVINA - KOMUNIKACIJE				Gemina risp.	2101	-2,18
Banca Comm. Italiana	5205	+0,48	Rinascente	6350	+0,63	Gerolimich	117	+0,42	
Banco di Roma	2340	+3,76	Standa	27200	+0,79	Gerolimich risp. port.	90,25	-0,82	
Credito Italiano	2815	+1,29	Standa risp. port.	10110	+1,30	IFI priv.	23750	+1,58	
Interbanca priv.	56960	-0,07	Alitalia cat. A	2550	+0,79	IFIL fraz.	6800	-0,29	
Mediobanca	25950	-0,17	Alitalia priv.	1824	-0,05	IFIL risp. port. fraz.	3405	-0,43	
PAPIRNA INDUSTRIJA - CEMENT									
Cart. Burgo ord.	15325	+0,16	Italcable	14700	+3,12	Italmobiliare	186975	+0,20	
L'Espresso	22670	+0,08	SIP	3340	+0,60	Pirelli & C.	8860	+3,14	
Mondadori	30950	+1,80	SIP risp. port.	2600	-0,07	Riva Finanziaria	9660	+3,87	
Mondadori priv.	19490	-0,05	Sirti	9849	+0,44	Sabaudia Finanziaria	—	—	
Poligraf. Editoriale	5989	+0,65</							

Začetek zapletene in težko rešljive politične krize Deželni svet sprejel na znanje odstop četrte Biasuttijeve vlade

Deželni svet F-JK je včeraj po dnevni razpravi sprejel na znanje odstop četrte Biasuttijeve vlade in s tem dejansko potrdil odprtje politične krize, katere rešitev je zaradi globokih razhajanj med glavnima partnerjema sedanje večine, KD in PSI, vse prej kot lahka. Deželni svet se bo ponovno sestel 5. septembra, ko bo na dnevnem redu izvolitev novega predsednika in štirinajstih odbornikov. Mesec dni časa torej, da stranke dosežejo sporazum, čeprav so vedno možne nadaljnje odložitve za izvolitev novega odbora.

Razprava ni bila med najbolj živahnimi. Odprl jo je svetovalec Slovenske skupnosti Brezigar, ki je do zadnjega upal, tako je dejal, da bi prišlo do drugačnega razpleta. Odbor je odstopil zaradi političnih razlogov, je pristavil in izrazil željo, da bi čimprej prišlo do sprave med dosedanjimi partnerji večine in torej do potrditve sedanje koalicije. Po mnenju demoproletarca Cavalla je kriza sad težkih odnosov med civilno družbo in političnimi strankami. Gre torej za konkreten problem demokracije. Po besedah predstavnika Furlanskega gibanja De Agostinija pa je kriza logična posledica že dolgotrajnega napetega stanja med KD in PSI, torej neke vrste dolgi val stranknih kongresov. Predstavniki zelenih Vivian je odprtje krize tolmačil kot sad zgrešenega tolmačenja volilnih izidov na deželni ravni, ki jih stranke večine niso znale pravilno razbrati.

Tudi socialdemokrat Cislino je do zadnjega upal, da bo možno preprečiti odprtje krize posebno potem, ko je tudi v Rimu prišlo do sprave med pe-

timi strankami potrjene večine. Svetovalec Cislino je tudi z ostrimi besedami napadel svetovalca, bivšega socialdemokrata Gonana, pravo jabolko spora in eden od povodov za odprtje krize, in ga pozval, naj odstopi tudi kot deželni svetovalec, ker je bil izvoljen na listi PSDI. »Sedaj žanjete, kar ste sejali,« je obrnjen proti praznim klopem deželnega odbora, kjer je bil le predsednik Biasutti, komentiral svetovalec zelene liste Rossi, ki je tudi večini očital, da ni uresničila vrste obvez. V imenu LpT, stalnega pretendentu za vstop v deželno večino, je svetovalec Gambassini z njemu običajnimi toni med drugim zaželel, da bi v bodočem odboru ne žrtvovali »na oltarju Furlanije« odbornikov Carboneja in Rinaldija, misovec Giacomelli pa je bil mnenja, da je do krize prišlo predvsem zato, ker PSI računa na predsedniško mesto deželne vlade.

Glavni razlog krize so za KPI neizpolnjene programske obveznosti večine. Svetovalec in deželni tajnik stranke Viezzi je naštel vrsto nerešenih vprašanj, k tem pa je dodal še vrsto notranjih sprememb znotraj PSI in pa znatno zmanjšanje vpliva De Mite (v deželi ima za seboj okrog 80 odstotkov stranke) znotraj KD, kar je vse pripomoglo k takemu razletu dogodkov. Viezzi je nato ponovil predlog KPI, ki se tudi v F-JK zavzema za oblikovanje alternativne večine, čeprav se zaveda, da v sedanjem trenutku še ni možna. Deželni tajnik PSI, svetovalec Zanfagnini, je takoj za njim zavrnil to možnost. Socialisti so sicer priprav-

ljeni na poglobitev dialoga s KPI, na deželni ravni pa bodo delovali za socialistično enotnost, medtem ko v krajevnih upravah ne izključujejo tesnejšega sodelovanja s KPI. Zanfagnini je tudi poudaril, da so že na strankinem kongresu prišli do zaključka, da je šeststrankarska koalicija opravila svoje in da je zato sedaj potrebno korenito prediskutirati razne politične in programske aspekte, na katerih se mora oblikovati nova večina.

Kdor pa je odločno zagovarjal potrditev dosedanje večine je bil deželni tajnik KD Longo, čeprav je priznal, da rešitev krize ne bo lahka. »Avtobus in kdor ga vodi nista prispela do zadnje postaje,« je dejal, »ustavil se je le, da bi nabavil dodatno gorivo.« Razpravo je sklenil sam predsednik deželne vlade Biasutti, ki je podal okvirno sliko dela, ki ga je opravil deželni odbor od leta 1984 dalje, ko je bil prvič izvoljen za predsednika Dežele. Takrat se je v deželni politiki odprla nova faza, ki je bila usmerjena v preporod gospodarskega in socialnega tkiva. Da so bile izbire pravilne, so po Biasuttijevih besedah potrdili rezultati zadnjih deželnih volitev. Vsekakor pa je priznal, da je bilo zadnjih devet mesecev njegovega predsednikovanja težkih in zapletenih zaradi številnih problemov, kar vse je privedlo do sedanjega stanja, iz katerega pa se lahko po njegovih besedah izluči marsikaj pozitivnega. Po njegovem mnenju je možno nadaljevati po dosedajšnji poti in ustvariti novo solidarnost med strankami.

A. S.

Soglasen sklep devinsko-nabrežinskega sveta Zelena luč za razširitev papirnice Burgo v Štivanu

Devinsko-nabrežinski občinski svet je predsinocnim soglasno odobril lotizacijski načrt za razširitev oziroma podvojitve štivanske papirnice. S tem se je začelo uresničevanje projekta, ki je velikega pomena ne le za gospodarsko in posredno tudi socialno življenje devinsko-nabrežinske občine, ampak tudi za širše tržaško in deloma tudi gorško področje.

Načrt predvideva odprtje nove proizvodne linije, ki bo opremljena z naj-sodobnejšo tehnologijo in katere uresničitev bo zahtevala okrog 400 milijard lir naložb. Nova linija bo predvidoma začela delovati julija 1991, z njo pa se bo odprlo 161 dodatnih delovnih mest (skupno število zaposlenih bo naraslo od sedanjih 634 na 795). S tem bo štivanska papirnica postala ena naj-sodobnejše opremljenih v Evropi, kar predstavlja pomembno poročstvo za produktivno bodočnost celotnega kompleksa.

Devinsko-nabrežinski občinski svet je ob odobritvi lotizacijskega načrta postavil zahtevo, naj se pred izdajo gradbenih dovoljenj izvede študija o vplivu na okolje celotne tovarne. Posebej naj bi preiskali, ali njene odplake onesnažujejo oziroma bodo onesnaževale Timavo, in sploh, kakšne posledice bo obrat imel na nastajajoči park ob izvrih Timave in na ostalo okolico. Zahtevo po izvedbi študije o vplivu papirnice na okolje je v razpravi posebno podčrtal načelnik KPI Širca, z njo pa so se strinjali tudi nekateri drugi razpravljalci, zlasti načelnika SSK Breclj in PSI Burger, medtem ko je bivši listar in sedanji pripadnik KD

Baici izrazil bojazn, da bi zahteva po ekološkem preverjanju postavljala nepotrebne zapreke. Župan Bojan Brezigar je ob sprejetju zahteve izrazil zadovoljstvo, da je občinski svet dosegel soglasje ob tako pomembni pobudi. Pri tem je spomnil, kot že poprej v razpravi Breclj, da podvojitve štivanske papirnice ni bila lahka pridobitev, saj so se nekateri, tudi v deželnem svetu, močno zavzemali za to, da bi novo linijo skupina Burgo ne odprla v Štivanu, ampak v Tolmeču, kot možne lokacije pa so se poprej omenjali tudi nekateri drugi kraji izven naše dežele.

Župan Brezigar je na začetku seje sporočil občinskemu svetu, da je pokrajinski nadzorni odbor odobril sklep o metanizaciji devinsko-nabrežinske občine, tako da bo zdaj tržaško občinsko podjetje ACEGA lahko prevzelo dela, ki so medtem že stekla pod vodstvom same občinske uprave. Brezigar je poleg tega omenil negativno mnenje, ki ga je deželna komisija za ambientalne dobrine izrekla glede uresničitve obrtniške cone med Sesljanom in Nabrežino, ter govoril o novih prizadevanjih za rešitev tega vprašanja. Župan je nazadnje tudi sporočil, da je družba lastnica Seslanskega zaliva uradno predložila osnutek podrobnostnega načrta za urbanistično ureditev tega območja.

Devinsko-nabrežinski občinski svet je nato na ponedeljkovi seji poleg lotizacijskega načrta za razširitev štivanske papirnice odobril še vrsto sklepov redne uprave, med temi razpis javne dražbe za najem neizkoriščenih občinskih kamnolomov.

Odprto pismo tajništva CGIL, CISL in UIL »Nesprejemljivo obnašanje do bivših delavcev Aquile«

Tržaška pokrajinska tajništva CGIL, CISL in UIL in njihova tajništva za kemijsko-naftni sektor so na deželne odbornike za industrijo Ferruccia Sara naslovila odprto pismo, katerega vsebino so poslala v vednost tudi podpredsedniku deželnega odbora Carboneju, predsedniku Pokrajine Trst Crozzoliju, tržaškemu županu Richettiju, izrednemu komisarju Občine Milje Vergoneju, direktorju družbe Sitip Pezzoliju in tržaškemu ravnateljstvu družbe Montes-hell.

V ospredju odprtega pisma je problem zaposlitve delavcev bivše rafinerije Aquila, ki so v dopolnilni blagajni. Deželni odbornik za industrijo je namreč tisti, ki jamči spoštovanje sporazumov, podpisanih tako v Rimu kot v Trstu in ki se še posebej nanašajo na tečaj za poklicno usposabljanje bodočih delavcev tekstilne tovarne Sitip. Stroške teh tečajev je prav pred kratkim pokrila s svojim prispevkom Deželna agencija za delo.

Po zadnjem srečanju na deželnem odborništvu za industrijo - pravijo sindikati v svojem pismu - smo prejeli seznam 52 imen delavcev, katerim je Sitip poslala pisma za morebitno bodočo zaposlitev. Po pozornem pregledu tega seznama pa moramo potrditi že izraženo sodbo, in sicer, da so v seznamu tudi imena delavcev, ki niso več v delovnem razmerju z Aquilo ali celo takih, ki čakajo, da bodo v kratkem predčasno upokojeni. Iz tega izhaja, da ni mogoče spoštovati obveze iz podpisane sporazuma o vsaj 50 zajamčenih delovnih mestih za bivše delavce Aquile v bodočem obratu Sitip.

Kot sindikalne organizacije - nadaljujejo CGIL, CISL, UIL - smo večkrat podčrtali, da dejstvo, da je družba Sitip poslala pisma o bodoči zaposlitvi tako ozkemu številu delavcev v dopolnilni blagajni, utegne izjaloviti vsa dosedanja prizadevanja in tudi občutna javna finančna sredstva, ki so bila vložena za to, da bi delavcem bivše Aquile zagotovili nova delovna mesta.

Sindikalne organizacije so se odločile objaviti to svoje stališče in njegove utemeljitve tudi zato, ker jih »žal nedvoumno potrjuje tudi odnos do enajstih bivših delavcev rafinerije, ki so v tem času na usposobljenostnih tečajih v Bergamu.« Ti delavci - pravijo sindikati - so bili žal prisiljeni zapustiti tečaje zaradi »nesprejemljivega odnosa na škodo delavcev, preizkušenih od dolgoletne krize in vseeno pripravljenih na to, da začnejo znova svojo poklicno pot, pa čeprav v slabših ekonomskih in normativnih pogojih.« Pri tem je v pismu rečeno, da so ti delavci (baje po oceni same družbe Sitip) odlično opravili prvo teoretično fazo tečajev pri Tekstilnem inštitutu v Bergamu in da so se stvari zapletle tedaj, ko so od njih zahtevali storitve, ki »niso

imele ničesar skupnega s predmetom poklicne priprave«. Povrhu - nadaljuje pismo - so bili delavci deležni protisindikalnega odnosa, ki je dosegel vrhunec z obrekovanjem sindikalnih organizacij, češ da so si prilastile del študijskih štipendij delavcev na tečajih v Bergamu.

Zaradi vsega tega izražajo tržaška sindikalna tajništva na koncu svojega pisma hudo zaskrbljenost nad položajem, ki se je ustvaril. »Kakšen bo lahko odnos do nadaljnjih tečajnikov, če je bilo prvih enajst (ki bi morali predstavljati elito novega obrata) obravnavanih tako, da vse skupaj rahlo spominja na tipične kolonialne razmere?« se sprašujejo podpisniki odprtega pisma in zahtevajo, naj se v najkrajšem času sestanejo vse zainteresirane strani, da bi natančno preverile potek uresničevanja sporazumov in v celoti upoštevale dostojanstvo in pričakovanja bivših delavcev žveljske rafinerije Aquila.

■ V ljudskem vrtu v Ul. Orlandini na Pončani se nadaljuje pokrajinski festival Unità in dela. Danes ob 21. uri bo na sporedu nastop moderne plesne skupine "Flex Danza".

Tiskovna konferenca poslancev in svetovalcev KPI Komunisti razmišljajo o deželni »vladi v senci« in izražajo nezadostno oceno o skrbi za Jadran

Komunistični poslanci Silvana Schiavi Fachin, Isaia Gasparotto in Renzo Pascolat so skupaj z deželnimi svetovalci Lodovicom Sonogom in Renzom Tarvanutom ter s predstavnikom deželnega tajništva KPI Marcellom Ruscettijem priredili včeraj v deželnem svetu tiskovno konferenco o položaju, v katerem se je znašlo Jadransko morje.

Jadranske razmere ocenjujejo komunisti kot izjemno hude zaradi ekonomskih posledic, ki jih imajo in jih bodo še imele za našo deželo, in tudi zato, ker pojav alg (ne glede na izid znanstvene razprave o njem) jasno dokazuje, kako se zdravstveno stanje morja iz leta v leto slabša. To pa prinaša nujnost velikih in koherentnih prizadevanj vseh ob-jadranskih držav, za Italijo pa skupno akcijo državne uprave, dežel in krajevnih uprav, menijo komunisti.

Znaki o obolevnosti Jadranskega morja so že dolgo na dlani, na kar je KPI z opomini in predlogi opozarjala tudi v deželnem svetu. Po alarmu iz lanskega leta pa je pojav dobil take razsežnosti, da je njegovo zanemarjanje mogoče pojasniti (ne pa opravičiti, pravijo komunisti) samo s končno formalizirano upravno parajo Dežele. Sedaj se torej zastavlja odločna in odgovorna sprememba smeri, da ne bi še naprej izgubljali časa pri sprejemanju ukrepov, ki pa bodo svoje učinke v vsakem primeru pokazali šele čez leta.

Po prepričanju komunistov se je treba najprej in brez omahovanja lotiti težkega položaja turističnih struktur, ki so bile prepuščene same sebi v težkem boju za svojo podobo v tujini prav v trenutku, ko se algam pridružuje še nova taksa. Le-ta je namreč za komuniste protiustavna in nepravična. Povrhu bo treba poskrbeti, da bodo državna finančna sredstva uporabljena na učinkovit in skrben način, po eni strani za nadomestilo tistim, ki so v resnici utrpeli škodo,

po drugi pa za učinkovito popravilo podobe obmorskega turizma v Furlaniji-Juljski krajini.

Znanstvene ustanove v deželi pa bi po oceni komunistov morali pritegniti k dolgoročnemu programu raziskovanja sedanjih pojavov in vseh drugih elementov, ki ponazarjajo zdravstveno stanje morja in njegovo proizvodnost na turističnem in ribiškem področju. Prav ta bi morala biti prva naloga teh ustanov, ne pa tista, da krijejo morebitne pomanjkljivosti in nesposobnost politikov in upraviteljev.

Dežela ima torej bistveno nalogo izdelave realističnih načrtov za hidrogeološko, kemično in biološko sanacijo večjih rečnih tokov, začenši s Tilmentom, so poudarili predstavniki KPI na včerajšnji tiskovni konferenci. To pa bo po njihovem mnenju lahko storila tako, da bo poskrbela za operativnost enot, ki naj bi upravljale vodne bazene, pri čemer se mora izogibati vsakega prerekanja o pristojnosti. Nadalje se mora odločno zavzeti za uresničitev deželnega načrta za uničevanje odpadkov in nenazadnje tudi za tako industrijsko politiko, ki bo spodbujala tako podjetja, sposobna ekološkega preustroja svoje proizvodnje in izdelkov, kot tista, ki so opremljena za sodobno obdelavo odpadkov. Na tem področju pa se tako mudi, da so komunisti pripravljeno predložiti lastni zakonski načrt o industrijskih dejavnostih, če ne bo zanj poskrbela deželna uprava.

Predstavniki KPI so svojo tiskovno konferenco zaključili z novico o tem, da stranka tudi za našo deželo razmišlja o možnosti ustanovitve (deželne) »vlade v senci«, ki naj bi na jasan način dokazala ne samo »kakovost predlogov KPI, temveč tudi veliko večjo učinkovitost prave vlade v primerjavi z golo skupino odbornikov«. V kaki obliki in kako naj bi jo ustanovili, pa za sedaj še ni znano.

Kljub zmanjšanemu popraševanju zaradi stanja Jadrana

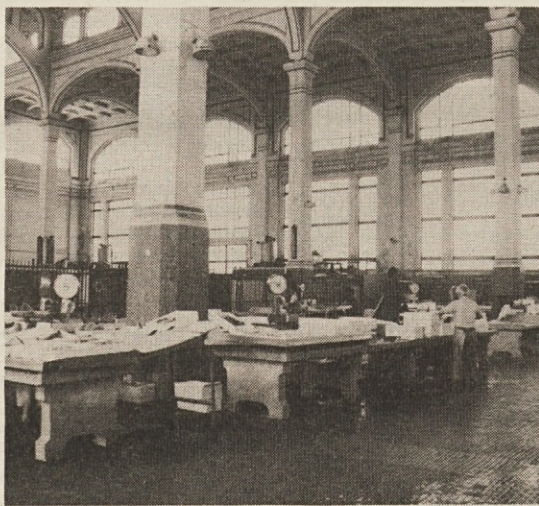
Kriza ribjega trga doslej še ni dramatična

Ali je pojav neprijetnih morskih alg in posledična panika kupcev res povzročila infarkt na tržaškem ribjem trgu? Predvsem pa: ali je škoda tako velika, kot so na začetku prerokovali? Po podatkih, ki smo jih zbrali, je res občutiti padec povpraševanja, vendar še ne v toliki meri, da bi, vsaj za zdaj, resno ogrozil poslovanje tistih, ki se ukvarjajo z lovom, gojenjem in prodajo rib oziroma morskih sadežev.

V glavni ribarnici v Trstu je včeraj redno delalo približno trideset vseh prodajalcev: preostali so se odločili za dopust, kar velja tudi za številne kupce. Ravno zaradi tega je zelo težko oceniti, kolikšen je osip kupcev oz. kolikšna je škoda, ki jo je povzročila (neupravičena) zaskrbljenost nad oprečnostjo rib in morskih sadežev zaradi razbohotenja alg. Kakorkoli že, kupcev včeraj ni bilo veliko.

Drugi kazalec stanja na ribjem trgu je količina prodanih rib in morskih sadežev. Ta se je na splošno zmanjšala, kar velja npr. za klapavice: glavni prodajalec v ribarnici jih te dni prodaja približno 50 kg na dan, tj. približno polovico manj od povprečja. Sicer pa zmanjšanje povpraševanja v zdajšnjih razmerah ne vpliva neposredno na količino nabiranja in lova morskih sadežev in rib. Tržne zakonitosti v našem primeru ne delujejo kot običajno, saj je treba računati na objektivne ovire (npr. na obremenitev ribiških mrež zaradi prekomerne količine alg) pri lovu.

Tretji pokazatelj so nedvomno cene na ribjem trgu. Nekateri (to velja zlasti za cene »sardonov« in na splošno plave ribe) se niso veliko zmanjšale, nasprotno, ostale so bolj ali manj stabilne. Vendar tudi v tem primeru je težko oceniti, v kolikšni meri so padle, saj so tržne cene odvisne v veliki meri od količine ulova. Ta se vsakodnevno spreminja in odvisi predvsem od vremenskih dejavnikov, kot so npr. zračni tokovi, položaj lune itd. Pojav morskih alg je



Tržaška glavna ribarnica (foto Magajna)

drugorazredni dejavnik, saj neposredno odvisi od vremena. Informativno torej lahko le navedemo nekatere cene, ki smo jih zabeležili med našim včerajšnjim obiskom v glavni ribarnici. Cena klapavic je znašala 3.000 lir na kilogram, cena lignjev je nihala od 6.800 do 14.800 lir, »sardonov« so stali 12.800 lir, škarpene od 14.800 do 19.800 lir, cipliji 2.800 lir.

Podpredsednik zadrage ribičev s sedežem v poslojpu osrednje ribarnice Luigi Tedisco nam je povedal, da je v tržaškem zalivu trenutno veliko število rib, kar velja zlasti za plavo ribo. Kljub temu se je

prodaja namenjena odjemalcem zmanjšala, in to v glavnem zaradi objektivnih ovir pri ulovu in nerazumljive panike med kupci. Že res, da je ob pojavu alg tudi lani prišlo do vika in krika, vendar ne v toliki meri kot letos. Problem alg je dejansko, bi dodali mi, tema poletja.

Podobnega mnenja so tudi pri podjetju SIDAM v Ribiškem naselju, tj. podjetju, ki je skupaj z zadrugo Alto Adriatico med tistimi, ki goji največ klapavic in morskih sadežev v naši pokrajini. Nekateri domači klienti so resnično podvomili o neoprečnosti morskih sadežev, kljub temu pa se izvoz ni veliko zmanjšal. SIDAM v glavnem izvažava v velika severnoitalijanska središča, osip pri prodaji pa je treba povezati tudi s splošnim padcem prodaje oz. konjunkturalni težavami, ki so značilne tudi za lastnike gojišče drugod, tudi v krajih, kjer ni prišlo do razbohotenja alg (npr. v Tirenskem in Jonskem morju).

Predstavniki zadrage za gojenje morskih sadežev Ittiomar Walter de Walderstein nam je povedal, da omenjena zadruga ni utrpela bistvene škode. Prodaja domačim odjemalcem je resda upadla, vendar tudi v tem primeru je padec domačega povpraševanja ublažil izvoz na zunanja tržišča. Domače tržišče predstavlja le majhen del celotnega tržišča omenjene zadrage.

Stare generacije ribičev so svoj čas pojmovalje morje kot njivo, ki je obrodila le, če si vanjo vložil trud. Leto »letina« bo, po vsem sodeč, podvprečna, a ne zaradi malomarnosti ribiča, marveč zaradi pikrosti enocelčnih organizmov v morju in pa zaradi nesmiselnega alarma, ki ga ljudje pre radi povzročamo.

I. V.

Kljub padcu konvencionalnega prometa Uspešno prvo polletje za tržaško pristanišče

Tržaško pristanišče je v prvi polovici tega leta zabeležilo v glavnem pozitivne rezultate. Blagovni promet je skupno obsegal 13,8 milijona ton, to je 28 odstotkov več kot v prvem polletju lanskega leta, ko je znašal 10,7 milijona ton. Seveda pa je poleg številnih svetlih točk v najnovejšem delovanju tržaškega pristanišča tudi nekaj temnih.

Dobrišen del porasta prometa v letošnjem prvem polletju je treba pripisati prekoalpskemu naftovodu. Od januarja do junija 1989 so ladje pripeljale v Trst približno 10 milijonov ton surove nafte, to je 2,7 milijona ton ali 37 odstotkov več kot v istem obdobju leta 1988. Odprtje naftovoda med Ingolstadt in Karlsruhe je namreč povečalo povpraševanje surove nafte, ki v ZR Nemčijo prihaja po tržaškem terminalu in zmanjšalo povpraševanje surove nafte, ki prihaja po naftovodu iz Marseilla.

Najboljše rezultate je tržaško pristanišče v prvem letošnjem polletju zabeležilo na področju kontejnerjev. V tem obdobju so jih izkrcali in vkrcali skoraj 68 tisoč, 15 tisoč ali 28 odstotkov več kot med januarjem in junijem 1988. Porast kontejnerskega prometa zadeva malodane vse proge, predvsem pa izmenjave z Daljnimi vzhodom. Konzorcij Med klub in tako imenovani outsidersi so v prvem letošnjem polletju manipulirali skupno 32 tisoč kontejnerjev, tako da so zabeležili kar 54-odstotni porast v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. Med člani konzorcija se je posebno dobro odrezal Tržaški Lloyd, ki je zabeležil 73-odstotni porast, med outsidersi pa iz-

stopa sovjetska družba Black Sea, ki je zabeležila kar 142-odstotni porast (od 2.507 na 6.070 zabojnikov).

Med negativne rezultate sodi padec konvencionalnega prometa, posebej pa je treba omeniti prekinitev trajektnih povezav med Trstom in Patrasom v Grčiji zaradi finančnih težav ladjarja, kar je povzročilo padec v prometu za najmanj 180 ton.

Promet po prostih lukah tržaškega pristanišča je v prvem polletju 1989 dosegel 2,7 milijona ton, 1 odstotek več kot pred letom dni. Dobre rezultate so dosegli pri izkrcanju oziroma vkrcanju celuloze, lesa, kave, starega železa, premoga in raznih kovin, slabše pa zlasti na področjih agrumov in žit.

Glavni ravnatelj Tržaške pristaniške ustanove Luigi Rovelli je med komentiranjem navedenih podatkov priznal, da je konvencionalni promet zabeležil resen zastoj oziroma padec, a izrazil je upanje, da se bodo stvari v kratkem popravile z izvajanjem sporazumov, po katerih bodo v upravljanje terminalov vpleteni zasebniki. Rovelli pa je seveda z velikim zadovoljstvom podčrtal porast kontejnerskega prometa, ki bi se moral v bodoče še uspešneje razvijati, saj bodo v kratkem končali gradbena dela za razširitev 7. pomola.

Ravnatelj Rovelli se je dotaknil tudi finančnih težav, ki jih preživlja Tržaška pristaniška ustanova. Po njegovem jih je treba pripisati predvsem neizvajanju sporazuma o predčasnih upokojitvah in o vpisih v dopolnilno blagajno, pa tudi premajhnim državnim prispevkom.

Ob navzočnosti evropskih strokovnjakov

Septembra v Trstu mednarodni kongres o homeopatiji

»Iz preteklosti smernica za bodočnost« bo naslov tridnevnega mednarodnega kongresa o učinkovitosti zdravljenja s homeopatijo in o možnostih, da bi homeopatija postala tudi v Italiji enakovredna »uradni« medicini, ki ga od 15. do 17. septembra priraja v Trstu združenje Promote Art. Na njem bodo sodelovali znanstveniki iz Avstrije, Belgije, ZRN, Grčije, Velike Britanije, ZDA in Italije ter biolog Evropske skupnosti.

Na kongresu bodo poročali o uporabnosti homeopatije pri zdravljenju človeka in živali. Homeopatija, ki jo je pred 200 leti zasnoval nemški zdravnik Hahnemann, je zasnovana po »zakonu podobnosti« (bolezen je treba zdraviti s snovjo, ki bolezen povzroča) in po principu, da je človeški organizem celota, zaradi česar je treba pri zdravljenju upoštevati vse prejšnje bolezni in simptome ter njegovo psihološko situacijo.

Čeprav je homeopatija že v številnih evropskih državah postala enakovredna »uradni« medicini (v Franciji, Veliki Britaniji, na Holandskem in v Grčiji bolniki lahko prosto izbirajo, na kateri način naj se zdravijo) in je Evropska skupnost leta 1965 izdala smernice, po katerih priznava homeopatiji znanstveno podlago, pa je ta »alternativna« medicina, kot jo še mnogi definirajo, v Italiji še vedno zamarnjena od uradnih znanstvenih krogov.

Tržaški kongres naj bi bil torej starina točka za uzakonitev homeopatije in za ustanovitev mednarodne banke s podatki o dosežkih na tem področju.

Budin (KPI) na Taborjenju prijateljstva Nujno revidirati izbiro o lokaciji sinhrotrona

Deželni svetovalec KPI Miloš Budin je včeraj obiskal prizorišče t. i. Taborjenja prijateljstva Chico Mendes, ki se nahaja na območju pri Bazovici, predvidenem za gradnjo sinhrotrona. Med srečanjem z udeleženci taborjenja je Budin spregovoril o zgodovinskih in kulturnih značilnostih tega področja, poleg tega pa je poudaril, da je Kras, začenši prav z območjem T8, ogrožen z vidika ekološkega in družbenokulturnega ravnotežja. Vzroke takega stanja je, po njegovem mnenju, treba iskati v pomanjkanju globalnega načrtovanja posegov v tem prostoru.

Budin je potrdil svoje nasprotovanje gradnji omenjenega znanstvenega objekta pri Bazovici, tudi zaradi tega, ker je območje, predvideno za gradnjo, eno redkih domala nedotaknjenih naravnih področjih. Istočasno je pozval vsa pristojna telesa Dežele, Pokrajine in Občine, naj pripomorejo k čimprejšnjemu sklicanju konference o uporabi teritorija v tržaški pokrajini. Dodal je, da bi tovrstna konferenca lahko pomagala pri določitvi smernic za dela, ki so predvidena na Krasu, v predmetju in samem mestu. Na tej konferenci bi končno morali revidirati prenehalno odločitev, s katero so določili območje T8 za tisto, kjer naj bi stal sinhrotron. Pri revidiranju te odločitve bi morali sodelovati strokovnjaki s področja znanosti in raziskav. Deželni svetovalec Budin je ob zaključku obiska voščil vsem udeležencem srečanja prijetno taborjenje.

Organizatorji Taborjenja prijateljstva Chico Mendes so Koordinacijsko združenje vzhodnokraških vasi, Slovenska zamejska skavtska organizaci-

ja in taborniki Rodu modrega vala, priključile pa so se jim še naravovarstvene organizacije. Taborjenje bo trajalo do 16. t. m., na njem pa se bo zvrstilo okrog 200 ljudi, v glavnem mladih iz številnih evropskih držav. Do takrat bodo pobudniki taborjenja organizirali vrsto prireditev, te pa bodo predstavili na tiskovni konferenci, ki bo jutri zjutraj ob 10. uri na kraju taborjenja. Za danes je medtem predviden večer diaprojektivov, s katerimi bodo prikazali možne posledice, ki bi jih okoliu povzročila načrtovana izgradnja svetlobnega pospeševalnika.

Tudi v avgustu izdaja potrdil za oprostitev plačevanja ticketa

Občina Trst obvešča, da bo služba za izdajo potrdil o oprostitvi plačevanja ticketa tudi v avgustu delovala po običajnem urniku, in sicer vsak delavnik, vključno s soboto, od 8.15 do 12. ure. Poleg tega Občina tudi opozarja, da bodo vsa potrdila, ki so bila izdana od 30. maja naprej, veljala vse do 30. junija prihodnje leto. Upravičence, ki še niso prišli iskat potrdila o oprostitvi od ticketa pa vabi, naj se zgledajo izključno v pristojni občinski izpostavi.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi

Emilio Škabar



Pogreb bo danes, 2. t. m., ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče na Repentabor.

Žalostno vest sporočajo žena Zora, hči Vera z možem Brunom, sestri Marija in Giovanna, svak Rudy z družino, vnuki ter vsi sorodniki.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Repentabor, 2. avgusta 1989
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Ob težki izgubi dragega Miljota Škabarja izreka prizadeti družini in svojem iskreno sožalje

ŽPZ Repentabor

† Po dolgi bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi brat, stric in svak

Vittorio Pieri

(VENO)

Pogreb bo jutri, 3. t. m., ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Mavhinje.

Zalujoči sestri Elvira in Maurica ter brata Albino in Renato z družinami.

Cerovlje, 2. avgusta 1989

† Zapustil nas je naš predragi

Milan Slokar

Pogreb bo jutri, 3. t. m., ob 10. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo žena Anica, sestri Slavica in Emi z družinami, svakinja Marija, vsi nečaki in ostali sorodniki.

Trst, 2. avgusta 1989
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

† Po kratki bolezni nas je zapustila

**Marija Požru
roj. Škorja**

Pogreb bo danes, 2. t. m., ob 17. uri iz hiše žalosti na Beki na pokopališču v Klanču.

Zalujoči: sinova Rudi in Albino, hčeri Pina in Lidija z družinami ter ostalo sorodstvo.

Beka, Sežana, Divača, Prosek, 2. avgusta 1989

Ob težki izgubi dolgoletnega člana Stanka Tomšiča sočustvuje s sorodniki

Godba na pihala iz Ricmanj

Tržaške krajevne uprave in mladinska vprašanja

Pokrajina in Občina Trst sta končno na tem, da bi se skupno lotili problemov mladine, od nezaposlenosti in narokomanije do kulturnega udejstvovanja ter prostega časa. Več kot leto dni po "širokopoteznem" simpoziju, ki ga je Pokrajina Trst lani spomlad, in torej v predvolilnem ozračju, namenila položaju mladih v naši družbi, sta se odbornika Ariella Pittoni za Občino in Raffello Dello Russo za Pokrajino končno sestala in izdelala vsaj minimalen (in resnici na ljubo nezadovoljiv) načrt za posege na tem področju.

Pokrajina Trst je namreč že ustanovila komisijo za mladinska vprašanja, kmalu pa naj bi ustanovila Agencijo za mlade, ki bi koordinirala vse pobude na tem področju in ki bi mladim nudila raznovrstne storitve (npr. informativne v zvezi z možnostmi zaposlovanja in študija). Pittonijeva je še predlagala, da bi organizirali več prireditev za mlade, zlasti glasbene prireditve, na katerih bi lahko sodelovali domači ustvarjalci, medtem ko je pokrajinski odbornik Raffello Dello Russo menil, da bi uprave morale spodbujati mlade k spoznavanju človeških vrednot, s prirejanjem umetniških dejavnosti, zlasti za najmlajše.

Da so mladinska vprašanja v teh žalostnih krajih veliko hujša, ni treba posebej poudarjati. Znano je tudi, da ima birokracija svoje neizbežno počasne ritme in da javne ustanove v predvolilnem obdobju kar rade trošijo denarce državljanov zato, da si delajo volilno propagando. Nekoliko manj običajno pa je, da se po letu dni upravitelji pobahajo s tem, da so organizirali prvi delovni sestanek. Pokrajina Trst je včeraj namreč objavila tiskovno sporočilo, s katerim poudarja, da so mladinska vprašanja v središču pozornosti tako Pokrajine kot Občine Trst. Škoda le, da so prizadevanja naših ustanov "tajna" in da občani nimajo od tega nobene koristi...

Trgovinska zbornica bo povečala svojo udeležbo pri BIC

Na zadnjem sestanku vodstvenega odbora Trgovinske zbornice so sprejeli sklep o podelitvi vsote 30 milijonov lir za Business Innovation Center (BIC) in tudi podpis nadaljnjih tri tisoč delnic te družbe.

Kot znano je BIC javna družba, ki je nastala z namenom spodbujati nastajanje novih podjetij v Julijski krajini. Predsednik Tombesi je na sestanku zborničnega odbora podčrtal vlogo centra BIC kot nosilca tolikih podjetniških iniciativ, ki se v zadnjem času porajajo v tržaški pokrajini in ki so usmerjene k perspektivnemu področju visoko razvite tehnologije ali k z njim povezanim storitvam. Pri tem je Tombesi spomnil, da v spomladu odprtih novih prostorih tržaškega centra BIC ob Ulici Flavia sedaj deluje že 15 malih podjetij, katerim pa se bo po predvidevanjih do konca leta pridružilo še deset drugih. Dokončno število podjetij, za katere je na območju centra dovolj prostora, naj bi se ustavilo približno pri številki 35.

Naj dodamo, da je podpis novih delnic BIC s strani Trgovinske zbornice omogočilo nedavno povečanje družbene glavnice BIC, in sicer potem izdaje 200 tisoč rednih delnic po ceni 10 tisoč lir. Le-te so bile enakopravno ponujene v podpis sedanjim delničarjem.

Nov center za študij medicinskih tehnologij

Petnajst profesorjev z univerz v Rimu, Firencah, Bologni, Milanu, Parmu, Pavii, Modeni, Turinu, Padovi, Vidmu in v Trstu je v Centru za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah ustanovilo novo raziskovalno ustanovo. Gre za Center za študij in raziskovanje biomedicinskih in zdravstvenih tehnologij (CRS-TBS), ki se bo ukvarjal z izbiranjem, razvijanjem in preizkušanjem zdravniških in bolnišniških naprav in strojev.

Izbira Trsta kot sedeža te nove raziskovalne ustanove potrjuje visoko raven Centra za ocenjevanje biomedicinskih naprav, ki ga je Tržaška krajevna zdravstvena enota ustanovila v okviru padriškega Centra za raziskave, kakor seveda tudi prestiž, ki ga uživa sam Center za raziskave po vsej državi. To so predstavniki CRS-TBS izrecno povedali na srečanju s predsednikom Centra za raziskave Romeom.

Benvenuto (UIL) solidaren s časniki grupe Monti

Člani redakcijskih odborov časopisov grupe Monti so sinoči v Rimu sestali z vodstvom Časniške zveze FNSI, da bi ocenili položaj po predstavitvi založniškega načrta, ki predvideva med drugim dopolnilno blagajno za 44 novinarjev grupe, med njimi tudi šest tržaškega Piccola.

Generalni tajnik UIL Benvenuto pa je poslal FNSI in novinarjem prizadetih časopisov solidarno brzojavko, v kateri ocenjuje potezo založnika kot "neupravičen napad na pluralizem informacije, na zaposlitveno raven in na profesionalnost novinarjev grupe". "Vaš boj za zajamčenje boljše informacije - pravi Benvenuto v brzojavki - je popolnoma v skladu z bojem za zaščito temeljnih pravic državljanov."

V pretepu na dvorišču v Coroneu ranjena dva zaprta Egipčana

Na notranjem dvorišču koronejskega zapora se je včeraj po kosilu vnel med skupino zapornikov hud pretep, v katerem sta bila dva Egipčana lažje ranjena. Po prvih informacijah uprave zapora kaže, da je do fizičnega obračunavanja prišlo v času, ko so bili na zraku zaporniki iz severnoafriških držav (Tunizijci, Maročani, Egipčani). V pretepu je sodelovalo pet ali šest zapornikov, od katerih je eden imel v roki večji kamen, ki ga je pobral na dvorišču. Razlog za spor je po vsej verjetnosti treba iskati v denarnih zadevah, nastal pa je tako hitro, da sta dva zapornika bila že na tleh, preden je paznikom uspelo ločiti skupino. Uprava zapora je tudi sporočila, da pri pretepu niso sodelovali drugi (italijanski) zaporniki.

V katinarski bolnišnici so 28-letnega Mohameda Abdela Aziza sprejeli na oddelek za kirurško patologijo, kjer so ugotovili, da ima zrak v oprsju in posledice udarcev v prsni koš ter trebušno votlino. Ozdravel naj bi v 15 dneh. Prav toliko se bo zdravil tudi 33-letni Mohamed Hamad, ki je udarce dobil v glavo, obraz in čeljusti, tako da so mu celo izbili desni sekalec. Po prvi pomoči in začasnem opazovanju so Mohameda Hamada prepeljali v koronejski zapor.

Pogrešana skavta sta srečno preživela hladno kraško noč

Španska skavta, ki sta se v ponedeljek zvečer izgubila na Krasu, sta se včeraj zjutraj — povsem nepoškodovani — sama javila na proseški postaji karabinjerjev. 21-letni Alonso Jesus Lopez in 17-letni Antonio Pedro Fernandez Morillo, oba iz Valencie, sta se v Trstu udeležila tradicionalnega skavtskega srečanja Eurofolk '89. V ponedeljek popoldne sta se podala na izlet na Kras, a najprej ju je zajelo neurje, nato pa še tema.

Karabinjerjem sta povedala, da sta izgubila smer, zato pa sta se pripravila, da v najboljših pogojih preživita noč v zavarovanem kraju. Gasilci, policijski agenti in karabinjerji so ju iskali vsa noč, a brez uspeha. Fanta sta bržkone težko pričakovala jutranji svit, saj je bila noč po nevihti prav hladna. Kot izurjena skavta pa sta se dobro izkazala, saj sta bila le nekoliko premražena. Njun telefonski klic je vsekakor močno razveselil prijatelje, ki so bili v skrbeh, da se jima ni zgodilo kaj hujšega.

Skupina vročekrvnejšev napadla šoferja in potnika avtobusa

Neurje, ki je v ponedeljek zvečer povzročilo precejšnje nevšečnosti in celo "dvignilo" streho neke hiše na Furlanski cesti, je razburljivo vplivalo tudi na razpoloženje večje skupine fantov, ki je okrog 23. ure na Galdonijevem trgu napadla in sklofutala šoferja ter potnika večernega linijskega avtobusa A. Agentom letičkega oddelka in karabinjerjem je uspelo aretirati tri mladeniče — 19-letnega Furia Coccianija iz Ul. Cologna 33, ki je že nekajkrat imel opravka s pravico, 18-letnega Alessandra Bruna iz Drevoreda Elizejskih poljan 28 in 18-letnega Christiana Girardija iz Ul. Commerciale 29 — ki se bodo morali zagovarjati pred obtožbo, da so namerno povzročili telesne poškodbe.

Skupina fantov, ki je po pričevanju očividcev bila pod očitnim vplivom alkohola ali drugih vznemirljivih sredstev, je že četrte ure pred odhodom avtobusa, ki bi moral odpotovati ob 23. uri, postajala na Galdonijevem trgu in se glasno prerekala. Nekaj minut pred 23. uro pa sta dva od fantov stopila na avtobus s črko A in — meni nič tebi nič — začela klofutati avtobusne potnike. Ko je 50-letni šofer Giorgio Alagna iz Ul. Pascoli 40 opazil, kaj se je dogajalo, je takoj zapustil volan, da bi potnike obvaroval pred nasilnejšo. Tudi 17-letni potnik Nicola Favento iz Ul. Scarparini 33 je skušal pomiriti fanta, ki sta se brez očitnih razlogov znesla nad potnike avtobusa.

Nasilneža pa sta se obema uprla in ju grobo zvelkla iz avtobusa. Tu so šoferja in mladega potnika takoj obkročili še ostali fantje, ki so ostali na cesti, in ju začeli zmerjati ter obdelovati s pestmi in brcami.

K sreči je bil trg še precej obljuden, kajti avtobusi še niso odpotovali. Šoferja Konzorcijalne podjetja za prevoze Giorgio Caris in Adriano Fait, ki sta se že pripravljala, da bi poglala motor, sta najprej skušala poseči in pomiriti nasilno razpoložene fante. Ker jima to ni uspelo, sta poklicala policijo, medtem ko so drugi ljudje opozorili karabinjerje. Organom javnega reda je — kot rečeno — uspelo aretirati samo tri fante, medtem ko so še drugi razbežali. Faventa in Alegno pa so pospremili v glavno bolnišnico, kjer so jima nudili prvo pomoč. Favento bo okrevljal v desetih dneh, Alegna pa v sedmih.

■ V katinarski bolnišnici so včeraj popoldne zadržali na začasnem opazovanju 31-letnega Maura Bertolesija iz Ul. Biasoletto 18, ki se je lažje ranil v prometni nesreči. Moški se je z mopedom vozil po Trgu Sonino, ko je izgubil oblast nad vozilom, zapeljal v avto in padel na asfalt. Zdravniki so ugotovili udarec v obraz, verjetni zlom nosne kosti, pa tudi... obilico vinskih hlapov. Bertolesi bo predvidoma ozdravel v petnajstih dneh.

Civilno služenje vojaškega roka (1)

Ustavno sodišče je končno odpravilo grobo diskriminacijo

Nedvomno je italijanska zakonodaja prejšnji mesec storila pomemben korak naprej v smeri uveljavitve kulture neoboroženega miru v Evropi, ki naj bo Evropa narodov in ne zgolj Evropa nacionalnih gospodarstev. Razsodba Ustavnega sodišča prihaja dokaj nepričakovano in odpravlja z etičnega vidika povsem neosnovano zapostavljajoče oporečnikov služenju vojaškega roka. Omenjena razsodba namreč preklicuje nadvse sporen člen državnega zakona številka 772 iz leta 1972, ki predpisuje osem mesečno podaljšanje služenja alternativne družbene koristne dejavnosti za slehernega mladince, ki mu nošenje in uporaba orožja iz etičnih, verskih ali filozofskih razlogov ni po godu. Doslej so naborniki-oporečniki iz pehote opravljali alternativno službo celih dvajset mesecev, oporečniki, ki so bili na naboru dodeljeni bojni mornarici, pa kar šestindvajset mesecev. Ustavno sodišče je kot rečeno odpravilo člen, ki je markaterega protimilitaristično razpoloženega mladince odvrnilo od doslednejšega in plodnejšega zavzemanja za lastna načela, kajti nadaljnjih osem mesecev oddaljitev od trga dela in znanja v mladosti nikakor ni enostavno nadoknaditi.

Navedeni člen, ki ga razsodba Ustavnega sodišča obravnava kot protiustavna, bo seveda črtan in zastavlja se dokaj kočljivo vprašanje, kako poravnati povzročeno škodo onim, ki so v preteklosti opravili predpisano dvajsetmesečno službo. Razsodba kot taka naj bi imela retroaktivno vrednost, ta značilnost pa najbrž ne bo olajšala prizadevanj odškodnine želnih oporečnikov. Seveda pa se bodo z razsodbo koristili oporečniki, ki še vedno opravljajo alternativno dejavnost, a se jim je dvajsetmesečni rok že iztekel; slednji se bodo lahko poslovili od svojih delovnih mest, čim bo razsodba objavljena v Uradnem listu in bo notranji minister poskrbel za ustrezno okrožnico z jasnimi navodili.

Priznati je treba, da se oporečništvu in oporečnikom, ki nesebično služijo bližnjemu v sklopu humanitarnih ter naravovarstvenih ustanov, doslej ni posvečala pretirana pozornost. Taka malomarnost, spričo dokajšnje množičnosti tovrstnega pri-

stopa k "poravnavi dolga z državo", je le težko opravičljiva. Če naj se omejimo zgolj na opis položaja v tržaški pokrajini, ugotovimo, da se z alternativnim služenjem vojaškega roka ukvarja več kot sto mladih. Službo opravljajo pri triindvajsetih ustanovah, ki so sklenile z vojaškimi oblastmi ustrezno konvencijo. Oporečnik po vesti mora vložiti prošnjo na vrhovno poveljstvo italijanske vojske v Rimu ter priložiti izjavo, v kateri zagotavlja, da ni imel opravka s pravico, da ne razpolaga z dovoljenjem za posedovanje orožja, da ni član nobenega strelnega društva ter izraziti lastno nepripravljenost služiti oboroženo vojaško službo iz verskih, moralnih ali filozofskih razlogov. Njegovo prošnjo je dolžna oceniti posebna komisija, ki se sestane nekajkrat letno. Naloga komisije ni preverjati posameznih razlogov za odklon orožja, temveč ugotoviti, ali formalna zagotovila odgovarjajo resnici. Če je prošnja iskrena, je komisija po ustavi dolžna odobriti prošnjo in priznati posamezniku pravico do njemu ustrežajočega načina služenja državi. Dopis iz Rima dostavijo oporečniku na dom po približno šestih mesecih od vložitve prošnje. Po prejetju odgovora se oporečnik zaposli v eni od ustanov, ki opravljajo svoje človekoljubno poslanstvo na ozemlju pokrajine, v kateri živi dotični mladinec. Rimska komisija večinoma upošteva želje prošilca, ki na podlagi lastnih zanimanj izbere sebi primerno ustanovo. Tudi same ustanove razpolagajo s pravico do proste izbire lastnim namenom in smotrom najustreznejše osebe. Sodelovanje med vojaškimi oblastmi in navedenimi ustanovami omogoča dovolj preudarno dodelitev oporečnikov posameznim nalogam.

Oporečnika, ki vestno opravlja svojo dolžnost pri svobodno izbrani ustanovi, nikakor ne moremo enačiti z družbeno nevarnim zajedalcem. Tudi zavoljo tega je odprava osem mesečne "kazni", ki naj bi mlade nabornike prepričevala o neumestnosti take opredelitve, znaten prispevek k snovanju nove kulture miru in očitno priznanje sposobnosti mladega člana človeške družbe, da trezno presoja.

PAVEL VOLK

ODREDBA ŽUPANA OBČINE DEVIN-NABREŽINA ŽUPAN

glede na opozorilo urada občinskih redarjev v zvezi z odpadki, ki so jih neznanzi zapustili v Sosljanskem zalivu, pri valolomu, ki je na desni strani kopaljšča "Castelreggio";

glede na opombo občinskega tehničnega urada, s katero opozarja, da bi prisotnost omenjenih odpadkov lahko ogrožala higiensko-zdravstveno stanje ter okolje;

glede na to, da morajo kršitelji čimprej odstraniti odpadke;

glede na 9. člen OPR št. 915 z dne 10. septembra 1982;

ODREJA:

kršitelji morajo v 10 dneh od datuma objave te odredbe odstraniti zapuščene odpadke pri valolomu v Sosljanskem zalivu. V nasprotnem primeru oz. po zapadlosti termina bo za sanacijo poskrbela občina sama, stroške pa bodo morali kriti kršilci, ki bodo naknadno identificirani in proti katerim bo ukrepala tudi z upravnim in kazenskim postopkom.

Občinski redarji in agenti javne varnosti bodo poskrbeli za izvajanje te odredbe.

Župan
Bojan Brezigar

Fotografski natečaj CGIL o Združeni Evropi

Deželni zavod za raziskave o sindikalnem gibanju ter o družbenih in gospodarskih problemih Trsta in Furlanije-Julijske krajine je razpisal devetdeželni fotografski natečaj na temo »Moja Evropa: družbene spremembe, okolje, delo, študij, prosti čas. Kako doživljamo v Italiji in v drugih državah perspektivo Združene Evrope«.

Letos je Zavod razpisal natečaj poleti (fotografije bo treba predpostaviti od 4. do 29. septembra) prav zato, da bi kandidatom omogočil, da predstavijo posnetke s poletnih potovanj. Kdor ostane doma - piše v tiskovnem sporočilu - pa bo lahko ujel na trak "domača" srečanja z Evropo, in sicer srečanja s turisti, s tujimi delavci in z drugimi gosti.

Pravilnik natečaja je mogoče dobiti na sedežu Zavoda v Ul. Ponderes 8 (NCCdL/CGIL), ali po telefonu na številko 750431, soba št. 222.

Primorski dnevnik

Vsa razna obvestila in objave sprejemamo vsak dan od 8. do 13. ure po tel. 7796-611

koncerti

GRAD SV. JUSTA
V sredo, 9. t. m., bo na sporedu recital SERGIA ENDRIGA, ki ga organizira klub Tenco in deželni center za turistične pobude.

razstave

Na Gradu sv. Justa je na ogled razstava slikarja WILLIEMA KLEINA. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 20. ure.

Na sedežu Letovišarske ustanove v Sosljanu je na ogled razstava lepakov v organizaciji Amnesty International. Urnik: ob delavnikih od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

V galeriji v Miljah - Ul. Roma 20 - bo do 10. avgusta na ogled razstava 40 grafičnih del slikarja ALDA BRESSANUTTIJA. Urnik: 9.00-13.00, 16.00-20.00, ob nedeljah zaprto.

V občinski galeriji - Trg Unità bo do 7. avgusta na ogled razstava slikarja SILVANA SPESSOTA. Urnik: 10.00-13.00, 17.00-20.00. Ob praznikih: 10.00-13.00.

V palači Costanzi je na ogled 22. deželna razstava grafik.

razna obvestila

VZPI-ANPI, ANED in ANPIA sporočajo, da bodo uradi do 31. avgusta zaprti zaradi letnega dopusta. Od 1. septembra bodo uradi poslovali po navadnem urniku.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da so uradi zaprti do 16. avgusta zaradi letnega dopusta.

Ob letošnji Kraški ohceti prirejamo RAZSTAVO. Zato bhiramo fotografsko gradivo o porokah pred drugo svetovno vojno. Prosimo lastnike, da se telefonsko (št. 733086) ali osebno javijo na Odseku za zgodovino pri NŠK v Ul. Petronio 4 v Trstu.

Patronat INCA - CGIL v Nabrežini sporoča, da bo posloval do 26. avgusta samo ob torkih od 9. do 12. ure in ob četrtkih od 15. do 18. ure.

izleti

Sekcija KPI Prosek-Kontovel priredi 1., 2. in 3. septembra izlet v Genovo ob vsedržavnem festivalu Unità. Cena izleta 210.000 lir, v ceni je vključen prevoz z avtobusom, dve kosili (prvi in zadnji dan) in prenočitve v hotelu. Za informacije in vpisovanje tel. tov. Mariju (tel. 225570) ali tov. Poldu (tel. 225314).

SPDT prireja v nedeljo, 6. t. m., izlet na Mangart z vzponom po slovenski smeri. Prihod do koč z avtomobilom. Odhod izpred sodne palače v Trstu ob 6.30 in ob 6.45 izpred bencinske črpalke Agip na avtocesti v Devinu. Izlet vodi Peter Suhadolc (tel. 211232). Prijave sprejema tudi ZŠSDI (tel. 767304).

Sindikati upokojeencev CGIL Nabrežina - Križ prireja izlet na Koroško na jezero Weisensee v soboto, 18. t. m. Za informacije tel. na št. 200036.

gledališča

VERDI
Poletni festival opere 1989 - Danes ob 20.30 šesta predstava Straussove opere CIGAN BARON. Dirigent H. Gietzen, režiser Franco Giraldi.

Zadnja predstava v petek, 4. t. m., ob 20.30.

Danes ob 21. uri bodo v mali dvorani gledališča Verdi (Ul. S. Carlo 2) predvajali film »Čardaška princesa«. Jutri ob 18.30 bo Giorgio Gualerzi predstavil »Mayerling med glasbo in ekranom«. Ob 21. uri bodo v sodelovanju s Cappello Underground predvajali film MAYERLING. V petek ob 18.30 bodo predvajali video MC MILLAN'S MAYERLING. Vstop prost.

Pri blagajni gledališča Verdi je v teku razdeljevanje vabil za zaključni koncert Festivala opere z naslovom NOTTURNO CON JOHANN STRAUSS, pod vodstvom Herberta Gietzena, s soprostanico Mileno Rudifieria in z orkestrom Gledališča Verdi, ki bo 5. avgusta ob 21. uri v Miramarskem parku.

MIRAMARSKI PARK - LUČI IN ZVOKI
Jutri ob 21.30 predstava v nemščini in ob 22.45 v italijansčini.

GRAD SV. JUSTA
Nocoj ob 21.15 bo na Gradu sv. Justa na prostem ali v primeru slabega vremena v Športni palači ponovitev opere PRI BELEM KONJČKU s Sandrom Massiminijem, ki je odpadla v ponedeljek zaradi slabega vremena.

kino

ARISTON - 21.15 Bagdad Cafè, r. Percy Adlon, i. Marianne Sagebrecht.
EXCELSIOR - Zaprto.
EXCELSIOR AZZURRA - Zaprto.
LJUDSKI VRT - 21.00 Cocoon 2 - II ri-torno.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Teresa la furia del sesso 3, porn., □□

NAZIONALE II - 17.00, 22.15 L'arciera di ghiaccio, fant.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 L'allieno, srh., □□

NAZIONALE IV - 16.00, 22.10 L'amico americano, □□

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 L'orso.

MIGNON - 17.00, 21.00 Lawrence d'Arabia, i. Peter O'Toole.

EDEN - 16.00, 22.00 La rossa, la bionda e l'ingorda, porn., □□

VITTORIO VENETO - Zaprto do septembra zaradi popravil.

CAPITOL - 17.00, 22.10 Ho sposato un'alliena, kom., i. Kim Basinger.

LUMIERE FICE - Zaprto.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 Flavia e le sue bestie, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Darujte v sklad Mitje Čuka

Privekala je mala

JASNA

Srečnima staršema in ostalim domačim čestita

sekcija KPI občine Dolina

Priromala vesela je novica: pri Pangerčevih pestujejo dekliča.

Čestitke, lepe želje in pa s kratka dobrodošla v našo skupnost mala

JASNA

GD J. Rapotec

čestitke

Danes praznuje 18. rojstni dan FRANKO ANDREASSI. Vse najboljšje mu želijo vsi v družini.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 2. avgusta 1989 BOJAN

Sonce vzide ob 5.49 in zatone ob 20.33 - Dolžina dneva 14.44 - Luna vzide ob 6.25 in zatone ob 21.01.

Jutri, ČETRTEK, 3. avgusta 1989 LIDIJA

PLIMOVANJE JUTRI: ob 4.46 najnižja -66 cm, ob 11.29 najvišja 44 cm, ob 17.05 najnižja -18 cm, ob 22.36 najvišja 41 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,8 stopinj, zračni tlak 1002,7 mb raste, veter 16 km na uro vzhodnik-severovzhodnik, burja s sunki do 54 km na uro, vlaga 46-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 24,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Mattia Fumolo, Matija Timeus, Luca Memoli, Stefano Iuri.

UMRLI SO: 80-letni Romildo Miraz, 94-letni Arturo Scarcia, 87-letni Paolo Serri, 74-letni Guerrino Marinto, 64-letni Agostino Codiglia, 69-letni Stanislao Tomsic, 49-letni Vittorio Pieri, 78-letni Giovanni Miccu, 74-letni Alfredo Pocoluzzi, 74-letna Maria Persini, 72-letni Emilio Slocar, 57-letni Olivo Crevatin, 79-letna Ernesta Pahor.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 31. julija do sobote, 5. avgusta 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za nujne primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za nujne primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

VOĐSTVO Društvene gostilne v Dolini obvešča svoje odjemalce, da bo vsak torek v mesecu avgustu gostilna odprta ves dan.

ZNANA italijanska firma išče sodelavce iz Jugoslavije za komercialno dejavnost, zagotovljen dober zaslužek. Tel. 299012.

OSMICO je odprl Romano Purič, Repen 13, tel. 327452.

OSMICO je odprl Miro Žigon v Zgoniku.

50-LETNA gospa z višješolsko izobrazbo sprejme poldnevno zaposlitev v uradu in skladišču kot telefonistka ali v zdravniški ambulanti za sprejem bolnikov. Tel. 51853.

IŠCEM knjige za 5. razred DTTZ Žiga Zois. Tel. 52038.

PRODAM njivo z oljčnim nasadom po ugodni ceni v Dolini. Tel. 228419. V VIŽOVJAH sem izgubil ročno uro seiko. Poštenega najditelja naprošam, naj tel. na št. 299285.

DAJEM v najem trgovino jestvin na Proseku, Tab I, 6, 14/O. Tel. 225747.

Obvestilo naročnikom Primorskega dnevnika

Priporočamo vsem naročnikom Primorskega dnevnika, ki želijo prejemati časopis na kraju letnih počitnic, da obvestijo naš ekspedit (tel. 040/7796610) vsak dan razen ob nedeljah od 8. do 14. ure) o spremembi naslova vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava
Primorskega dnevnika

menjalnica

1. 8. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1342,750	1330.—	Japonski jen	9,812	9,30
Nemška marka	719,170	718.—	Švicarski frank	833,350	831.—
Francoski frank	212,310	211.—	Avstrijski šiling	102,150	101,60
Holandski florint	637,450	635.—	Norveška krona	195,880	194.—
Belgijski frank	34,328	34.—	Švedska krona	210,360	208.—
Funt šterling	2225,50	2210.—	Portugalski eskudo	8,582	8,10
Irski šterling	1917,100	1900.—	Španska peseta	11,455	11,20
Danska krona	184,960	183.—	Avstralski dolar	1019,100	970.—
Grška dramma	8,314	8.—	Jugoslov. dinar	—	0,45
Kanadski dolar	1137,100	1120.—	ECU	1488,800	—

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Letošnji Fantastico v znamenju filmov



Letošnje deseto izvedbo Fantastica bosta vodila Massimo Ranieri in Anna Oxa (na sliki). Gledalce seveda najbolj zanima, v čigavi družbi bodo preživeli štirinajst sobotnih večerov od 7. oktobra pa do 6. januarja. Morda se jim bo zdela privlačna prisotnost pesalke Alessandre Martines ali Giancarla Magallija, ki bo vodil igre in igrice. Še bolj bodo izbrance razveselili milijoni ali milijarde, ki jim jih bo namenila loterija. Letošnja novost pa je pravzaprav ta, da bosta sobotni variete in loterija vezana tudi na 24 italijanskih filmov, saj bodo gledalci morali izbrati tudi »super film leta«. Loterijsko potrdilo pa bo nudilo lastnikom možnost 30 % popusta pri ogledu filmskih predstav v katerikoli italijanski kinodvorani.

S tem da nudi velikemu ekranu gostoljubnost na malem ekranu se skuša televizija oddolžiti filmu, ki bo tudi nekakšen sponsor Fantastica, saj bo omogočil stalno prisotnostjo filmskih osebnosti, glavni sponsor pa bo Dixan s petimi milijardami. Sobotni Fantastico (vsaka oddaja bo stala milijardo lir) bo vsak dan od ponedeljka do petka dopolnjeval desetminutni Fantastico Bis.

ženska in njena stvarnost

bređa pahor

Fantastična ženska vizija

V tem muhastem poletju, ki precej skopari s sončnimi dnevi, bo mogoče marsikdo le našel nekaj več časa za branje. Med najbolj priljubljeno poletno čtivo strokovnjaki na osnovi statističnih podatkov že vrsto let uvrščajo knjige znanstvene fantastike, ki jih večina šteje za precej izrazito dopustniško-razvedrilno branje. Kot v veliko drugih literarnih zvrsteh so se tudi na tem področju pisateljice uveljavile šele pred kratkim, vendar so ob tem vnesle več novosti.

Predvsem znanstvena fantastika izpod ženskega peresa ni bila več zgolj razvedrilno branje, pač pa izredno angažirano zastavljeno pisanje. Vizija jutrišnjega dne ali pa novega tisočletja v ženskih očeh ni zadobila obrisov prijetnega in domiselnega poigravanja z najnovejšimi tehnološkimi dosežki. Satelite raznih oblik, genetske manipulacije ali možne oblike življenja na še neznanih planetih ženske navadno vključujejo v veliko zahtevnejše okvire drugačne kvalitete življenja.

Za ženske pisce je torej znanstvena fantastika veliko manj prosto domišljajska kot za moške kolege, ki so še do nedavnega na žensko poloblo znanstvene fantastike gledali s precejšnjim nezaupanjem. Priznati je treba, da so si pisateljice te zvrsti, predvsem angleškega jezika, pozornost ter sloves pridobile z izrazito feminističnimi spisi, ki so odločno zagovarjali enakopravnost med spoloma, če že niso izločili predstavnikov moškega spola (kot posledico naravnih katastrof ali s pomočjo genetskih manipulacij). V romanih seveda tudi pisateljice uporabljajo vse prvine znanstveno fantastične zvrsti, vendar v vsebinsko zasnovi vpletajo celo vrsto načelnih vprašanj, kot so odnosi med spoloma ali zaščita okolja.

Ob vsebinskih spremembah, ki seveda zelo izstopajo, pa je nadvse opazna izzivalna uporaba jezika. Najbolj znane pisateljice te zvrsti z Američanko Joanno Russ na čelu, ki je v prejšnjem desetletju pretresla javnost z romanom *Female Man*, so tudi glede uporabljenih stilov ironično-napadalne. Večkrat se namreč v istem romanu poslužujejo povsem različnih slogov pisanja ter s tem okarakterizirajo situacije ali osebe. V vseh ozirih je torej pisanje Russove in številnih kolegic vseskozi inovatorsko ter kritično do sedanje družbene ureditve, predvsem s stališča žensk.

Potem, ko so se pisateljice te zvrsti uveljavile v angleškem literarnem svetu, so njihovi romani dosegli precejšen uspeh tudi v prevodih. Zadnje čase posvečajo znanstveni fantastiki izpod ženskega peresa veliko več pozornosti kot v preteklosti tudi italijanski založniki. Tako so nekatera najbolj znana dela tujih in domačih avtoric vključili v stalne zbirke znanstvene fantastike, kot je na primer Mondadorijeva Urania, nekatere založbe, kot ženska Tartaruga, pa so uvedle posebne zbirke. Letošnja poletna ponudba na tem področju je dovolj izčrpana, da spodbuja k vsaj bežnemu izletu po znanstveno-sanjskem svetu v ženski preobleki.



današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
11.55 Vreme in dnevnik	12.00 Nan.: Amore e ghiaccio	14.00 Deželne vesti	16.20 Video strani	13.30 TVD Novice	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Iz Dvignjene zavese; 9.15 Otroški kotiček; Dogodivščine barona Münchhausna (3. del), vmes Glasbeni listi; 10.00 Pregled dnevnega tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi; Glasbeni listi; 12.00 Moja sola radiestezije in bioterapije; 12.40 Folklorna glasba; 13.20 Poletni mozaik: Glasbeni listi; 14.00 Deželna kronika; 14.45 Beležka; 15.30 O poeziji: Iz zemlje gre v trto; 16.00 Pogled v restavratsko delavnico; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Literarne podobe: Dnevnik in spomini Staneta Kavčiča, nato Glasbeni listi; 19.00 Zaključek.
12.05 Nadaljevanka: Santa Barbara	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	14.10 Videobox	16.30 Poletna noč (pon.): nadaljevanka Posvečen umor, 17.30 nanizanka Nenavadne zgodbe	13.40 Dokumentarna oddaja: Campo base (vodi Ambrogio Fogar, pon.)	
12.30 Nanizanka: Il sogno dei Novak	13.25 Rubrika: Trentatre	14.30 Dokumentarec: Lo spettacolo in confidenza - Pippo Baudo	18.00 Dnevnik	14.10 Nogomet: Stuttgart-Napoli (pon.)	
13.30 Dnevnik	13.45 Nadaljevanka: Capitol	15.10 Film: Park Row (pust., ZDA 1952, r. Samuel Fuller, i. Gene Evans)	18.05 Poslovne informacije	16.00 Šport spektakel: wrestling AWA, košarka NBA Philadelphia-Portland	
14.00 Variete: Srečno poletje!	14.30 Dnevnik - gospodarstvo	16.30 Dok. oddaja: Drobcji	18.10 Glasbena oddaja	19.00 Odprta meja	
14.10 Film: La donna di platino (kom., ZDA 1931, r. Frank Capra, i. Jean Harlow)	14.45 Poletna oddaja: Tutti frutti, vmes rubrika Mente fresca	17.05 Film: Sapore di miele (dram., VB. 1961, r. Tony Richardson, i. Rita Tushingham, Dora Bryan)	18.40 Spored za otroke in mlade: Akvarij, 18.55 lutkovna igrlica Robin in Rozi - Potovanje k Rio Grande	19.30 TVD Stičiče	
15.40 Dokumentarec: Viaggio in Italia	15.25 Nanizanka: Lassie	18.45 Športna oddaja: Derby	19.05 Video strani	20.00 Športna oddaja: Juke box	
16.35 Evropske pravljice	15.50 Risanka: Il cucciolo	19.00 Vreme in dnevnik	19.10 Risanka	20.30 Odbojka: finale Super pokala, Maxicono Parma-CSKA Moskva (pon.)	
16.50 Mladinska oddaja: Big Danes v parlamentu	16.20 Film: Tamango (pust., It.-Fr. 1958, r. John Berry, i. Dorothy Dandridge, Kurd Jurgens)	19.30 Deželne vesti	19.20 Informativna oddaja za goste iz tujine	22.00 TVD Novice	
17.50 Danes v parlamentu	18.00 Videocomic	19.45 Dok.: Pred 20 leti	19.25 TV Okno	22.10 Šport spektakel - Najzanimivejši športni dogodki (s komentiranjem Dana Petersona)	
17.55 Film: La follia della metropoli (kom., ZDA 1932, r. Frank Capra, i. Walter Huston, Constance Cummings)	18.30 Dnevnik - športne vesti	20.00 Dok. oddaja: Geo Estate	19.30 Dnevnik		
19.10 Nadaljevanka: Santa Barbara	18.45 Nan.: Perry Mason	20.30 Film: Le mille e una notte (fant., ZDA 1942, r. John Rawlins, i. Maria Montez, Sabu, John Hall)	19.55 Vremenska napoved		
19.40 Almanah in dnevnik	19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport	21.15 Večerni dnevnik	20.05 Film tedna: Naprej Francozi (dram., Fr. 1964, r.-i. Robert Dhery, i. Colette Brosset, Diana Dors, Jean Lefebvre)		
20.30 Nanizanka: La signora in giallo - Il vendicatore	22.05 Dnevnik - nocoj	22.35 Zabavna oddaja: Pronti a tutto	21.40 Plesni nokturmo		
21.30 Variete: C'era una volta... io Renato Rascel	22.15 Nanizanka: Hill Street giorno e notte	23.05 Avtorska TV: Sergio Zavoli - Quattro servizi di cronaca	21.45 Dnevnik in vreme		
22.30 Dnevnik	23.05 Nočni dnevnik	0.20 Nočni dnevnik	22.05 Informativna oddaja za goste iz tujine		
22.40 Šport v sredo: mednarodni atletski miting	23.15 Reportaža: Druga polovica noči	0.35 Nočna glasba: Händlov Koncert v g-molu za orgle in orkester	22.10 Poletna noč, vmes nadaljevanka Posvečen umor (3. del) in nadaljevanka Hooperman (9. del)		
0.10 Dnevnik - v parlamentu	23.45 Film: La polizia chiede aiuto (krim., It. 1974, r. M. Dallamano, i. Claudio Cassinelli)	0.50 Dok.: Pred 20 leti	1.10 Video strani		
0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni					
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.15 Peyton Place, 10.15 Una famiglia americana	8.30 Nanizanka: In casa Lawrence	8.15 Nanizanke: Skippy, 8.45 I gemelli Edison, 9.15 La gang degli orsi, 9.45 Superman, 10.15 La terra dei giganti, 11.10 Kronos, 12.05 Mork & Mindy, 12.35 Strega per amore, 13.00 Simon & Simon - Il segreto dell'aquila cromata	13.00 Otroški variete: Sugar	13.30 Nan.: Oranges & Lemons, 12.30 Naufraghi	13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska in kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, Aktualna tema; 18.00 Naših 40 let; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.
11.15 Aktualno: Forum - Il camice di forza	9.00 Film: La vena d'oro (kom., It. 1955, r. Mauro Bolognini, i. Martha Torren)	14.00 Zabavna oddaja: Megalshow	15.30 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono, 16.30 Colorina	20.00 Vesti: TMC News	
12.00 Mladinska oddaja: Doppio slalom	10.45 Nanizanki: Bonanza, 11.45 Harry O	14.15 Glasbena oddaja: Deejay Beach	17.30 Nanizanke: Rituals, 18.00 La mamma è sempre la mamma, 18.30 Il supermercato più pazzo del mondo	20.30 Film: La sottana di ferro (kom., VB 1956, r. Ralph Thomas, i. Bob Hope, Katharine Hepburn)	
12.30 Kviz: OK il prezzo è giusto	12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke	15.00 Nanizanka: Ralph supermaxieroe	19.30 Risanke	22.20 Tednik: Galileo	
13.30 Variete: Rivediamoli	13.45 Nad.: Sentieri	16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Balliamo e cantiamo con Lucia in risanke	20.30 Variete: Telemeno	22.55 Vesti nocoj	
14.30 Nanizanka: Love Boat - Il decimo marito	14.45 Nanizanka: California - Sospetti e accuse	18.00 Nadaljevanka: Alla conquista del West	20.45 Film: Attenti a quei due... ultimo appuntamento (pust., VB-ZDA 1970, r. Dearden-Norma, i. Roger Moore, Tony Curtis)	23.10 Sport nocoj	
15.30 Film: I clandestini della frontiera (dram., ZDA 1957, r. J. Hayden, i. Mel Ferrer, Michele Morgan, Anna Maria Pierangeli)	15.40 Nadaljevanka: Una vita da vivere	19.00 Nanizanka: Riptide	22.45 Variete: Telemeno	24.00 Film: Missione finale (dram., ZDA 1984, r. Ciro Santiago, i. R. Young)	
17.30 Nanizanka: Hotel	16.35 Nan.: Storie di vita	20.00 Risanke: Siamo fatti così	23.00 Film: Keoma (vestern, It. 1976, r. Enzo Castellari, i. Franco Nero)		
18.30 Rubrika: Agenzia matrimoniale	17.00 Film: Messaggio a mia figlia (dram., ZDA 1973, r. Robert Lewis, i. Martin Sheen)	20.30 Nanizanke: Scuola di football, 22.30 Starsky and Hutch - I buoni e i cattivi, 23.30 Brothers - Una relazione impossibile			
19.00 Kviz: Gioco delle copie, 19.45 Cari genitori	18.30 Nanizanki: Marcus Welby, 19.30 Baretta	24.00 Dokumentarec: Cinque anni di avventura			
20.30 Kviz: OK il prezzo è giusto, 22.30 Il gioco dei nove	20.30 Film: L'inferno sommerso (pust., ZDA 1979, r. Irwin Allen, i. Michael Caine, Sally Field)	0.30 Nanizanki: Taxi, 1.00 Starman			
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate	22.40 Film: Piano... piano dolce Carlotta (srh., ZDA 1964, r. Robert Aldrich, i. Bette Davis, Olivia De Havilland)				
0.45 Film: Il massacro di Tombstone (vestern, ZDA 1952, r. Robert Springsteen, i. Vaughn Monroe)	1.10 Nanizanki: Agente speciale, 2.10 Ironside				
TELE 4	RADIO KOPER (italijanski program)	TMC	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1)	RADIO KOPER (italijanski program)	RADIO OPČINE
11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Govorno-glasbeni program; 8.00 Radijska igra za otroke; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Revival parade; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših sedem; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Srečanja; 11.30 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.00 Kompasovi napotki; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Ob treh popoldne; 16.05 Disco scoop; 17.05 Bubbling; 18.35 Mi in vi; 20.00 Nočni program.	11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona	13.30 Nanizanka: Angoscia	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Govorno-glasbeni program; 8.00 Radijska igra za otroke; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Revival parade; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših sedem; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Srečanja; 11.30 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.00 Kompasovi napotki; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Ob treh popoldne; 16.05 Disco scoop; 17.05 Bubbling; 18.35 Mi in vi; 20.00 Nočni program.	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Ostali Trst, nato Nočni spored.

Komunisti za takojšnjo razpravo o gospodarskih in ekoloških temah

Pokrajina naj izdelava prednostno lestvico

Komunistična svetovalska skupina v goriškem pokrajinskem svetu je na včerajšnji seji predložila interpelacijo, ki zadeva splošno delovanje in vlogo te ustanove kot usmerjevalca gospodarskega in družbenega razvoja. Komunisti predlagajo takojšnjo razpravo o različnih vprašanih v pristojnih komisijah ter izdelavo prednostne lestvice, na krajši in srednji rok, ki naj se upošteva v soočanju z rimsko vlado, Deželo, ustanovo za državna podjetja itd.

Interpelacijo je v pokrajinskem svetu predstavil načelnik skupine, Maurizio Salomoni. Uvodoma je opozoril na stanje nejasnosti in negotovosti, ki zavira celostno izvajanje zakona o decentralizaciji. Določenih nalog namreč ni mogoče izpeljati brez ustreznega osebeja. Prav v tem je pomanjkljivost postopka decentralizacije, ki bo, kot kaže, ostal nedorečen.

Komunisti posebej opozarjajo na nujnost hitrega in primerne pristopa glede vprašanih varstva okolja, do cvetenja morja, do kislega dežja, do reševanja vprašanja odpadkov, zadrževanja podtalnice itd. Glede te problematike je stanje že zdavnaj doseglo kritično točko. Kritično je po mnenju komunistov tudi stanje na področju javnih storitev, zlasti v zdravstvu, socialnem skrbstvu in prevozu. Niso dovolj prepričljivi niti načrti o gospodarskem in družbenem razvoju pokrajine, tako glede industrijskega sektorja, po drugi strani pa razne prometne strukture še zmeraj ne

pomenijo tistega vzvoda razvoja o katerem ves čas tečejo obljube.

Komunisti smatrajo, da je treba o vseh teh vprašanih, ki jih sicer omejuje programski dokument, ki je bil predstavljen na začetku mandata, ponovno razpravljati, ob upoštevanju današnjega stanja in izdelati seznam prednostnih posegov. Razprava naj bi se najprej razvila v posameznih komi-

sijah, nato pa v skupščini.

Na včerajšnji seji pokrajinskega sveta, ki bo zasedal tudi danes, so rešili še nekaj statutarnih vprašanj. Tako so bili imenovani pregledniki računov (Bombi, Cipolloni, Cosma), svetovalci pa so se lahko prvič približe seznanili s smernicami za izdelavo načrta o uničenju odpadkov, ki ga bo izdelala družba Lombardia risorse.

Svetovalci tokrat zelo radovedni

Goriški občinski svet je kljub nekoliko dopustniškemu vzdušju nadaljeval s svojim delom. Svetovalci so sejo pričeli v ponedeljek popoldan, nadaljevali pa so jo še v torek zjutraj. Na dnevnem redu so bile tokrat tudi interpelacije in vprašanja svetovalcev. Kar devet svetovalcev je poseglo med poldruge uro dolgo razpravo. Komunistična svetovalka Arditova je med drugim povprašala, kaj naj storijo osebe, ki želijo odvračati travo in vejevje v smetišče v Ul. Sassari. Občinski uslužbenci na odlagališču namreč ne sprejemajo takih smeti. Odgovor odbornika Tacchinardija s tem v zvezi ni bil med najjasnejšimi, obljubil pa je, da bo to vprašanje podrobno preučil. Arditova je nato vprašala podžupana Del Bena, kdaj nameravajo začeti z urejanjem prostorov za urad za delo. Odgovor je bil zelo jednat, češ da bodo skušali pričeti z deli v najkrajšem času.

Pokriti šotorni prostor na goriškem gradu je nedvomno slabo izkoriščen. To je občinskemu odboru prikazal komunistični svetovalac Busolini. Odbornik Agati je priznal, da je agencija Multithema, ki upravlja ta prostor, letos res nekoliko zatajila. Busolini je med drugim tudi dejal, da se širijo govorice o nečloveškem ubijanju živali v goriški klavnici, ko nista prisotna ravnatelj ali veterinar. Del Ben je obljubil, da se bo uprava pozanimala o verodostojnosti teh informacij.

Občinski svetovalci so nato med drugim spregovorili še o bližnji koncertni in gledališki sezoni (Fiorelli - zeleni), o preureditvenih delih v malem semenišču, kjer bodo delovali nekatere univerzitetne fakultete (Brunello - PSI), o porazdelitvi zemljišč ob Ulici Terza Armata (Zuccalli - PSI) in o perečem problemu križišča med Ulicama Fanti in Max Fabiani (Busolini - KPI).

S prispevkom Dežele bodo dokončno prilagodili veliko dvorano UGG

Pol milijarde bo Dežela zagotovila v dveh letih

Z deželnim prispevkom 500 milijonov lir bo Goriško telovadno združenje UGG lahko zaključilo obnovitvena dela svojega sedeža v Ul. Rismondo.

Sedež najstarejšega športnega združenja na Goriškem so začeli obnavljati pred nekaj leti, da bi ga prilagodili novim predpisi o javni varnosti. Zaradi pomanjkanja denarja pa vodstvo UGG ni dokončalo vseh del. Tako v veliki dvorani ni bilo mogoče prirediti množičnih javnih manifestacij. Zaradi tega se je tudi letošnje zborovsko tekmovalstvo C. A. Seghizzi odvijalo v deželni dvorani.

Z novim prispevkom dežele, ki ga bo združenje dobilo v teku dveh let, pa bodo uredili vse potrebno in popolnoma uporabljivi prostorov UGG bo prišla še kako prav, če pomislimo, da bodo v kratkem začeli z obnovitvenimi deli gledališča Verdi in deželnega avditorija, ki bosta ostala za določen čas zaprta.

FS Santa Gorizia bo obiskala Brazilijo

Folklorna skupina Santa Gorizia se odpravlja na dvotedensko turnejo v Brazilijo, na povabilo Italijanskega kulturnega centra v državi Rio Grande. Godci in pesalci bodo poleg predstolnice Porto Allegre obiskali še dru-

ga mesta, kjer tudi živijo pripadniki italijanske narodnostne skupnosti. Ob zaključku turnee je predviden tudi nastop v Rio de Janeiro.

Folklorna skupina je v zadnjih mesecih imela več nastopov, sodelovala pa je tudi na odmevnih folklornih prireditvah, med drugim na mednarodnem natečaju v avstrijskem mestu Pram.

Gostovanje v Braziliji bo od 10. do 24. avgusta.

Drevi v Gradežu trio Esterhazy

V Gradežu se nadaljujejo Poletni koncerti, ki jih je organizirala tamkajšnja Turistična ustanova pod pokroviteljstvom občinske uprave. Zaradi drobne, a neprijetne nesreče, ki se je pripetila flavtistu Marziu Contiju (zlomil si je namreč prst, kar je za godca vsekakor zoprna poškodba), bo nocojšnji spored seveda spremenjen. Namesto dua Conti-Roi bo v deželni Kongresni palači drevi ob 21.30 nastopil trio Esterhazy, ki ga sestavljajo pianist Daniele Roi, violinist Federico Guglielmo in violončelist Luca Pacagnella. Glasbeniki, ki uživajo v naši deželi kar precejšnji ugled, bodo predstavili zanimiv spored: Haydnov Trio v G-duru, Beethovnov Trio op. 1 št. 1 v Es-duru in Brahmsov Trio op. 8 v H-duru.

Šagra v Podturnu

V Podturnu se pripravljajo na vsakoletno praznovanje patrona sv. Roka. V koledarju je ta svetnik zabeležen 16. avgusta, vendar se bodo razne prireditve pričele že dober teden prej, točnejše 5. avgusta.

Poleg tradicionalne tombole - izkupiček bodo letos namenili Institutu za boj proti rakastim obolenjem - ki bo na sporedu 10. avgusta in 16. avgusta, velja opozoriti na nedeljski program. 13. avgusta bodo namreč v Podturnu priredili 14. tekmovanje pritrkovalcev. Pomerili se bodo najboljši domači zvonarji in pa pritrkovalci iz bližnjih in tudi bolj oddaljenih krajev v Sloveniji. Zmagovalce čakajo letos bogate "izredne" nagrade.

Prireditve v Podturnu - šagra bo namreč na stadionu Baiamonti - se bodo odvijale v znamenju narodnozabavne glasbe. Poleg ansamblov Popovich in Souvenir bodo nastopili (7. avgusta) člani znanega slovenskega ansambla Dobri znanci.

prispevki

Gostilna Devetak je za KŠD Danica na Vrhu prispevala 50 tisoč lir, Venko Černic 200 tisoč lir v isti namen.

izleti

Društvo slovenskih upokojevcov na Goriškem prireja, prve dni septembra 10-dnevni izlet v Prago in Budimpešto. Vpisovanje in informacije na sedežu društva v četrtek, 3. avgusta, od 10. do 12. ure. Društvo naproša zainteresirane naj se čimprej javijo, ker je treba upoštevati roke za pridobitev vizumov.

Društvo bo nadalje priredilo 26. in 27. avgusta dvodnevni izlet v Prekmurje z ogledom Murske Sobote in nekaterih znamenitosti tega dela Slovenije. Prijave v četrtek, 3. avgusta, od 10. do 12. ure na sedežu društva.

SPD GORICA priredi v nedeljo, 27. avgusta, avtobusni izlet v Gornjesavsko dolino z udeležbo na slovesnosti ob odkritju spomenika Jakobu Aljažu na Dovju. Ob tej priložnosti bodo planinci obiskali še katero zanimivost kraja. Prijave na sedežu društva ob sredah med 10.30 in 12.30 ter v trgovini Bauzon.

kino

Gorica

CORSO Danes zaprto. Jutri 19.00-22.00 »L'insostenibile leggerezza dell'essere«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDI Zaprto do 19. avgusta.

VITTORIA Zaprto do 17. avgusta.

Nova Gorica in okolica

SOČA (Nova Gorica) 18.30 »Transilvanija 6—5000«. Ob 20.30 »11 dni 11 silovici«.

SVOBODA (Šempeter) Ni predstave.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Rita Bassi - Ul. don Bosco 175 - tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio - Ul. Romana 147 - tel. 40497.

pogrebi

Danes v Gorici: ob 9. uri, Giuseppina Canetti vdova Nardin iz bolnišnice Janca ob Boga v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče.

V rajonskem svetu razprava o lokaciji bolnišnice

Rajonski svet za Podturn in Sv. Anjo je na svoji zadnji seji, prejšnji petek, razpravljal o lokaciji nove bolnišnice, ki naj bi jo gradili na območju Ulice Tuscolano.

Svojo udeležbo na seji je napovedal podpredsednik goriške KZE, Erminio Tuzzi, ki naj bi poročal o predvideni gradnji novih bolnišničnih objektov in drugih struktur za potrebe javnega zdravstva. "Kljub zagotovilom, dr. Tuzzija ni bilo na seji", ugotavljajo v tiskovnem poročilu člani rajonskega sveta, ki tak način obnašanja ostro kritizirajo.

Kljub odsotnosti predstavnikov KZE so na seji vzeli v pretres celokupno problematiko ter izrazili vrsto pomislekov glede izbire lokacije.

Člani rajonskega sveta vprašujejo novo sejo, z udeležbo predstavnikov KZE, Občine in načrtovalcev in kjer naj bi razjasnili nekaj osnovnih vprašanj. Na prvem mestu naj bi pojasnili razloge na podlagi katerih je bila opravljena izbira lokacije na območju Ulice Tuscolano in drugič, zakaj ni bil vzet v poštev predlog, da se za gradnjo bolnišnice določi območje za nekdanjo psihiatrično bolnišnico.

Člani rajonskega sveta nadalje izražajo upanje, da bodo v odgovornih krogih upoštevali mnenje rajona in pomisleke, ki so bili izraženi.

Mednarodna manifestacija bo v Gorici od 31. avgusta do 3. septembra Festival folklorne v znamenju novosti

Tudi letos bo Gorica prizorišče pestre mednarodne folklorne manifestacije, ki iz leta v leto postaja vse pomembnejša in zanimivejša. Naše mesto si je na tem področju pridobilo že določen svetovni sloves, saj je kvaliteta in številčnost nastopajočih skupin res ugledna. Včeraj so v prostorih kavarn Verdi slovesno predstavili letošnjo izvedbo praznika folklorne, ki bo na sporedu od 31. avgusta do 3. septembra. Letošnji mednarodni festival folklorne, ki ga prireja goriška ustanova Pro Loco pod pokroviteljstvom Internationale Organisation für Volkskunst, italijanske federacije ljudskih običajev, dežele FJK, goriške pokrajine in občinske uprave ter še drugih številnih ustanov in združenj, je že 19. zapovrstjo. Predsednik Pro Loco dr. Sergio Piemonti je uvodoma omenil, kako so potekale letošnje priprave na manifestacijo. Ugotavljal je, da ni še točno znano, in to le slab mesec pred pričetkom manifestacije, katere ustanove bodo nosile breme določenih stroškov, ki so iz leta v leto višji.

Letošnji festival folklorne bo posvečen preminulemu profesorju Marinu Medeotu, ki je bil vrsto let gonilna sila in mentor te manifestacije. Na festivalu bo nastopilo deset folklornih

skupin. Te bodo prišle s Portugalske, Madžarske, Argentine, Španje, Poljske, Italije, Kostarike, Izraela, in celo iz daljne Avstralije. Festival ne bo tekmovalnega značaja, saj bodo vse skupine opravile le več eksibicijskih nastopov.

Novosti je letos več. Prva, in morda najvažnejša, je izbira novega nastopnega prostora. V preteklih letih so skupine nastopile na Travniku, na Battistijevem trgu, v dolini Korna in v telovadnici UGG. Letos bodo vse skupine nastopale na razstaviščem prostoru pri Ločniškem mostu. Prireditelji so menili, da bo ta prostor omogočil še večjemu številu gledalcev slediti nastope folklornih skupin. Piemonti je med drugim povedal, da bo ta lokacija morda postala dokončna.

Tradicionalna folklorna parada, ki bo letos že 24. zapovrstjo, bo res številčna in pestra. Na njej bo nastopilo kar 23 folklornih skupin, saj se bodo ob tej priložnosti pridružile še nekatere skupine in godba na pihala z Avstrije in Jugoslavije. Prava novost parade, ki bo sklenila štiridnevno praznovanje, je njen potek. Letos bo odhod z Battistijevga trga po Ulici Petrarca do Verdijevega korza in nato po

Korzu Italia in Ul. Aquileia do razstaviščnih prostorov v Ul. della Barca, kjer bo zaključni nastop vseh nastopajočih folklornih skupin.

Letošnji praznik folklorne bo imel še dodatno zanimivost. Trgovci z Ulice Garibaldi so namreč sklenili, da bi ob tej priložnosti organizirali pravo "Folklorno cesto". Ulico Garibaldi bodo primerno okrasili s cvetjem in zelenjem, od četrta, 31. avgusta do sobote 2. septembra, pa bo od 17. do 19. ure na ulici na sporedu manjši folklorni praznik, na katerem bodo izmenično nastopali člani folklornih skupin. Mestni redarji bodo poskrbeli, da bo ulica zaprta za promet. Namen trgovcev je ustvariti prijateljsko vzdušje med goriškim prebivalstvom in folkloristi, ki bodo imeli na ta način lepo priložnost navezati nove prijateljske vezi.

Na razstaviščnih prostorih pri Ločniškem mostu bo vsak večer zelo veselo. Prireditelji namreč obljublajo, da bodo delovali dobro založeni kioski. Folklorne skupine bodo nastopale na odprtem, v primeru slabega vremena pa bo nastop v pokritih prostorih sejmišča. Cena vstopnice bo veljala 6 tisoč lir, znižana kot tudi vstopnica za nedeljski zaključni nastop pa 3 tisoč lir.

Zanimanje za športni ribolov skokovito narašča tudi pri nas



Zanimanje za športni ribolov v rekah in jezerih narašča. Bregovi rek so ob večerih dobesedno zasedeni od potrpežljivih možakov (nekaj je tudi predstavnic ženskega spola), ki ure in ure namakajo trnek, v upanju, da se jim bo nasmehnila ribiška sreča. K večjemu zanimanju za športni ribolov so najbrž prispevale vesti o rekordnem ulovu, ki pričajo, da vodni tokovi, vsaj na Goriškem, le niso tako onesnaženi kakor sicer zgloda na prvi pogled.

Med športnimi ribiči, med katerimi je tudi nekaj takih, ki jim plen ne pomeni glavni in edini cilj, ampak bolj cenijo možnost počitka in rekreacije ob vodi, je že smeraj osrednja tema pogovora orjaški som, ki so ga v začetku prejšnjega tedna ulovili v Vipavi, med Pečjo in Gabrjami.

Riba je tehtala 30 kilogramov, dolga pa je bila 152 centimetrov. Domneva, da je v Vipavi še kakšna podobna "pošast". Na sliki (foto Pavšič) športni ribiči na Soči pri Zagraju

Četrtekov sejem naj bi preselili na območje Ulice Italice Brass

Trgovci s stojnicami, ki vsakih štiri najst dni zasedejo ulice v bližini ljudskega vrta, naj bi se preselili v Ulico I. Brass. Tak predlog se menda po njih oblikuje pri občinskih upraviteljih. Občinski redarji so pred kakšnim tednom že opravili natančen pregled prostora in ugotovili, da bi stojnice lahko preselili v bližnjo ulico. Trgovci menda tudi niso nasprotni taki rešitvi, ki je, kot se zdi, edina možna in sprejemljiva. Tisto, da bi kramarje "izgnali" iz mestnega središča na ploščad pri Rdeči hiši že dolgo ni več aktualno. Mestni očetje so menda pogruntali, da bi taka rešitev pomenila smrtni udarec sejmu.

O zadevi je bil, sicer dokaj bežno, govor na eni zadnjih sej občinskega sveta. Na vprašanje je opozoril republikanec Dario Drufuca, ki je izrazil svoje nesoglasje in vrsto pomislekov glede selitve.

Nasprotnega mnenja so na poveljstvu mestnih redarjev. V pogovoru s poveljnikom smo izvedeli, da sta vsaj dva osnovna elementa, ki govorita v prid taki rešitvi: sejem močno ovira promet v mestnem središču, zavarovati je treba zelene površine ljudskega vrta, kar z doseženo razporeditvijo stojnic in množico obiskovalcev in kupecv, ni mogoče.

Premestitev četrtekovega sejma na nižje ležečo Ulico Brass, bi pomenila tudi prvi korak k preurejanju prometa v centru. "Kaj pa Ulica Brass, ki velja za eno pomembnih prometnic?" Poldnevna zapora vsakih štiriinajst dni ne bi pomenila prevelike obremenitve in gneče na sosednjih ulicah, meni poveljnik mestnih redarjev. Dejstvo je namreč, da se avtomobilisti vse pre-

malo poslužujejo te, zelo hitre zveze s centrom mesta in Brdi. Omejitev, oziroma prekinitve prometa za pol dneva, dvakrat mesečno, ne bi pomenilo ustvarjanje prometne gneče in drugih s tem povezanih težav.

Sejem ima smisel, če je lahko dostopen, tako rekoč pri roki. Tudi glede tega ni posebnih težav, saj je na sosednjih ulicah dovolj parkirnih prostorov, dostop za pešce pa je možen z območja tržnice, preko treh stopnišč.

Usklajevanje urnikov in avtobusnih prog

Goriška pokrajinska uprava je dala pobudo za sestanek predstavnikov združenja ANAC (v njem so včlanjena zasebna podjetja, ki opravljajo avtobusni prevoz), CISEL (združenje javnih podjetij, ki delujejo v sklopu krajevnih ustanov) in podjetja APT. Namen sestanka je bil uskladiti spremembe voznega reda na avtobusnih progah v skorajšnji jesensko-zimski sezoni. Prav to nalogo naj bi opravljala Pokrajina.

Sestanek je vodil pokrajinski odbornik Edoardo Bressan, ki je opozoril na nujnost, da vsakdo od prevoznikov točno spoštuje sprejete obveznosti, tako v krajevnem kakor v medkrajevnem prometu.

Na sestanku so predstavniki avtobusnega prevoznega podjetja (APZ) predstavili predlog za uvedbo nekaterih sprememb. Združenje ANAC bo predlog preučilo in v predvidenem roku poslalo svoje soglasje, oziroma ugovore.

Soglasni sklep upravnega sveta tržaškega gledališča

Gino Landi bo vodil balet opere Verdi

Znani italijanski koreograf in režiser Gino Landi je novi vodja baleta tržaškega opernega gledališča Giuseppe Verdi. Tako je včeraj soglasno odločil upravni svet gledališča, ki se je ob tem tudi zahvalil prejšnjemu ravnatelju tržaškega baleta Tucciu Riganu za njegovo dolgoletno delo v okviru gledališča.

Gianni Landi je eden od najbolj znanih imen italijanskega špekta. Sam rad ponavlja, da se je takorekoč »rodil« v teatru, saj sta bila njegov oče in mama gledališka igralca. Tudi sam je še zelo mlad stopil na oder milanskega gledališča Dal Verme, kjer sta igrala tudi njegova starša.

Svojo gledališko pot je začel s plesnim korakom, kot baletnik, potem ko je nekaj časa študiral pri znanem mojstru Faraboniju. Kaj kmalu pa ga je zamikala koreografija. Kot koreograf je deloval sprva v gledališčih, zatem pa še na televiziji, ki si je takrat šele utirala pot v italijanske družine. Landi je podpisal na desetine koreografij lahkotnih prireditev in spektaklov predno se je poskusil kot režiser. Tudi v tej vlogi je požel velik uspeh in zaslovel.

Podobno je bilo z njegovim udejstvovanjem na opernem področju. Sprva se je posvetil koreografiji, kaj kmalu pa mu je vodstvo opernega festivala poverilo režisersko palico. Njegove so bile postavitev številnih oper; naj spomnimo le na Izgubljeno žensko, Rosemarie, Ples v Savoyu, Scugnizzo, Acqua cheto, Frasquito, Hišo treh deklet in Veselo vdovo.

Landi je medtem deloval tudi v tujini, predvsem v Združenih državah in v Latinski Ameriki, prav pred nekaj meseci pa se je lotil tudi opere. Režiral je Giocondo v veronski Areni in Seviljskega brivca v genovski operi.

Gino Landi je lani v Trstu režiral enodejanski Osem in pol in Cesta, ki sta bili vključeni v prireditev Magija Nina Rote. Po uspehu, ki sta ga bili deležni, je upravni svet gledališča Verdi imenoval Landija za vodjo baletnega telesa tržaške opere hiše z namenom, da bi s svojimi velikimi izkušnjami in ustvarjalnostjo dal novega elana temu oddelku.

V ZRN uspeh in polemika okrog knjig o katoliški cerkvi

Kriminalna zgodovina Cerkve

Zgodovina je s krvjo prelita cesta, ki je pripeljala človeka z drevesa na luno. Tako jo je pred skoraj dvema desetletjema sintetično definirala eden od kitajskih zgodovinarjev. Latinska »historia vitae« je res prepolna krvavih konfliktov, grozodejstev, strahotnih pokolov in srhljivih dejanj, ki so jih zagrešili ti ali oni voditelji, vojskovođe, oblastniki. Med temi so bili tudi številni cerkveni dostojanstveniki, in prav nad nje se je »spravil« zahodnonemški raziskovalec in strokovnjak Karlheinz Deschner v svojem monumentalnem delu Kriminalgeschichte des Christentums (Kriminalna zgodovina kristjanstva).

Sedaj 64-letni zgodovinar, ki je lani prejel prestižno nagrado Arno Schmidt, se je lotil dela že pred leti, v knjigi oziroma v knjigah pa želi z znanstvenim pristopom osvetliti vsa tista kriminalna dejanja, ki so bila v dveh tisočletjih kristjanstva storjena z odobravanjem oziroma s konsenzom Cerkve.

Deschner je pred tremi leti pri založniku Rowohltu izdal prvi zvezek svoje Kriminalne zgodovine. Knjiga je doživela v Zahodni Nemčiji velik us-

peh, saj so doslej prodali že 30 tisoč izvodov prvega zvezka, kar je za tovrstno zvrst veliko. Konec lanskega leta je prispel na knjižne police nemških knjigarn drugi del z naslovom Spätantike, ki obravnava dogodke do leta 565. Knjiga se je že povzpela v sam vrh najbolj prodajanih knjig v ZRN.

Avtor napoveduje za prihodnje leto izid tretjega zvezka, s katerim naj bi zaključil prvo tisočletje svoje Kriminalne zgodovine kristjanstva. Drugega tisočletja naj bi avtor namenil kar šest zvezkov (a vprašljivo je, če mu bo šest zvezkov zadostovalo, je bil komentar zahodnonemških kulturnih krogov), ki naj bi izšli pred iztekom dvajsetega stoletja.

V pričakovanju tega drugega paketa knjig je zahodnonemške književne kroge tačas previharila polemika, v ospredju katere je posredno spet bila katoliška Cerkve. Polemiko je sprožila knjiga Ute Ranke Heinemann Eunuchen für das Himmelreich. Katolische Kirche und Sexualität (Evnuhi v nebeškem kraljestvu. Katoliška Cerkve in spolnost). Avtorica je hči bivšega predsednika ZRN Gustava Heinemana-

na in je bila prva katoliška profesorica teologije na svetu. Knjiga, ki je izšla pri založbi Hoffmann und Campe, je doživela izjemen uspeh (120 tisoč prodanih izvodov v nekaj mesecih), obenem pa je dvignila mnogo prahu. Avtorica je bila namreč obtožena plagiat.

Heimannova naj bi nekaj poglavij prepisala iz treh knjig, ki so že zdavnaj razprodane. To obtožbo je na ne-

Rekordna sezona veronske Arene

Vse kaže, da bo letošnja poletna operna sezona v veronski Areni zares rekordna. Organizatorji so sporočili, da so doslej s prodajo in rezervacijami vstopnic za posamezne operne večere zaslužili nad 14 milijard in pol lir. Letos so v primerjavi z enakim obdobjem lani zabeležili občuten porast števila gledalcev (kar 30 tisoč več). Ti podatki so po mnenju organizatorjev še toliko bolj pomembni, ker je treba upoštevati, da je bilo doslej na sporedu 17 prireditev, do konca sezone pa jih manjka še 25, obenem pa je treba upoštevati, da je prve večere organizatorjem in občinstvu ponagajalo vreme. Povprečno si je dosedanje predstave vsak večer ogledalo 14 tisoč gledalcev, povprečni inkaso pa je znašal pol milijarde lir.

Organizatorji so medtem že pripravili program za prihodnjo sezono, ki bo potekala v času svetovnega nogometnega prvenstva. Uvodna predstava bo 5. julija. Na sporedu bo Verdijeva Aida v povsem novi postavitvi. Ob tej že tradicionalni »veronski operi« bosta na sporedu Bizetova Carmen in Puccinijeva Tosca, ob nji pa še balet Grk Zorba. Takoj po objavi sporeda so že stekle rezervacije za prihodnjo sezono. Največje zanimanje vlada seveda za Aido in za Verdijevo Messa da requiem z Lucianom Pavarottijem in dirigentom Lorinom Maazelom. Messa da requiem bo na sporedu 4. in 5. avgusta.

dvoumen način »dokazal« Der Spiegel s primerjavo nekaterih »spornih« mest v knjigi. Avtorica je priznala, da se je za svoje delo oprla tudi na tiste tri razprodane knjige, kar je vsekakor dokumentirala v bibliografiji, dodala pa je, da je »vključila« sporne odlomke zato, ker ni hotela z dodatnimi bibliografskimi opombami težiti branja.

Karikaturisti, združite se! (na natečaju)

Organizatorji 11. mednarodnega festivala karikature Yomiuri international Cartoon Contest vabijo k sodelovanju vse karikaturiste, poklicne in tiste, ki se s karikaturou ukvarjajo ljubiteljsko. K sodelovanju vabijo tudi otroke. Festival vsebuje dve temi: ena je vsebinsko opredeljena in ima naslov Sosed, druga pa je prosta. Avtorji, mlajši od 18 let, bodo uvrščeni v posebno skupino — Junior Division. Podelili bodo tudi več nagrad po skupinah. Prva nagrada znaša 2 milijona jenov (skoraj 10 milijonov lir).

Avtorji, ki so starejši od 18 let, morajo poslati prijave do 31. oktobra na naslov The International Cartoon Contest Section, The Yomiuri Shimbun, 1-7-1, Otemachi, Chiyoda-ku Tokyo 100-55, Japan. Rezultati tekmovanja, ki jih bo posredovala mednarodna žirija, bodo objavljeni decembra 1989 in januarja 1990 v časnikih The Yomiuri Shimbun in The Daily Yomiuri. Podrobnejše informacije posredujejo na Zavodu SR Slovenije za mednarodno znanstveno, tehnično, proučevalno in kulturno sodelovanje, Ljubljana, Parmova 33.

Po objavi »banalnega« dnevnika očeta ameriškega poparta

Andy Warhol sprožil bralno mrzlico

Predstavnike newyorške visoke družbe je zajela zadnje mesece prava bralna mrzlica. A ne zato, da bi zapolnili morebitne vrzeli in luknje v lastni kulturi, ali pa zato, ker je postalo branje tačas v New Yorku zelo »inn« in brez njega ne moreš na najbolj ekskluzivne partyje, ki jih prireja ta ali oni predstavnik krajevnega nočnega življenja. Newyorške petičneže je preprosto z bakcilo bralne mrzlice »okužil« nedavno umrl oče ameriškega poparta Andy Warhol.

Pred kratkim se je namreč na ameriškem knjižnem tržišču pojavil Dnevnik slavnega ekscentrika, ki je postal kmalu prava uspešnica. A ne zaradi svoje literarne ali umetniške vrednosti, pač pa preprosto zaradi velikega števila ljudi, ki jih Warhol omenja v svojih dnevniških zapisih.

Zainteresirani so seveda takoj segli po knjigi, da bi prebrali, kaj je o njih menil pokojni, prav tako so jo kupili drugi, o katerih Warhol sicer ni pisal, a so vsaj preko knjige želeli morbozno pokukati v svet ameriške »high society«. Tako so izvedeli o dogodivščinah Bianca Jagger, Loulou de la Falaise, Issey Miyake, Peppa Vaninija, Yojo Bischofberger, Sao Schlumber-

ger, Suzie Frankfurt, Vive, Ultrane, Diane Brill, Joeja Pappa, Boja Polka, Nicka Loveja, Johna Sexa in še o drugih, katerih imena bralcu s tostran velike luže ne pomenijo mnogo. Kvečjemu nič.

Warhol je svoj dnevnik narekoval magnetofonu, zatem jih je pretipkala njegova tajnica Pat Hackett. Po njegovi smrti je postal Dnevnik Andyja Warhola prava poslastica za založnike. Navalili so nanj, pravico za obja-

vo pa si je zagotovila založba Warner Books, ki je morala zanj seveda odšteti kar lep kupček dolarjev.

Tisti, ki jo je v vsej tej warholski zgodbi skupil, so bili ameriški poklicni literarni kritiki. Morali so si prebrati 807 strani obsežno knjigo Warholovih cerebralnih oniranj s »pindarovskim preskakovanjem od enega do drugega »protagonista«, brez vsake vsebine in forme. Najboljše mnenje o knjigi je imel tisti kritik, ki ejo je označil za... banalno.

V Ameriki že »poslušajo« knjige

Medtem ko je v New Yorku v modi prebiranje Dnevnika Andyja Warhola, se na ameriških plažah predajajo drugi modi: poslušanju knjig! Nekateri ameriški založniki so »dumeli«, da naj bi bilo branje za dopustnike »preutrujajoče«, zato so jim hoteli priskočiti na pomoč. Knjige so »posneli« na magnetofonski trak in jih začeli prodajati. Uspeh je bil neverjeten!

Knjige v kasetah so šle takoj odlično v promet, saj so zelo »praktične«. Kupci jih lahko »berejo« z ušesi domala povsod, dovolj je, da si preskrbijo walkmana in slušalke. Na tržišče so tako prišle najsodobnejše uspešnice, pa tudi klasiki, kot so na primer Gospa Bovaryjeva, Cyrano de Bergerac, Veliki Gatsby, niso izostali.

In cena? Melvillov Moby Dick stane na kaseti 144 dolarjev, približno 180 tisoč lir, kar ni malo, a za to ceno si bo kupec preskrbel celih 27 ur poslušanja...

Na ogled 70 umetnin zbranih iz največjih muzejev in zasebnih zbirk na svetu

V Vili Manin velika razstava del slikarja Sebastiana Riccija

V Vili Manin pri Codroipu je že dober mesec odprta razstava del velikega beneškega slikarja 17. stoletja Sebastiana Riccija. To je tretjič, da je slikovita letna rezidenca zadnjega beneškega doža prizorišče tako pomembnega slikarskega dogodka. Leta 1961 so v njenih prostorih razstavili dela karnijskega slikarja Niccolò Grassija, deset let kasneje je bil na vrsti Riccijev »učenc« Giambattista Tiepolo, letošnje poletje vse tja do srede jeseni pa bodo v njej na ogled mojstrovine enega od najpomembnejših italijanskih slikarjev iz obdobja, ko se je barok prevzel v rokoko.

Letošnja razstava v Vili Manin ima zanimivo genezo. Po velikem uspehu Tiepolove razstave iz leta 1971 se je vodstvo videmskih mestnih muzejev in umetnostnih galerij v soglasju s krajevnimi oblastmi odločilo, da bo poleti 1976. leta pripravilo razstavo del Sebastiana Riccija, ki naj bi bila po številu razstavljenih del vsaj tako kvalitetna in pomembna kot Tiepolova razstava. Konec šestdesetih let (1969) je bil Ricci resda eden od »protagonistov« beneške razstave Od Riccija do Tiepola, med skupno skoraj 200 razstavljenimi deli pa jih je bilo njegovih le 24 (19 na platnu in 5 risb). V Vidmu so se zavzeli, da bi podali resnično popolno sliko njegovega ustvarjanja, zato so že pred časom, ki je bil določen za veliko razstavno prireditev, organizirali nekaj srečanj in zasedanj o Ricciju in njegovi vlogi v slikarstvu 17. stoletja. Te prireditve so bile po eni strani samostojne, po drugi pa naj bi služile tudi za predstavitev velike razstave. Prva taka prireditev je bil Mednarodni študijski kongres o Sebastianu Ricciju in njegovem času (maja 1975), druga pa razstava Sebastiano Ricci risar (oktobra 1975). Prav na podlagi ugotovitev in novih pogledov na Riccijev umetnost, ki so izšli na teh

dveh prireditvah je izvedenec Jeffery Daniels naslednje leto izdal dve monografiji o Sebastianu Ricciju (v angleškem in italijanskem jeziku). Potem ko so se organizatorji že domenili za izposojajo del, ki naj bi jih razstavili v Vili Manin, in je Dežela Furlanija-Juljska krajina izrecno za to razstavo izglasovala zakon za kritje njenih stroškov, je majska katastrofalni potres v nekaj sekundah porušil vse to pripravljeno delo.

Odtlej je minilo trinajst let. V tem času se je rodila videmska univerza, v sklopu katere je stekel — prvič v Italiji — tudi diplomski tečaj za ohranjanje kulturnih dobrin. Vilo Manin so tudi

preuredili in v njej vgradili najsodobnejše varnostne naprave in klimatske naprave, tako da je postala idealen sedež za velike razstavne prireditve. Po trinajstih letih je torej Sebastiano Ricci, veliki slikar iz Belluna, absolutni protagonist v času prehoda baroka v roko, končno lahko dobil »svojo« razstavo.

V Vili Manin je razstavljenih skupno kar sedemdeset Riccijevih del, ki so si jih organizatorji »priskrbeli« pri najbolj prestižnih muzejih in zasebnih. Razstavljenе slike »prihajajo« iz leningrajskega Eremitaža, newyorškega Metropolitanana, iz budimpeštanskega umetnostnega muzeja, iz pariškega Luovra, londonske National Gallery, firenske galerije Uffizzi, iz angleške kraljeve zbirke, iz washingtonske National Gallery in še drugih. To je sploh prvič, da je toliko Riccijevih mojstrov in na ogled na eni razstavi.

Sebastiano Ricci je »sin« italijanskega baroka, ki pa se je navzel sporočilnosti velike slikarske tradicije beneškega Cinquecenta in Paola Veroneseja še posebej. S to kulturno in umetniško podlago je začel uvajati novo slikarstvo, ki je doživelo svoj višek v rokokuju. Ricci ga je s svojo fantazioznostjo in izjemnimi tehničnimi sposobnostmi uveljavljal v vseh takratnih najpomembnejših evropskih kulturnih centrih, v katerih je deloval: na Dunaju, v Londonu, v Parizu in na Nizozemskem.

Ob letošnji razstavi v Vili Manin so organizatorji izdali barvni katalog z bogatim barvnim gradivom, ki ga je pripravil Aldo Rizzi.

Razstava bo odprta do 31. oktobra s sledečim urnikom: ob delavnikih od 10. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 19. ure.



Sebastiano Ricci: Avtoportret



Sebastiano Ricci: Dioniz in Ariadna



Sebastiano Ricci: Venera in Kupido, ki ju je presenetil satir

Selekcija za nastop na kolesarskem SP Pokal Placci Chiappucci

SAN MARINO — Šestindvajsetletni Claudio Chiappucci je zmagovalc 39. izvedbe kolesarskega pokala Placci, selekcijske preizkušnje za sestavo italijanske državne vrste, ki bo tekmovala na bližnjem SP. Za Chiappucci je to prvi uspeh, odkar nastopa med profesionalci (pet let), z zmago pa si je bržkone zaslužil nastop z azzurri v Chamberiju. Letos je bil na raznih dirkah že štirikrat drugi, na dirki za VN Frankfurta pa tretji. Selektor Martini je pohvalil tudi Ballerinija, Paserio, Cesarinija in Furlana, ki so se uvrstili za zmagovalcem in prav tako sodijo med kandidate za državni dres. Dokaj pa sta razočarala Argentin in Giupponi, ki se na SP potegujeta za kapeanski trak. Argentin je prispel na cilj s sedmimi minutami zamude, Giupponi pa je odstopil. Kljub temu Martini ni bil zaskrbljen. O Argentinu pravi, da pač izpolnjuje poseben načrt priprav, da bi v Franciji nastopil v polni formi, Giupponi pa je še včeraj počutil slabo.

Včerajšnja dirka je označevala jesensko vreme. Štartalo je 173 kolesarjev, uvrstilo pa se jih je samo 42.

Vrstni red Pokala Placci: 1. Chiappucci, ki je 239 km prevozil v 6.09', s povprečno hitrostjo 39 km na uro; 2. Ballerini po 15'; 3. Pasera 30'; 4. Cesarini i.c.; 5. Furlan 36'; 6. Čmile (SZ) 40' itd.

SR Sovjetinje Salumie

MOSKVA — Sovjetska reprezentantka Erika Salumie je na prvenstvu SZ izboljšala svetovni rekord na 200 m. Na dvoranski stezi je razdaljo prevozila v 11"17.

Argentinec je za Udinese prva okrepitev Balbo obeta mnogo golov

VIDEM — Nov tujec Udineseja Abel Eduardo Balbo (23 let) je že včeraj v Vidmu sklepal zadnje detajle za podpis triletno pogodbo (tri milijone in pol dolarjev) z videmskim prvotligašem. Vse kaže, da predstavlja argentinski reprezentant res pomembno okrepitev za moštvo trenerja Mazzie, saj je bil Balbo v domovini kar petkrat izbrani strelec prve lige.

Druga tujca je najel tudi Cremonese in sicer 24-letnega Šveda madžarskega porekla Andersa Limparja. Limpar je igralec za zvezo, za sabo pa ima tudi en nastop v državnem dresu. Igral je namreč v drugem polčasu tekme Italija - Švedska v Neaplju.

Kar se tiče afere Vanenburg pa je Roma v soglasju z italijansko nogometno zvezo prijavila zadevo združenju UEFA. Vanenburg je namreč podpisal pogodbo z rimskim klubom, a se je nato na pritisk Eindhovna premislil. Vse kaže pa, da tvega Vanenburg le globlo, ki jo je nizozemski klub pripravljen plačati.

Nadajuje pa se »telenovela« okrog vrnitve Maradone v Italijo. Zdaj kaže, da bo prišel 16. avgusta po mesecu dni počitka, ki mu sicer pripada po pogodbi. Maradona je namreč do 16. julija nastopal z argentinsko reprezentanco.

Ferry uradno k Messageru

RIM — Rimski košarkarski prvotligaš Messagero je uradno sporočil, da mu je uspelo najeti 22-letnega Američana Dana Ferryja, ki je bil na nedavnem draftu NBA lige druga izbira v prvem krogu za moštvo Los Angeles Clippers.

Primer Fučka v Ljubljani buri duhove Smelt Olimpija zahteva zaščito svojih interesov

LJUBLJANA — Vsaj nekaj je vendarle jasnega v primeru nabudebnega slovenskega košarkarja Gregorja Fučke. Vsaj iskati ga ni treba več, kajti sedaj že vsi vedo, da je v Trstu. To je bil hkrati tudi dokončni dokaz ljudem v košarkarskem klubu Smelt Olimpija, da njegova odsotnost na začetku klubskih in reprezentantnih priprav ni le posledica mladostniške malomarnosti, temveč da za njo stoji še vse kaj drugega. Pri košarkarski zvezi Jugoslavije so zahtevali zaščito svojih interesov, predvsem zato, kot pravijo v Tivoliju, ker ne dovolijo, da bi jih nekdo tako vodil za nos...

»Pri vsej stvari me najbolj moti to, da Gregorja Fučko toliko vlačite po časopisih,« je na že kdo ve katero polizvedovane odgovoril sekretar Smelt Olimpije Rado Lorbek. »On ni košarkar takšnega kalibra, da bi se toliko pisalo o njemu. Vsekakor je velik talent, toda do končnega uspeha, ki ga noben trener na tem svetu ne more zagotoviti, ga čaka še veliko, veliko dela in dokazovanja.«

Po tej plati ima Lorbek seveda popolnoma prav, kajti 208 cm visoki krilni igralec nima v rokah kaj dosti rezultatov, da bi se z njimi lahko pohvalil. Začel je pred leti pri Triglavu iz Kranja, odigral sezono v republiški članski ligi, za seboj pa ima tudi eno samo reprezentančno turnejo, ko ga je Janez Drvarič (kot slovenski trener slovenskega igralca) poklical v državno moštvo za turnir v Mannheimu. To in še nekaj minut v lanskem 1. zvezni ligi v dresu Smelta Olimpije je vse, kar lahko pokaže. Že res, da mu strokovnjaki obetajo lepo prihodnost, da ob lepi višini ne gre spregledati tudi zelo dobrih gibalnih sposobnosti in igralrske spretnosti ter iznajdljivosti. Na nek način bi ga lahko primerjali s Splitčanom Tonijem Kukočem, toda ta je pri 18. letih, kolikor jih je v teh dneh dopolnil Gregor Fučka, že navduševal košarkarske gurmane širom po jugoslovanskih in evropskih košarkarskih igriščih, hkrati pa je bil ključni človek mladinske reprezentance, ki je v Bormiu osvojila naslov svetovnih prvakov. In to v družbi igralcev, kakršni so Vlade Divac, Aleksander Djordjević, Dino Radja, Miroslav Pecarski, Luka Pavičević, če naštejemo samo tiste, ki so že igrali tudi v najelitnejšem evropskem tekmovanju - pokalu prvakov.

Gornje besede niti ne potrebujejo podrobnejšega komentarja. Jugoslovanska košarkarska šola slovi po vsem svetu ravno po vzgoji mladih košarkarjev in to ne le od Dražena Petrovića naprej, temveč še iz časov Dragana Kičanova, ki je bil že pri 18. letih košarkarska zvezda svetovnega formata. Zato o nagibih, ki

Gregorja Fučko, po znanju vendarle še košarkarskega osnovnošolca, vodijo preko meje, niti ni treba ugabati. Licitiranja in preplačavanja si sicer niso izmislili v Italiji, tudi v Jugoslaviji je v modi, pa vendar kakšno besedo o poštenju vendarle velja reči.

»Vsi vemo, da se je Fučka ob koncu prestopnega roka odločil med Jugoslavijo in Italijo,« pravi Rado Lorbek. »Pojasnili smo mu, da je politika kluba pomlajevanje moštva, saj smo ravno med krilnimi igralci odslavili veterane Bobana Petrovića, Matjaža Tovornika in Boruta Besedića. To pomeni, da bi imel pod nadzorom trenerja Zmaga Sagadina, ki je znan prav po vzgoji mladih igralcev, vse možnosti za razvoj. Sprejeli smo tudi vse njegove finančne zahteve in podpisali pogodbo v skladu s predpisi naše zveze. Da ne bo pomote, pogodbo so podpisali Gregor in njegovi starši. In prav tu je srž problema. Ko bi tedaj rekel, da odhaja v Italijo, bi ga pač pustili in o njem ne bi bilo niti besede več. Tako pa smo z njim načrtovali moštvo in igro za naslednjo sezono. To pa presega vse meje "fair playa". Da je stvar še hujša, se tudi nihče od Stefanela ne oglašuje in niti ne poizkusa vsaj ublažiti nesporazuma. Če samo pomislim, da je Bogdan Tanjčev naš rojak...«

Gregor Fučka se je torej namenil v Italijo, kjer je znano, da mladi igralci le težko pridejo do besede. Koliko pa si lahko obeta v moštvo, ki se je ravno sedaj vrnilo v A-2 ligo in se bo bržkone moralo posebej potruditi, da si zagotovi obstanek, najbrž ni treba posebej razlagati. Vsekakor bodo v Tivoliju vztrajali pri svojem. Pogodba, ki jo v ljubljanskem klubu držijo v rokah, je sestavljena in podpisana po predpisih Košarkarske zveze Jugoslavije. To pomeni, da velja tudi pri FIBA, ki bo vsekakor zaščitila interese Smelt Olimpije. Poleg tega mu grozi tudi kazen, ker se ni odzval pripravam mladinske državne reprezentance v Boru. Če bo kazen časovna, bo veljala tudi v Italiji. Gregorju Fučki in njegovim novim gospodarjem seveda ostaja še ena možnost. Lahko sprejme italijansko državljanstvo in se odpove jugoslovanskemu. Toda ob prvem (in povsem laičnem) branju zakona je razumeti, da bi moral najprej odslužiti vojaški rok. Vse kaže, da Gregor Fučka še ne bo tako kmalu zaigral pri Stefanelu. Zdi se, da bo še najbolje, če se vrne v Smelt Olimpijo, kjer pa ga zaradi zamude na začetek priprav seveda čaka kazen. Kazni pa tu niso majhne. Slišati je, da so lani nekateri igralci zaradi veliko manjših neumnosti ostali kar brez tretjine letnega dohodka...

BORUT ŠAUTA

Na jadranskem SP na Švedskem

Arianna Bogatec v zlati sredini



STOCKHOLM — na Švedskem se te dni ob Baltskem morju odvijata jadralsko svetovno prvenstvo v razredu europa za ženske, katerega se udeležuje tudi Sirenina jadralka Arianna Bogatec. Do sedaj so opravili že tri regate (nedeljsko, ponedeljkovo in včerajšnjo), Arianna pa se trenutno nahaja na sredini skupne razpredelnice.

Včeraj prvi trening košarkarjev San Benedetto Oba tujca še neznan

Tudi za igralce goriškega San Benedetto so se zaključile počitnice. Včeraj je namreč stekel prvi trening pod vodstvom trenerja Paola Bosinija in pomočnika Luigija Colosettija, ki je na tem mestu zamenjal Flavio Tuzzija, ki bo od sedaj skrbel za mladinske ekipe.

Za letošnje prvenstvo je vodstvo goriškega drugotigaša sklicalo naslednje igralce: Alberto Ardessi, Sergio Biaggi, Luciano Borsi, Riccardo Esposito, Fabrizio Marega, Davide Ursi, Boris Vitez, Giuseppe Ponzoni, Isacco Famea, David Brani, Joško Devetti, Riccardo Paravella, Andrea Gneccchi in Giovanni Zaban. Kot je od gornjega spiska imen razvidno, manjkata oba tujca, ki sta za goriško moštvo še neznanca. Kar zadeva Cucka Aleksinasa vse kaže, da sta vodstvo in ameriški igralec dosegla dogovor, zaradi česar bo center v kratkem prišel v Gorico.

Sicer stoddotne gotovitosti tudi glede Aleksinasa ni. Še večje pa so neznanke v zvezi z drugim Američanom, ki bo zamenjal Hordgesa, ki se v Gorici ni izkazal. Za to mesto so bila predlagana številna

imena, največ pa se je govorilo o Deveauxu, ki je pred leti že igral v Italiji (Varese in Desio). Sicer poznavalci znajo povedati, da igralec ne bi bil kos nalogi in da bi se lahko ponovila napaka kot s Hordgesom.

Kar zadeva italijanske igralce, trener Bosini v začetku ne bo razpogajal z Gneccchijem, ki je pri vojaki, kakor tudi ne z Vitezzom, ki je med poletjem odpoštoval v Avstralijo, kjer zaradi dvojnega državljanstva nastopa v tamkajšnjem prvenstvu. Na spisku goriškega moštva so še trije Slovenci: Davide Ursi, sin olimpijskega kolesarskega podprvaka iz Tokija Jurija Uršiča, David Brani in Joško Devetti. Glede zadnjega igralca pa je treba povedati, da ga je vodstvo vključilo v člansko vrsto, čeprav kaže, da igralec z Vrha ne namerava sodelovati, kot je to storil že v lanskem sezoni.

Po prvih dveh tednih priprav bo San Benedetto odigral 18. avgusta prvo prijateljsko srečanje, dan kasneje se bo v Scorzēju srečal z ljubljansko Olimpijo, sledila pa bodo srečanja turnirja Alpe-Jadran. (R. Pavšič)

obvestila - obvestila

PRIMOTOR KLUB poziva vse člane, da se udeležijo sestanka, ki bo jutri, 3. avgusta, ob 20. uri v baru Gregoretti na Fernetičih. Dnevni red: organizacija nedeljske dirke Alpe Adria.

KOŠARKARSKI ODSEK ŠD POLET sporoča, da se nadaljuje vadba v minibasketu za otroke letnikov 1978 in mlajših pod vodstvom trenerja Andreja Vremca. Vadba je vsak dan na odprtem igrišču Prosvetnega doma na Opčinah od 17.30 do 19.00 (razen ob sobotah in nedeljah).

ZŠSDI obvešča, da bo do 20. avgusta urad ZŠSDI v Trstu deloval le v jutranjih urah od 8. do 14. ure.

TPK SIRENA organizira drugi tečaj windsurfa za mladince in odrasle od 7. do 12. t. m. Prijave čimprej na pomorskem sedežu v Miramorskem drevoredu št. 32 ali na tel. 422696.

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT vabi svoje člane in prijatelje na redni sestanek, ki bo v petek, 4. avgusta, ob 20.30 na sedežu odseka (Ul. Carducci 8/2. nad. in ne v Ul. sv. Frančiška 20). Alpinist AO SPDT Štefan Breclj

bo kazal diapozitive na temo: »Perù: od Cordillere Blance do Machu Pichuja«.

ŠZ JADRAN sporoča, da se je poleg vadbe na odprtem igrišču Prosvetnega doma na Opčinah (vsak dan od 17.30 do 19.00, razen sobote in nedelje) začela tudi vadba na odprtem igrišču ŠD Sokol v Nabrežini. Vadba bo pod vodstvom Valterja Vatovca vsak dan od 19.00 do 20.30, razen ob sobotah in nedeljah.

ŠZ JADRAN sporoča, da je nov sedež društva na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1 (v Prosvetnem domu). Delovni urnik: vsak dan od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30 (razen ob sobotah in nedeljah) tel. 213403.

ZŠSDI sporoča vsem zainteresiranim za košarkarski tečaj v Pulju, da je na razpolago še nekaj mest tako za prvo (od 16. 8. do 23. 8.) kot za drugo izmeno tečaja (od 23. 8. do 31. 8.). ZŠSDI zato vabi vse zainteresirane, da se čimprej javijo na sedežu ZŠSDI v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20 (tel. 744426) v jutranjih urah ali na sedežu Jadrana na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1, vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30 ter od 17.30 do 19.30 (tel. 213403). Rok za prijavo zapade v petek, 4. t. m.

Drugo mesto v 1. tekmovalnem razredu

D. Puh odličen v Grčiji

Nova Elanova jadrnica 43 zbujajo pozornost

PORTOROŽ — Jugoslovanski olimpijec Dušan Puh je s svojo posadko na jadrnici Elan 43 dosegel še en odmeven mednarodni uspeh.

Na regati v Grčiji je v 1. tekmovalnem razredu osvojil drugo mesto za domačinom Budurinom, ki ga je sicer dvakrat premagal, toda prednost je bila premajhna, da bi po posebnih izračunih Puh zmagal. Slovenski tekmovalc je povrh imel smolo v tretji regati Milos - Pirej, ki je ni uspel skleniti. V prvi regati Pirej Kreta (160 navtičnih milj) je imel Puh 15, v drugi regati Kreta - Milos (85 navtičnih milj) pa 60 minut prednosti, kar mu je na koncu zadostovalo za še vedno odlično drugo mesto.

Zdaj čaka piransko posadko še ena mikavna mednarodna regata v Jonskem morju, ki se bo predvidoma pričela 12. avgusta. Vabilo je elanovka prešla in kot nam je povedal član posadke Radovan Rogelja, ki se je že vrnil domov, se bo Puh o udeležbi odločil te dni.

Velja še povedati, da je nova Elanova jadrnica 43 zbujala precejšnjo pozornost prisotnih jadralskih strokovnjakov.

(Kreft)

Na 3. Poletovi balinarski trofeji

Svetoivančani najuspešnejši

Balinarski odsek ŠD Polet je v nedeljo brezhibno organiziral tradicionalno tekmovanje za dvojice C kategorije, imenovano 3. trofeja Poleta. Omenjena prireditelj je spadala med važnejša tekmovanja, ki so vključena v koledar deželne balinarske zveze, saj je veljala obenem za pokrajinsko prvenstvo. Kljub počitniškemu razpoloženju se je prijaviло kar 48 dvojic, ki so merile moči na devetih igriščih širom po tržaški občini. Veliko zaslug, da je tekmovanje odlično uspelo, ima predvsem vreme, ki je bilo balinarjem še kar naklonjeno, saj je bilo nebo čez dan pretežno oblačno, tako da ni v večji meri seglo zagnanih tekmovalcev. Kar se tiče tekmovalnih dosežkov pa so se tokrat proslavili Svetoivančani, saj so kar tri njihove dvojice uvrstile med prvo četverico. Njihova zmagovalna dvojica Ranieri - Mitri bo v začetku prihodnjega meseca predstavljala našo pokrajino na državnem prvenstvu v Medei (Gorica). Kot sta sama priznala po tekmovanju sta zmagovalca na največji odpor naletela pri Poletovi dvojici Skupek - Sossi, ki je že vodila z 8:6 in bila v naslednjem lučaju že blizu podviga. Domačina se lahko tolažita s tem, da jima je uspelo iztržiti največ točk od vseh nasprotnikov, ki sta jih srečala predstavnik svetoivanškega društva na njihovem zmagovalnem pohodu. Prva dvojica Poleta v postavi De Lorenzo - Carli pa je žal potegnila krajši konec že v uvodnem nastopu. (Z. S.)



Davor Zupančič

25.

Meje nemogočega

Kratek pregled svetovnega alpinizma

Po drugi svetovni vojni

Druga svetovna vojna, s katero je človek dokazal, če je bilo to še potrebno, koliko zla in hudobije je zmožen, je bolj kot vse dotlej spremenila zgodovino človeštva. Počasen in enakomeren napredek se je po tisočletjih končal prav leta 1939. Od tedaj je izgubil svojo enakomernost in z divjo, skoraj uničujočo naglico drvi proti letu 2000.

Tudi gorništvu se je prilagodilo tej mrzlični želji po avtomatizaciji, po čimbolj nečloveških dejanjih. Razvoj te discipline je v zadnjih štiridesetih

letih tako hiter, da mu le s težavo sledimo. Če bi hoteli z enako natančnostjo opisati najvažnejša dejanja v gorskem svetu, kot smo jih opisali za čas od leta 1786 do leta 1938, bi moral ta podlistek trajati nekje do naslednjega leta. In verjemite mi, samo pol teh podvigov je morda vrednih pohvale.

V Vzhodnih Alpah, točneje v Dolomitih, so v povojnem času zanimive predvsem štiri stene. Severna stena Cime Grande di Lavaredo, severozahodna stena Civette, jugozahodna stena Rode di Vael in južna stena Marmolade so postale navpični stadioni,

kjer izkazujejo alpinisti svojo hrabrost in telesno pripravo. Omenjene, kot tudi druge previsne in gladke stene, so bile povečini že preplezane v prejšnjih letih, ko so alpinisti še vedno iskali najbolj logično in najbolj dostopno smer na vrh gore. Absurdno izrabljanje tehničnih pripomočkov pa je privedlo nove generacije gornikov do tega, da so si izsiljevale nove, nelogične smeri tudi tam, kjer narava ni nudila človeku nobene poti.

Verjetno se še spominjate, da smo v enem izmed prejšnjih nadaljevanj opisali velike diskusije v prvih letih našega stoletja glede uporabe klinov pri napredovanju v steni. No, klin se je v prvih letih po vojni tako uveljavil, da se nekatere smeri, speljane v tistih letih, ne razlikujejo od železnih lestev. Gornik se lahko vzpenja po njih kar od klina do klina, ne da bi se sploh dotaknil skale. Toda bodimo dobri. Klin se vendar zabija v razpoke, ki jih nudi skala, zato imajo tudi take smeri v sebi nekaj naravnega. Predvsem pa ne smemo zamolčati, da so nekateri vrhunski plezalci uporabljali kline samo na skrajno zahtevnih mestih, medtem ko so ostali del smeri preplezali prosto.



Mitične Tre Cime di Lavaredo so v vseh obdobjih privlačevali in še privlačujejo alpiniste z vsega sveta

Košarkarska »jugomanija« v Italiji pa vse bolj primanjkuje talentov

ZDA že pretesne za NBA ligo Tudi v Evropi niso križem rok Temeljitega dela z mladimi ni

Evropsko košarkarsko prvenstvo, ki je bilo za Jugoslavijo zelo uspešno, je za nami. Zagrebška prireditev je bila zadnja parada v tem letu za evropske in seveda predvsem za jugoslovanske ase, ki so nastopili v reprezentanci plavilh.

Jugoslovani vse zanimivejši

Nesporna premoč plavilh na EP v Zagrebu je močno odjeknila ne samo na Stari celini, temveč in predvsem tudi v domovini košarke, to je v ZDA in seveda med družtvi NBA lige.

Jugoslovanska premoč je bila več kot očitna ne samo zaradi velikih talentov, ki jih ta država skoraj vsako leto predstavi na mednarodni sceni, temveč tudi zaradi koncepta in organizacije igre.

Jugoslavija je bila od nekdaj poznana predvsem zaradi udarne moči v napadu. Bil je to element, ki se je še kako prilagel jugoslovanskemu tipu igralca, dosegel pa je vrhunec s trenerjem Mirkom Novoselom, ki je gradil reprezentančne, Cibonine in svoje uspehe prav na tem elementu - napadu ali boljše metu.

Res je, eden izmed velikih jugoslovanskih strokovnjakov je tudi "pikovski" Aca Nikolić, ki je skušal uveljaviti svojo košarkarsko filozofijo s stalnim in temeljitim popravljanjem tudi najmanjših elementov tako v obrambi kot v napadu. In zato ni čudno, da je Nikolić svoje največje uspehe dosegel prav v Italiji, in sicer v Vareseju, saj v tistih letih je »Il Professore« v Jugoslaviji naletel na gluha ušesa.

V Zagrebu pa sta Dušan Ivković in njegov pomočnik Janez Drvarič sestavila tako reprezentanco, ki je na trenutke igrala najsoodnejšo košarko, to pomeni tako, s katero bi lahko nastopala tudi v najbolj elitni ligi na svetu, to je v NBA ligi.

Jugoslovanska reprezentanca, ki je nastopila v Zagrebu, je dokazala Evropi in vsemu košarkarskemu svetu, da

lahko igra učinkovito tako v obrambi kot v napadu.

Obrambo, ki so jo pokazali Zdovc, Danilović in Radja, je dejansko preselila "evropske okvire". Tudi azzurri so bili precej dobri v obrambi, toda njihova igra v obrambi je bila preveč trda, "pozicijska", skoraj groba.

Jugoslovanska košarka je torej očitno napravila velik kakovosten skok v organizaciji in konceptu igre. Da je napravila tak skok, je seveda zasluga vsega jugoslovanskega košarkarskega gibanja: društev, igralcev, trenerjev, odbornikov. Po EP v Zagrebu naj bi bila zato tudi upravičena prava "košarkarska jugomanija".

V ZDA ne samo po dolarje

Če je bila doslej za Jugoslovane Italija "sveta dežela" glede košarkarskega kruha (Španija, razen Draženu Petroviću, je Jugoslovanom nudila znatno manj), pa je "jugomanija" odslej zajela tudi Američane.

Predvsem trije jugoslovanski košarkarji so za NBA ligo zelo interesantni: Dražen Petrović, Vlade Divac in Dino Radja. Vsem trem jugoslovanskim asom se obeta onkraj Luže veliki zaslužek, in to v zelo zlahtni valuti. Prepričani pa smo, da jim ne gre samo za denar. Vsi trije bi lahko v Italiji, Španiji in sedaj tudi v Grčiji zaslužili prav toliko. Pa še manj bi trenirali, igrali, garali. Povsem nasprotno, kot se to dogaja v NBA ligi, kjer se igra več kot 80 tekem, potovanja pa so, zaradi velikih razdalj v ZDA, izredno naporna. Tu pa so še treningi, neizprosna konkurenca za igralno mesto, pritisk medijev javnega obveščanja itd.

Vzemimo primer Draženu Petrovića. Čeprav je star šele 25 let, je v svoji karieri dosegel vse, kar se je doseči dalo. Z reprezentanco in s kluboma (Cibono in Real Madridom) je bil vedno najboljši, eden najzaslužnejših za uspehe in zato vzdevek "košarkarski Mozart", ki so mu ga nadeli Italijani, ni naključen.

Torej, kaj bi še lahko Petrović dokazal Evropejcem. Povsem razumljiv je tako njegov sen, da se "poskusi" med ameriški profesionalci, čeprav je na dlani, da bi ga v ZDA čakala izredno težka naloga. Ni vseeno namreč, če te brani Brunamonti, Yannakis ali Sok. Velik Petrovićev izziv bi bil, da bi poskusil igrati prav tako učinkovito kot v Evropi tudi v NBA ligi proti npr. Winnieu Johnsonu, Dumarsu, Jordanu. Kaže pa, da z NBA ligo ne bo nič, ker je Dražen za Real predragocen.

Enaka utemeljitev naj bi veljala tudi za Divca in Radjo, čeprav sta ta dva igralca v vsej svoji luči zablestela predvsem na EP.

Kaj bi lahko z Lakersom, oz. Bostom Celticsom lahko napravila ta, za evropske razmere odlična košarkarja? V NBA ligi ju čakajo prave "mišičaste gore", kot Moses Malone, Berkeley, Ewing, Olajuwon... ali pa Karl Malone, Rodman, Sikma itd.

Za vse tri pa tudi za Paspalja in Sovjeta Marčulionisa je, po našem, predvsem pomembno to, da se poskušajo na najuglednejšem in najkakovostnejšem košarkarskem prizorišču na svetu.

V Italiji veliko denarja, talentov pa malo

Stanje v Italiji pa je povsem drugačno kot v Jugoslaviji.

Kaže, da tu težav z denarjem ni. Ker je košarka vse bolj popularna, je povpraševanje zato tudi veliko. Talentov pa ni od nikoder. Najboljše košarkarje si društva trdno držijo ali pa jih odstopajo s skoraj astronomskimi vsotami, kot se je to zgodilo z Antonellom Rivo. Društvo iz Cantuja ga je odstopilo za skoraj sedem milijard lir. Kaže pa, da je klub iz Verone postavil opcijo za turinskega asa Morandottija za več kot 10 milijard lir.

Izgleda tudi, da ameriški igralci sploh ne dvignejo telefonske slušalke, če jim italijanski menadžerji ponudijo manj kot 200 tisoč dolarjev letno. Vseeno pa v Italiji vztrajajo na 32 prvoli-

gaških ekipah (po 16 v A-1 in A-2 ligi). Zato tudi ni čudno, da je lahko Shoe- ne vprašal društvo iz Verone skoraj pol milijona dolarjev in se je odrekel že zelo mamljivim ponudbam milan- skega Philipsa.

Ob pomanjkanju domačih talentov pa je nujno, da italijanski menadžerji iščejo drugje, predvsem v ZDA in v manjši meri tudi v Jugoslaviji, kajti najboljši Jugoslovani so že postali apetit tudi za Američane.

S prihodom tujih košarkarjev pa smo v Italiji vsa ta leta pričla kakovostnemu padcu "domačega basketu".

Na dlani je, da tuji košarkarji zavirajo razvojno pot domačih igralcev. Po dva, v glavnem ameriška košarkarja imata navadno v vsaki ekipi ključna, ali vsaj zelo odgovorna mesta. Kolikšna škoda je povzročil naval tujcev italijanski košarki, je videti predvsem, ko italijanska reprezentanca igra na pomembnejših manifestacijah. Azzurri se na primer sploh niso uvrstili na olimpijske igre v Seulu, na zagrebškem EP pa so ostali brez kolajne. Kar pa je še huje, pokazali so zastarelo, "zakrčeno" in neučinkovito košarko. Usodo azzurrov je na EP v glavnem reševal Antonello Riva, ki je pa bil tudi v moštvi iz Cantuja vselej odločilen. Vsi ostali (verjetno z izjemo Morandottija) so igrali skoraj bojazljivo. Odpovedali so v ključnih trenutkih, ko je bilo treba zaigrati značajno, odločno, na vse ali nič.

Začaran krog

Ponovil in obnovil se je "začaran krog", v katerega je vpletena italijanska košarka.

Menadžerji najemajo tuje košarkarje, ki jih slano plačujejo, da bi moštvo doseglo čimboljše rezultate. In v največjih primerih je prav od dvojice Američanov odvisna usoda posameznega moštva: zato si ti tujci prevzemajo breme odgovornosti na lastna rame- na in zato so seveda slano plačani. Zaradi tega je tudi "razumljivo" mišlje-



Očitno italijanski zvezni trener Alessandro Gamba ni preveč zadovoljen z igro azzurrov. Ob njem pa že simbol italijanske košarke, Tržačan Cesare Rubini. Verjetno oba se tudi zavedata, da po tej poti se italijanski košarki slabo piše...

nje domačih igralcev: »Čemu bi jaz v ključnih minutah tvegala, če je glavna in tudi najboljša plačana zvezda prav tujec?«

Pa še več: največkrat sam trener kar ukaže domačemu (navadno mlademu) košarkarju, naj v kritičnih trenutkih poda žogo tujcu. Pri skoraj vseh 32 ekipah pa je igra vselej zasnovana tako, da se konča z metom tujca.

Čemu torej jokati in stokati, ko vidiš azzurre "klišejsko" igrati, brez kančka duhovitosti v igri, ko italijanski zvezni trener Alessandro Gamba, v strastni želji po eni kolajni, žrtvuje mladega Gentileja za 40-letnega D'-Antonija.

Italijanska košarka, kot sicer tudi nogomet, je zabredla v slepo ulico, ki ji ni videti izhoda. Društva izključno težijo za rezultatskimi dosežki, ker se zavedajo, da bodo s tem z gledalci napolnila dvorane, z denarjem gledalcev, sponzorjev, televizije itd. pa društvene blagajne. Društva so postala že podjetja, ki izključno težijo na dobiček, kar je v gospodarstvu seveda povsem umevno. Vprašljivo pa je, če to naj bi veljalo tudi v športu...

Sedaj pa, ko stopamo v leta 90, ko je košarka odprla svoje meje ("open"), se bo težnja po čimvečji profesionalizaciji še bolj okrepila. Velik strateg in prvi mož NBA lige David Stern je že uvidel, da so ZDA pretesne za tolikšno zanimanje, ki ga uživa košarka po vsem svetu. Zato je že v teku načrt, da bi v ameriški profesionalni ekipi igrala tudi kaka evropska, azijska ekipa. Tudi v Evropi niso križem rok in snujejo pravo evropsko profesionalno ligo. Pričakovati je torej novo in še hujsko konkurenco na košarkarskem tržišču.

Delo z mladimi pa vse bolj zaostaja, saj ni več strpnih, požrtvovalnih ljudi, ki bi se pedagoško in strokovno posvetili začetnikom-košarkarjem. Tudi in predvsem zato, ker v družtvih samih, ki so že prava dobičkonosna podjetja, ni več mesta za strpnost, vzajemno pomoč, skratka za pravo športno etiko.

Nikdar toliko naših košarkarjev v prvoligaški konkurenci



Jordan Marušić



Marko Ban

Nikdar v zgodovini naše košarke nismo imeli v italijanski prvoligaški konkurenci tolikšnega števila naših igralcev. Pravijo, da nas je v Italiji le kopicca in vendar...

Tako ali drugače, v A-1 in A-2 ligi bo v tej sezoni kar pet Slovencev: Jordan Marušić (Benetton Treviso) in Marko Ban (Irge Desio) bosta nastopila v A-1 ligi; Boris Vitez (San Benedetto Gorica), Marko Lokar in Gregor Fučka (Stefanel Trst) pa bosta igrala v A-2 ligi. Tu pa je še Klavdij Starc, ki bo nastopal v prav tako v profesionalnem prvenstvu, kot je B-1 liga.

Razen za Marušiča, ki je že svoje prve korake začel pri Goriziani, Gregor Fučka pa pri ljubljanski Olimpiji, velja za ostale, da so se košarkarsko izsolali v naših društvih, kar je za ves naš šport in ne samo za našo košarko izreden uspeh.

Naši košarkarski delavci so na ta uspeh lahko upravičeno ponosni. Če pri tem upoštevamo še, da eden izmed naših trenerjev (Massimo Raseni) dela v zelo ambicioznem klubu, ki bo verjetno že letos med vodilnimi v A-2 ligi, to je Glaxo iz Verone, je uspeh naše košarke še večji.

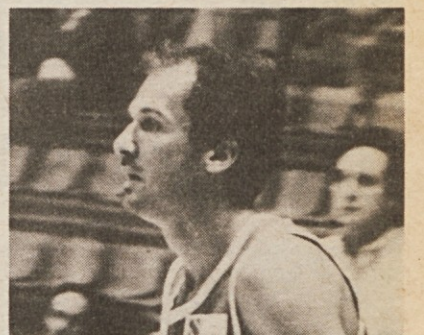
Medtem ko je Jordan Marušić že prekaljen prvoligaški košarkar, pa bomo seveda vsi ljubitelji zamejske košarke, z zanimanjem sledili nastopu Marka Bana pri Irgeju iz Desia in zanj tudi navijali, saj je bil Marko vsa ta leta zastavonoša Jadranske ekipe in tudi najzaslužnejši za uspehe našega združenega moštva.

V A-2 ligi bodo nastopili trije Slovenci. Boris Vitez je že pokazal in dokazal, kaj velja. Boris je eden od stebrov goriškega San Benedetto in nanj tudi zelo računa trener Bosini.

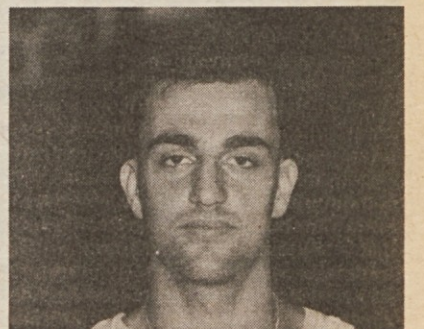
Po drugi strani tudi trener Stefanela Bogdan Tanjević veliko pričakuje od Marka Lokarja in Gregorja Fučke, ki bo sicer igral v mladinski ekipi, glede na višino (207 cm) in igralno mesto (bek) pa bi se seveda lahko uveljavil tudi v A-2 ligi in celo postal eden najzanimivejših igralcev tega prvenstva.

Na Jugu, v Campobassu, pa bo v B-1 ligi zastopal našo košarko Klavdij Starc. Tudi to prvenstvo je zelo kakovostno, verjetno še težje kot A-2 liga. Znano je, da so igrišča ekip, ki nastopajo v B-1 ligi, zelo vroča. Za našega "Tolota" zato izkušnja v tem prvenstvu ne bo lahka.

Pet zamejskih Slovencev na približno 250 košarkarjev večinskega naroda (32 ekip po 8 igralcev, dva sta namreč tujca) morda ne izgleda veliko. Glede na to pa, da je košarka zelo popularen šport v Italiji, verjetno drugi samo za nogomet, je to zares veliko, skoraj neverjetno.



Boris Vitez



Marko Lokar

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 3.500.- din, naročnina za za-
sebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.-
din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno
25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno
120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plača-
na vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš.
23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul
(šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglasi 760 lir
beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmr-
tnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele
Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem
oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-
688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri
podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Cian Italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

2. avgusta 1989

Lov na znanega ugrabitelja Pietrina Mongileja

Ricco in Belardinellija ugrabila tolpa Sardincev?

FIRENCE — Preiskovalci so menda rekonstruirali sestavo tolpe, ki je ugrabila podjetnika Danteja Belardinellija. Po mnenju preisko-
valcev obstaja tudi dovolj dokazov, da je v tej tolpi tudi Pietrino Mon-
gile. Državni pravdnik Pier Luigi Vigna, ki je odločil o akciji policije
in usnjenih čelad na avtocesti pri
Rimu, je zato včeraj podpisal tudi
zaporni nalog na Pietrinovo ime.

Mongile je sodeloval tudi pri ug-
rabitvi mlade Ester Anne Ricca, ki so jo
vrnili staršem po dvestotih dneh ugrabitve in v zameno za dve
milijardi in pol lir odkupnine. Ug-
rabitvi Ricca in Belardinelli sta si v
marsičem zelo podobni. Zahteve ugrabiteljev so
slične, Ester Anne in Dante sta bila ugrabljena na istem
geografskem območju, pogajanja in stiki z družino pa so malodane
enaki.

Preiskovalci pa so tudi ugotovili, da je kdo, ki zelo dobro pozna

Mongileja (če že ne Mongile sam), sedel v enem od avtomobilov, ki so bili vpleteni v akciji na avtocesti A1. Na delti so namreč našli pišto-
lo, ki jo je Mongile vzel nekemu karabinjerju, ko ga je ta skušal us-
taviti v Rimu. Karabinjer in Sardin-
ec sta se spopadla, Mongileju pa je uspelo razorožiti karabinjerja in
zbežati z dragocenim plenom.

Medtem ko se preiskovalci trudi-
jo, da bi dosledno vodili svojo poli-
tiko proti ugrabiteljem, je družina ugrabljenega podjetnika sporočila, preko firenske redakcije ANSA, da se ne strinja z ravnanjem preisko-
valcem. O sebi je družina rekla, da so ji preiskovalci preprečili stik z ugrabitelji in vabi tolpo, naj ponovno
stopi v stik z njo. Preiskovalci so upoštevali stališče družine, ven-
dar nameravajo nadaljevati na poti brezkompromisnega boja proti izsi-
ljevalcem.

Iz ure v uro raste število mrtvih in pogrešanih

Siloviti orkani in tropski nalivi pestijo azijski vzhod in Ameriki

TOKIO — Pravo tropsko neurje je na širšem tokijskem območju povzročilo katastrofalne poplave, v katerih je izgubilo življenje šest oseb, sedem jih pogrešajo, gmotna škoda pa je ogromna. Na sovjetskem Daljnem vzhodu pa je zaradi tajfuna Judy izgubilo življenje sedem oseb. Po vsem sodeč pa je bilo še najhuje v Bangladešu, kjer se nadaljuje neobičajno silovit monsun, ki je v zadnjem tednu terjal življenje 306 oseb, brezdomcev pa je več kot 50 tisoč.

O tropskih nalivih poročajo tudi iz Brazilije, kjer je na jugu države v poplavih in plazovih izgubilo življenje več kot 40 oseb. V tej tragični kroniki je treba omeniti še orkan Chantal, ki se približuje obalam Louisiane in Teksasa. Do sedaj je ta orkan prevrnil splav za iskanje nafte v Mehikem zalivu, tri mornarje so rešili, deset pa jih pogrešajo.



Pred 9 leti na bolonjski postaji

BOLOGNA — Pred devetimi leti točno ob 10.25 je v čakalnici na bolonjski postaji eksplodirala bomba, ki je pretrgala 85 življenj in ranila 200 oseb. Dramatični dogodek zlepa ne bo potonil v pozabo, še zlasti, ker svojci žrtev in prebivalci Bologne zahtevajo vso resnico in ne bodo dopustili, da se bo tudi ta tragedija spremenila v nedorečeno zgodovino večkrat neučinkovitega italijanskega sodstva.

Letošnja obletnica bo, kot sicer že nekaj prejšnjih, potekala v duhu polemik. Predsednik Združenja svojcev žrtev, Torquato Secci, je včeraj predstavil knjigo spominov in beležk, ki jih je zbral v devetih letih. Secci je v bolonjskem atentatu izgubil 20-letnega sina, v knjigi z naslovom Cento milioni per testa di morto, pa je opisal procese proti domnevnim teroristom, ki jim je lahko sledil, razplete in zaplete preiskav, razsodbe, pomisleke svojcev in sodstva samega. Na včerajšnji predstavitvi knjige pa je med drugim izrazil zaskrbljenost nad dejstvom, da se namerava odvetnik Združenja svojcev bolonjskih žrtev, Montorzi, odreči tako zahtevni nalogi. Secci, ki sicer poudarja pomen obsodbe, ki so jo sodniki izrekli 11. julija lani, ko so nekatere

osumljence obsodili na zapor, druge pa izpustili zaradi pomanjkanja dokazov, opozarja, da je Montorzi odstop lahko svarilo in hkrati potrditev nekaterih sumov. Svarilo, v kolikor italijansko sodstvo preveč popušča in slepomiši, potrditev sumov pa zato, ker je znano, da je bil Montorzi v mladosti velik simpatizer skrajne desnice, v zadnjih letih pa osebni prijatelj voditelja framazonske lože P2 Licia Gellija. Svoj odstop pa je napovedal pred nedavnim, potem ko ga je Gelli povabil na daljši pogovor. Secci zato meni, da bi bil Montorzi prav lahko vrinjenec framazonske lože. Politični predstavniki te trditve doslej niso komentirali, bolonjski župan Imbeni pa se je raje izognil polemiziranju.

Ob 9. obletnici bolonjskega atentata so številne politične osebnosti poslane svojim in krajevnim upraviteljem solidarnostna sporočila. Med prvimi so se oglasili Andreotti, Occhetto, Spadolini in Nilde Iotti. V brzojavki Jottijeva med drugim piše, da se bolonjski atentat ne sme spremeniti v »drugo Ustico« in da morajo ustrezni zakoni čimprej in na demokratičen način zapolniti kričečo praznino, ki jo predstavlja zahteva po ustavni in sodni reformi.



Tokijske ceste so se spremenile v reke in potoke (zgoraj), v Teksasu pa prebivalstvo v pričakovanju prihoda orkana Chantal utrjuje svoje domove (spodaj)

Pazi na dolžino krila!



Maria Puzo je sprožila svojevrstno akcijo in zbira podpise proti nepremišljeni rabi minikrila, ki naj bi jih smela oblačiti le razsodne in zrele ženske (AP)

Socialistična internacionala: odločnejše do problemov sveta

Te dni je tajništvo Socialistične internacionale objavilo strnjeno gradivo in sklepe, sprejete nedavno v Stockholmu na kongresu Internacionale, ki je tokrat bil tudi v počastitev 100-letnice njene ustanovitve. Predstavitve gradiva razkriva, kateri so bili glavni poudarki na kongresu, pa tudi, kakšne smeri namerava Socialistična internacionala ubrati v prihodnje.

Kar res je, da je mednarodna javnost nekoliko prezrla pomen tega kongresa, najbrže tudi za to, ker je pričakovala, da bodo na njem obravnavali zlasti zgodovinske segmente. Shod pa je bil kar se da zanimiv, saj je pozornost kar smelo obrnil v prihodnost in zastavil nekatere tako rekoč programske naloge, ki imajo zgodovinsko obeležje.

Temeljna značilnost kongresa in njegovih dokumentov (kar izhaja tudi iz gradiva, ki so ga zdaj razposlali) je še večja odprtost organizacije, potrjena z mnogimi zaključki, zlasti pa s pripravljenostjo, sprejemati od vsepovsod nove sugestije za socialistični napredek sveta. To je ocena tudi nekaterih tako rekoč pridruženih članov, kakršna je na primer italijanska KP, ki je bila s svojo delegacijo prav tako navzoča na kongresu.

V Stockholmu so med drugim sprejeli politično resolucijo, novo spomenico o načelih, novo platformo o človekovih pravicah ter posebno listino o varstvu okolja. Spomenica o načelih vsebuje tudi vrsto postavk o tem, kako uveljaviti socialistične nazore in težnje v ekonomiji. Iz gradiva izhaja, da se je tudi izvršni odbor Internacionale, ki je zasedal pred dnevi, opredelil za »prozorno preučevanje« zlasti te tematike.

Razposlane listine potrjujejo, da namerava Internacionala v »izvirne smeri« in da bo njena politika imela še neprimerno večjo težo od tiste, ki jo je sprejela na ženevskem kongresu leta 1976. Korenitega pomena je predvsem to, da perspektiva organizacije ne zaobjema več v glavnem Evrope, kakor je bilo dosedaj, marveč ves svet. Pri tej razširjeni viziji pa naj bi posebno vlogo bržčas igrale dežele Latinske Amerike in azijske celine. Internacionala grenkobno ugotavlja, da na afriški celine »žal še ni indicij za resnično socialistično rast«.

Tudi tokrat ne izostaja poudarek na problematiki »institucionalne ureditve« vse svetovne družbe. V smislu, da bi jo moral prežemati socialistični in demokratični nazor. Edino taka perspektiva bi lahko združila in utrjevala vezi med narodi in narodnostmi v svetovni skupnosti. Spet je govor o priljubljeni viziji Willyja Brandta za ustanovitev nekakšne svetovne in napredne vlade, ki naj bi se sproti soočala s problemi, ki zavirajo razvoj človeštva.

Listine kajpak podčrtujejo potrebo ne samo po tesnejših, pač pa naravnost neposrednih in organskih odnosih med Vzhodom in Zahodom (tudi glede na novo politiko Sovjetske zveze), pri tem pa naglašajo vzvodno stališče, ki so ga sprejeli v Stockholmu, namreč, da je

problem varnosti in svetovne rasti zmeraj bolj podrejen stanju med Severom in Jugom. Z Jugom bo treba začeti ne samo »delati«, pač pa sodelovati. V eni od listin je napisano, da je razvoj Juga osrednje vprašanje svetovnega razvoja.

Posebnost teh listin (in kajpak nedavnega kongresa Socialistične internacionale v Stockholmu) pa je tokrat zlasti v tem, da se zadržujejo na problematiki »ekonomske demokracije«, se pravi odnosa med gospodarstvom in socializmom; »demokratske pravice« (ponavljajo listine misel švedskega predsednika Ingmarja Carlssona) bodo morale veljati za vsa področja ne le družbenih, pač pa tudi ekonomskih dejavnosti. Zlasti zgodovinska naloga socialistov je, da se smelo opredele za to, da imajo proizvajalci pravico »skupaj projektirati, proizvajati, naposled pa seveda deliti proizvod, oziroma dohodek«.

Zanimivi so prav tako odstavki, ki zadevajo odnose med komunizmom in socializmom. Socialistična internacionala meni, da je bil komunizem (kot zgodovina, pa tudi teorija) poražen, da svet ne bo šel njegovo pot, dasiravno je bil še kako mikaven v nekaterih preteklih desetletjih. Ne svet ne ljudje namreč ne prenesejo »uravnilovke«. Vendar komunistični poraz, je rečeno v dokumentih, ne sme navdajati drugih družbenih silnic, še najmanj pa socialistov, z »evforijo in samozadovoljstvom«. Komunizem je namreč odkril, pa tudi nakazal marsikatero družbeno rešitev, vse to pa je v bistvu ostalo še odprto.

Dileme so še tu in bodo bržčas še dolgo. Dejstvo je namreč, da nikjer »ni magične formule, da bi uresničili družbeno spremembo brez boja«. Še kako žgoč je politični rebus, kako »zagotoviti socialno pravičnost v pogojih tržnega gospodarstva«. Sveža dilema je v tem, kako krepiti demokratične odnose in tokove sploh, obenem pa spoštovati zakone. Nihče na svetu ne more danes ponuditi panaceje, se pravi zdravila za bolezni družbene rasti.

Listine Socialistične internacionale seveda povzemajo glavne razprave kongresa, strnjajoč jih v nekatere bistvene poglede in sklepe. Iz njih še bolj natanko pronicajo določene ugotovitve, ki na kongresu še niso bile dovolj zaznavne.

Bistvena med njimi pa je, da se je organizacija dejansko odločila za »odpiranje« (na primer sprejem italijanske KP, ki je še zmeraj najpomembnejša na Zahodu, pa čeprav je italijanska partija ohranila status gosta) in za daleč bolj smelo soočanje s problemi današnjosti in prihodnosti. Organizacija ne namerava več po poti »kratkih korakov« in pragmatičnega reševanja problemov in pojavov, marveč se je odločila za dolgoročno, pa tudi domala vseobsegajočo politiko.

MIRO KOCJAN